

696201E MJCW

1968
Cocty

ကျောင်းသားပွဲတော်

ပညာရေးပြပွဲကြီးကို ၁၉၆၃-ခုနှစ်တွင်၎င်း၊ ၁၉၆၄-ခုနှစ်တွင်၎င်း၊ ၂-နှစ်တိုင် ခမ်းနားသိုက်မြိုက်စွာ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

စင်စစ် ပညာရေးပြပွဲဆိုသည်မှာ ကျောင်းသား/သူများ၏ ဥပဇာတိရည်နှင့် တာယစွမ်းရည်တို့ကို လုပ်သား ပြည်သူတို့အား ထုတ်ဖော်ပြသသည့်ပွဲပင်ဖြစ်သည်။

တနည်းဆိုရလျှင် ပြောင်းလဲတိုးတက်လာသည့် ပညာရေးစနစ်၏ပြယုဂ်ပင်ဖြစ်၏။

ယနေ့ပညာရေးစနစ်သည် သိပ္ပံပညာကို ဦးစားပေးသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုပညာကို အထောက်အကူပြုသည်။ အကျင့်စာရိတ္တမြှင့်မားမှုကို အခြေခံသည်။

တော်လှန်ရေးအစိုးရ ပညာရေးဌာနမှ ချမှတ်ထားသော ပညာရေးမူဝါဒသည် မည်မျှမှန်ကန်၍ မည်မျှအောင်မြင်ပါသနည်းဆိုသည်ကို ပညာရေးပြပွဲကြီးများနှင့် စမ်းသပ် စစ်ဆေး မှတ်ကျောက်တင်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ပညာရေးပြပွဲကြီးများတွင် ကျောင်းသား/သူတို့၏တီထွင်မှုများ၊ အားထုတ်မှုများ၊ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုများကို ကျွန်ုပ်တို့ မြင်တွေ့ခဲ့ရပြီးဖြစ်သည်။

ယခုနှစ်၌ ပညာရေးပြပွဲကြီးကို ကျောင်းသား ပွဲတော်အမည်နှင့် ပိုမိုကျယ်ပြန့်စွာ ဆင်ယင်ကျင်းပမည်ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသား/သူတို့သည် အနာဂတ် လူ့ဘောင်သစ်၏ အတတ်ပညာရှင်၊ အသိပညာရှင်များဖြစ်ရုံမျှမက တိုင်းရင်းသားယဉ်ကျေးမှုများကို ထိန်းသိမ်းသူများလည်း ဖြစ်သည်။

ယခုနှစ် ကျောင်းသားပွဲတော်ကြီးတွင် တိုင်းရင်းသားယဉ်ကျေးမှုများကို ထုတ်ဖော်ခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ မြှင့်တင်

နိုင်ငံတော်ကြည့်တိုက်
မှတ်တမ်း
၁၆၁၀၆၅

လွန်ခဲ့တဲ့လတုန်းက စာပေဗိမာန်မှာ ကလေးစာပေ နှီးနှောပွဲတခု ကျင်းပခဲ့တာ တုမောင်တုမတို့ သတိပြုမိကြလိမ့်မယ်လို့ ဦးလေး ထင်ပါတယ်။ ဒီနှီးနှောပွဲမှာ ပါဝင်ဆွေးနွေးကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေထဲမှာ ဆံပင်ဖြူ သွားကျိုးနေသူတွေ အများ အပြား ပါဝင်ကြသော်လည်း ဒီကိစ္စဟာ တူ-တူမတို့နဲ့ သာ အသက်ဆိုင်ဆုံးကိစ္စ ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒါကြောင့်ဒီကိစ္စကို တူ-တူမတို့ သိသင့်ကြတယ်လို့ ယူဆတဲ့အတွက် အဲဒီနှီးနှောပွဲလှယ်ပွဲ တက်ရောက်ခဲ့ရသူ တဦးအနေနဲ့ ဦးလေးပြောပြချင်ပါတယ်။

ဒီကနေ့ တိုင်းပြည်ကို စီမံအုပ်ချုပ် ရှေ့ဆောင်ရွက်သူ ပြုလုပ်နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများဟာ နောင်တခေတ်မှာ တိုင်းပြည်ရဲ့ တာဝန်ကို ဆက်ခံထမ်းရွက်ကြရမယ့် တူ-တူမတို့ကို လူချွန် လူမွန် စာလေးတွေဖြစ်စေချင်ကြတယ်။ မိမိတို့ထက် အရည်အချင်း ပြည့်ဝစေချင်ကြတယ်။ မိဘထက်သာတဲ့ အတိဇာတသားများလို ဖြစ်စေချင်ကြတယ်။ အဲသလိုဖြစ်စေလိုခြင်းဟာမိမိတို့လက်ထက်မှာ မလုပ်နိုင်မတုန်း ဆောင်နိုင်ခဲ့တာကို

တူ-တူမတို့ လက်ထက်မှာ လုပ်ဆောင်အောင်မြင်စေလိုတဲ့ ဆန္ဒ၊ ကြိုးပွားတိုးတက်တဲ့ လူမျိုးနဲ့ နိုင်ငံကြီး ဖြစ်စေလိုတဲ့ ဆန္ဒကြောင့် ဖြစ်တယ်။ ဆင်းရဲတဲ့ မိဘများဟာ မိမိတို့ရဲ့ သားသမီးများကို မိမိတို့လို ဒုက္ခမခံစားရစေ ချင် ဆလိုချမ်းသာတဲ့ မိဘများကလဲ မိမိတို့ သားစဉ် မြေးဆက်ချမ်းချမ်းသာသာ နေရစေလိုကြတဲ့ သဘောမျိုးပါ။

အဲသလို ဖြစ်တိုက်ရုံဟာ “အလိမ်မာစာမှာရှိ” ဆိုသလို စာပေနဲ့ သာလျှင် ပြုလုပ်ပေးနိုင်မှာမို့ ကလေးတို့ဖတ်ကြရတဲ့ စာပေတွေဟာ တကယ်တမ်း စာလေးတို့ရဲ့ အကျိုးကို ပြုမယ် စာပေတွေဖြစ်ဖို့ လိုတာကြောင့် ကလေးတွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စာပေတွေကို အများ ဆုံးရေးသား ပြုစုခဲ့ကြသူတွေပညာရေးပိုင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ လူမှုရေးပိုင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေ စုဝေးပြီး ဆွေးနွေးခဲ့ကြတဲ့ကိစ္စဖြစ်တယ်။ သည်လိုဆွေးနွေးကြရာမှာ အထူးဦးတည်ပြီး စဉ်းစားကြတာက ၁၅-နှစ်အောက် “တေဇ” အရွယ် ကလေးများအတွက်ဘဲဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် တူ-တူမ

တို့ အရွယ်နဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ အကြောင်းကိစ္စတွေလဲ အများကြီး ပါဝင်လာတာကို တွေ့ရတယ်။

တူ-တူမတို့ အခု ဖတ်ရှု နေကြတဲ့ ရှေ့ဆောင် လူငယ် ဂျာနယ်တို့၊ ဒို့ကျောင်းသား စာစောင်တို့ထဲမှာ တူ-တူမတို့အရွယ်နဲ့ မလိုက်အောင် အဆင့်အတန်းမြင့်တဲ့ ဆောင်းပါးတွေများနေတယ်။ စိတ်ပျော်ရွှင်စရာ အပျင်းဖြေ ဖတ်စရာတွေ နည်းတယ်လို့ ဝေဖန်ကြတယ်။

ဝေဖန်ကြသူတွေဟာ လူကြီးတွေဖြစ်နေတယ်။ တူ-တူမတို့အရွယ် လူငယ်တွေမဟုတ်ကြဘူး။ ကောင်းတာက တူ-တူမတို့ရဲ့ ဝေဖန်ချက်တွေကို ကြားရမှ ပိုပြီး ကောင်းမယ်။ ဒါမှ တူ-တူမတို့ရဲ့ လိုလားချက်များဟာ လိုက်လျော့ဘို့ သင့်တာတွေဖြစ်ရင် လိုက်လျော့နိုင်မယ်။ ပြုပြင်ဘို့လိုတာရှိရင် ပြုပြင်နိုင်လိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် တူ-တူမတို့ရဲ့ ဝေဖန်ချက်ကလေးတွေကို ပေးကြစေချင်တယ်။

နောက်ပြီး ဦးလေးအကြံတခုပေးချင်တာက တူ-တူမတို့တွေဟာ စာဖတ်သင်းကလေးတွေဖွဲ့ပြီး အုပ်စုလိုက်ဝေဖန်မှုကလေးတွေ၊ နည်းပေး လမ်းညွှန်မှုကလေးတွေ လုပ်ကြစေချင်တယ်။ ဥပမာ ဒီလထဲမှာ တူ-တူမတို့ ဖတ်စရာစာအုပ်တွေ ဘယ်နှစ်မျိုးထွက်လာတယ်။ ဘယ်စာအုပ်ဖြင့် ကောင်းတယ်။ ဘယ်စာအုပ်ကတော့ မဆောင်းဘူး။ ဘာကြောင့် ကောင်းတယ်။ ဘာကြောင့် မကောင်းဘူး။ ဘယ်စာအုပ်မျိုးကိုတော့ဖြင့် မကောင်းဘူး။ မဖတ်သင့်ဘူး စသဖြင့် ဆွေးနွေးကြစေချင်တယ်။

တူ-တူမတို့ တတွေဟာ လူ့အကြောင်း ကမ္ဘာလောကကြီးအကြောင်း အလွန်သိချင်ကြ ဗဟုသုတ လိုလားကြတဲ့အတွက် စာအုပ်အသစ် တအုပ် တွေ့လျှင် အငမ်းမရဖတ်ကြတာပဲ။ ဒီအထဲမှာ စာအုပ်ဆောင်းတွေလဲပါတယ်။ မဆောင်းတာတွေလဲပါတယ်။

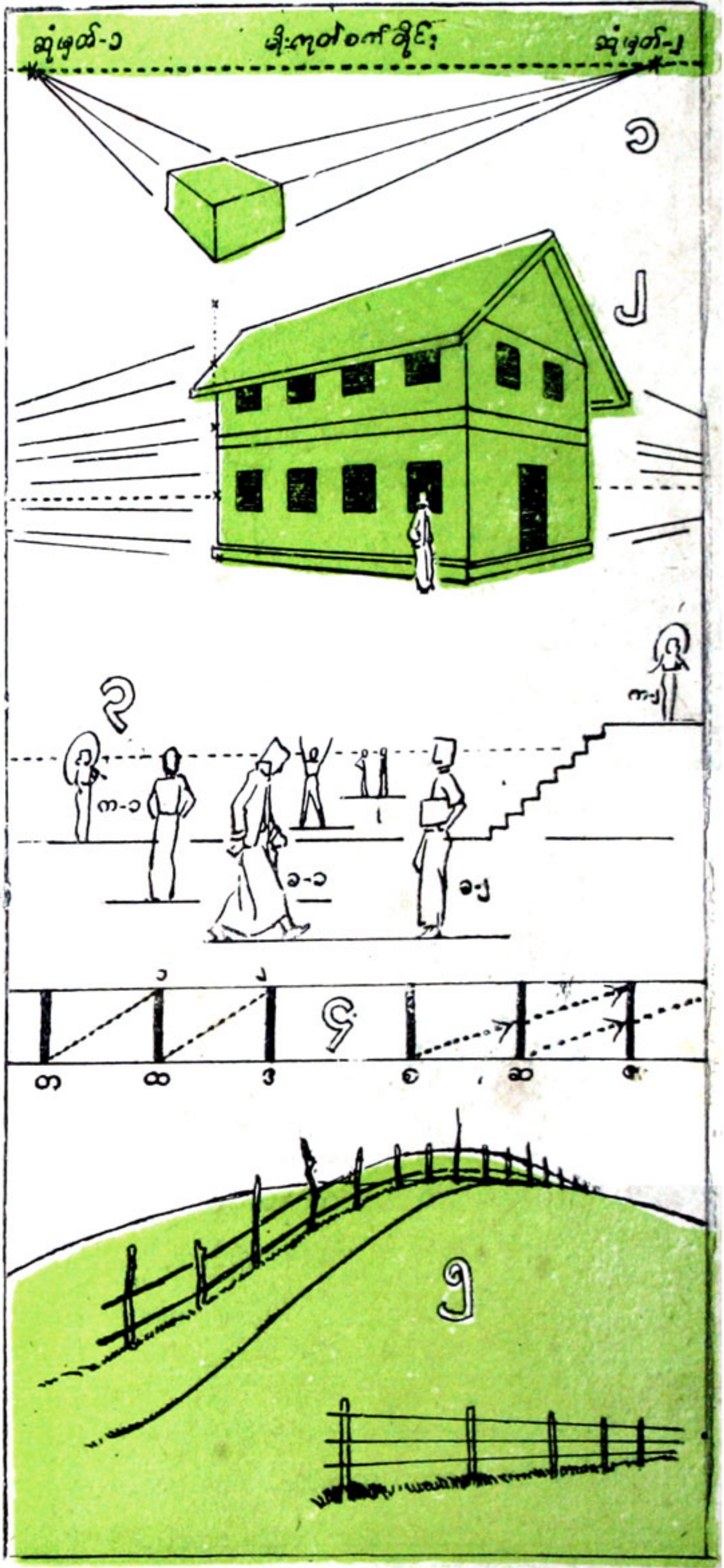
မဆောင်းတာဆိုတာက တူ-တူမတို့ရဲ့ အတွေးအခေါ်တွေကို ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန် ဖြစ်စေအောင်၊ ဒါမှမဟုတ် အကျင့်စာရိတ္တဟွေ ပျက်ပြားစေအောင် လို့ဆော် ဖန်တီးပေးနိုင်တဲ့ စာတွေပဲ။ ဝတ္ထုတွေ၊ စာတန်းတွေကို ဆိုလိုတယ်။ အဆိုးဆုံးကတော့ စာ

စာမျက်နှာ (၂၃) ဆွဲဆက်ကြည့်ပါ

ဝန်းချီ အခြေခံ

ဒီတခါတော့ သေတ္တာတလုံးကို မြေပြင်ပေါ်မှာ ခပ်စောင်းစောင်း ချထားတဲ့ ပုံကို (ပုံ ၁) မှာ ရေးပြထားတယ်။ ဒီနေရာမှာ မှတ်သားဖို့အချက်က (ဆုံမှတ် ၁) နှင့် (ဆုံမှတ် ၂) ဟာဘယ်တော့မဆို မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းပေါ်မှာရှိတယ်ဆိုတဲ့အချက်ဘဲကွယ်။ ပုံ ၂-မှာတော့ နိနည်းအတိုင်းဘဲ အိမ်တဆောင်ကိုရေးထားတယ်။ ဆုံမှတ် ၂-ခုကတော့ စက္ကူအပြင်ရောင်နေလို့ အဲဒီနေရာကို မှန်းပြီး မျဉ်းများရေးဆွဲရသကွယ်။ နောက်တခု သတိထားဖို့ အချက်ကတော့ အော်ခြေကမျက်စိမျဉ်းထိဟာ လူတရပ်လောက် ရှိတယ်ဆိုတော့ ဒီအိမ်ဟာ ကြက်ခြေပြထားတဲ့ နေရာကို မှန်းဆကြည့်လျှင် ၁၈-လောက် မြင့်တယ်လို့ သိရတယ်။ (ပုံ ၂-၃) မှာ လူအရပ်အမောင်းများတွက်ပုံကို သေသေချာချာ လေ့လာစေချင်တယ်။ ပုံ ၄-မှာတော့ အ, ဟ, ဒ တိုင် ၃-လုံးဟာ အစိပ်အကျအမြင့်တူတယ်။ ဒီတော့ တ ၁-နှင့် တ ၂-မျဉ်းပြိုင်ဖြစ်ကြောင်း သိရတယ်။ ပြီးတော့ စ, ဆ, ဇ တိုင်တွေမှာဆိုလျှင် (စ) မှ (ဆ) တိုင်ဝက်ထိရေးပြီးဆက်ဆွဲလျှင် (ဇ) တိုင်ထိပ်ရောက်တယ်ဆိုတာ ဂဲအိုမေတြီအရသိရတယ်။ ဒီသဘောတွေကို ပုံ ၅-က ခြုံစည်းရိုးများမှာထည့်ရေးထားတယ်။ (စာမျက်နှာအခက်အခဲကြောင့် စာကိုတိုတိုရေးရတော့ ပုံများကို အထပ်ထပ်လေ့လာပါ။ သဘောပေါက်ပါလိမ့်မယ်။)

ဝန်းချီဦးဘကြည်

တချိန်သော အခါမှာ ကြက်ဖာ
စောင်သည် တခုသော ဘော့နက် အ
တွင်း လှည့်လည်ကျက်စားရင်း သစ်ပင်
တပင်ထက်တွင် အချိန်မှန် တွန်သံပေး
ကာ နေထိုင်ခဲ့လေသည်။

ကြက်ဖာသည် ထိုဘော့နက်အတွင်း
နေထိုင်လာခဲ့ရာမှ တနေ့သော အချိန်
တွင် မြေခွေးတကောင်နှင့် ရင်ဆိုင်တိုးမိ
လေသည်။

မြေခွေးသည် အစားရေစာငတ်ပြတ်
လာသည်ဖြစ်၍ ကြက်ဖာကို တွေ့သည်နှင့်
ကိုက်သတ် ဖမ်းဆီးရန် ကြိုးစား လေ
သည်။

သို့သော် ကြက်ဖာသည် ထိုဘော့နက်
အတွင်း ကျင်လည် ရင်း ရှိသည်ဖြစ်၍
မြေခွေး၏ရန်မှ လွတ်မြောက် အောင်
ရုန်းကန် ရှောင်တိမ်းပြီး မိမိအိပ်တန်း
တက်ရာ သစ်ပင်ထက်သို့ တက်ရောက်
နိုင်ခဲ့သည်။

နောက်ရက်များ၌ ကြက်ဖာသည်
ယခင်ယခင်အခါများကဲ့သို့အမူမဲ့အစာ
ရှာဖွေခြင်းမပြုတော့ဘဲ တကြိမ်ကတော့
သည့် မြေခွေး၏ရန်ကို အချိန်မီပုန်း

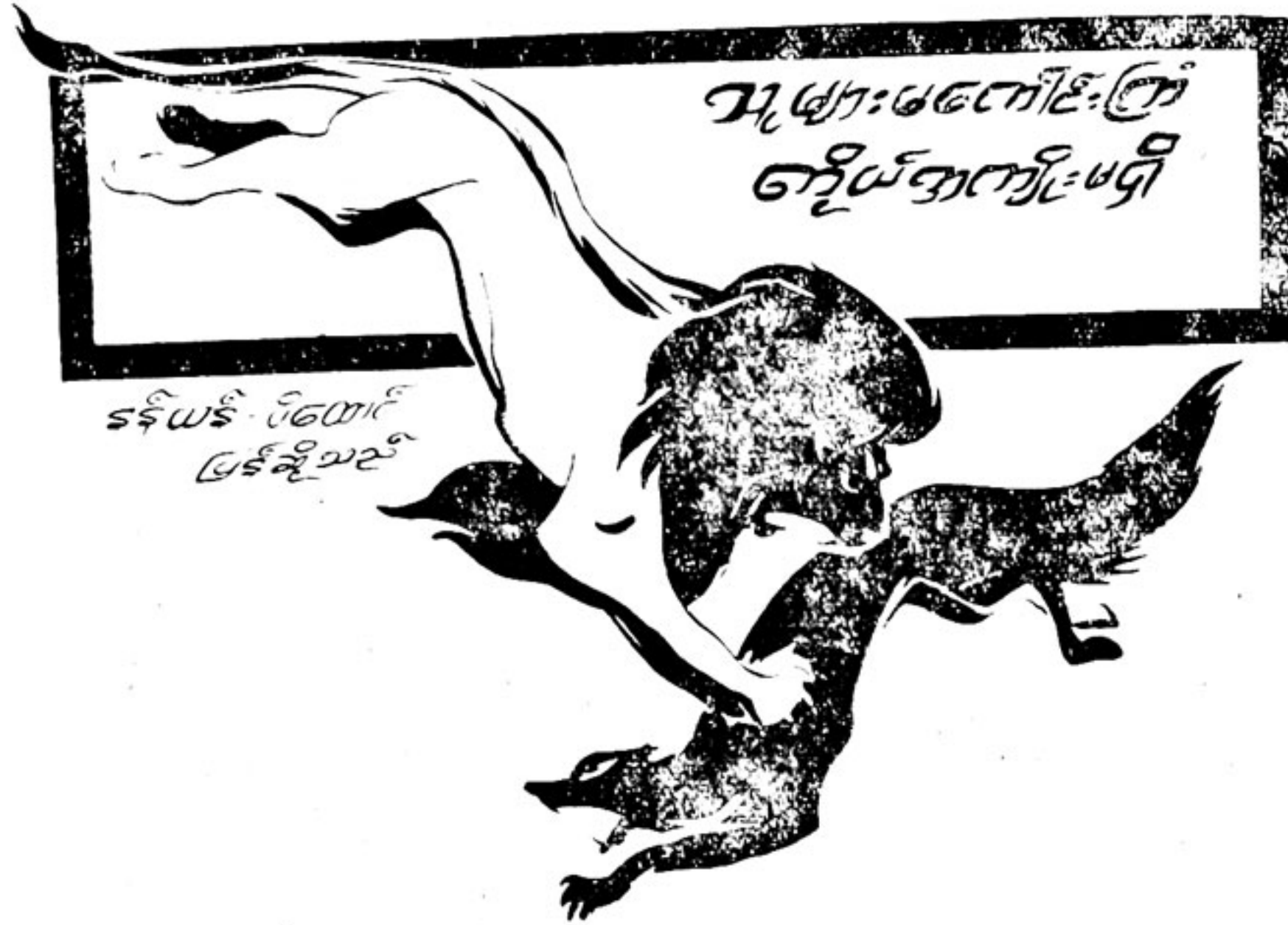
အောင်နိုင်ရန် သတိအစဉ်ထား၍ အစာ
ရှာဖွေနေခဲ့၏။

ဤသို့ ကြက်ဖာသတိထား၍အစာ
ရှာသည့်နည်းတူ အစာပြတ်၍အစာငတ်
နေသည့် မြေခွေးသည်လည်း ကြက်ဖာ၏
အလစ်တွင် ကိုက်သတ်ရန် ချုံကွယ် ချုံ
နွယ်အကြွေးတွင် ဝပ်တွားပုန်းအောင်း
လျက်ရှိ၏။

ထို့နောက် မကြာမီ ကြက်ဖာကြီး
သတိလစ်သည်အထင်နှင့် မြုန်းကန် ချုံ

ကြားမှထ၍ ကိုက်သတ်ရန်ကြိုးစားလေ
၏။ သို့သော် သတိရှိသော ကြက်ဖာသည်
မြေခွေးရန်မှရှောင်နည်းအတိုင်းလွှဲအောင်
ရှောင်ခဲ့နိုင်ပြန်သည်။

မြေခွေးသည် ကြက်ဖာကို မစားရသ
ဖြင့် အားလျော့သည့်ဟန်ဖြင့် ဤဇော
နက်မှထွက်ခွာသွားလေသည်။ ကြက်ဖာ
စာမူ ဤမြေခွေးသည် ခေတ္တမျှအကောင်
ကြံ့၍ ထွက်သွားခြင်း ဖြစ်ဟန်တူသည်။
ထို့ကြောင့် တနေ့သောအခါ ပြန်လာ

မည့် ဆူ၏ရန်ကို ခုခံနိုင်ရန် မိတ်ဆွေ
ကောင်း ရှာဖွေမှုဖြစ်မည်ဟု တင်ကြံ
ပူပန်ကာ မိတ်ဆွေရှာလေ၏။

ထိုအခါ ခြင်္သေ့တကောင်နှင့် တွေ့ရှိ
ပြီး ကြက်ဖာသည် အဆွေခင်ပွန်း ဖွဲ့ကြ
သည်။

နံနက်မိုးသောက်သောအခါ ကြက်ဖာ
ကြီးသည် မိမိတို့၏ ဘာသာ ဘာဝ အ
လျောက် တွန်လေသည်။

ကြက်တွန်သံ ဆုံးသည်နှင့် မြေခွေး
သည် ပရိယာယ် တမျိုးဖြင့် လာပြန်၍

ကြက်ဖာကြီးအား “အဆွေ ကြက်ဖာ...
အသင်ရဲ့ အသံဟာ အလွန်ဘဲသောယာ
လှပါတယ်။ အကျွန်ုပ်ဟာ ဒီလို မဂ်
လာအပေါင်းနှင့်ပြည့်စုံတဲ့ နံနက်ခင်းမှာ
အသင်နဲ့ မိတ်ဆွေ ဖြစ်လိုမိ ပါတယ်။
မိတ်ဆွေနဲ့ ကျွန်ုပ် ရင်းနှီးစွာ စကား
စပြည် ပြောဆိုရအောင် အောက်သို့
ခေတ္တ ကြွလာပါလား”ဟု လှည့်ဖျား
ပြောဆိုလေသည်။

“အထူးဘဲ ကျေးဇူးတင်ပါတယ် အ
ဆွေ မြေခွေး၊ စောလွန်းလို့ ကျွန်ုပ်
အောက်ကို မဆင်းချင်သေးဘူး။ မိတ်
ဆွေဘဲအပေါ်ကိုကြွလာပါ။ အဲဒီသစ်
ခေါင်းပေါက်မှာ ကျွန်ုပ်ရဲ့ တံခါး
စောင့်ရှိတယ်။ အဲဒါ သူ့ကိုခိုးပြီး သစ်
ခေါင်းတံခါး ဖွင့်ခိုင်းပါ။ အဲဒီ သစ်
ခေါင်းပေါက်ထဲကနေ ကျွန်ုပ်ထံ လာ
နိုင်ပါတယ်”

မြေခွေးသည် ကြက်ဖာကြီး ဆိုသည့်
အတိုင်း သစ်ခေါင်းအနီးသို့ ကပ်သွား
သည်နှင့် အတွင်းမှရှိသော ခြင်္သေ့တကောင်

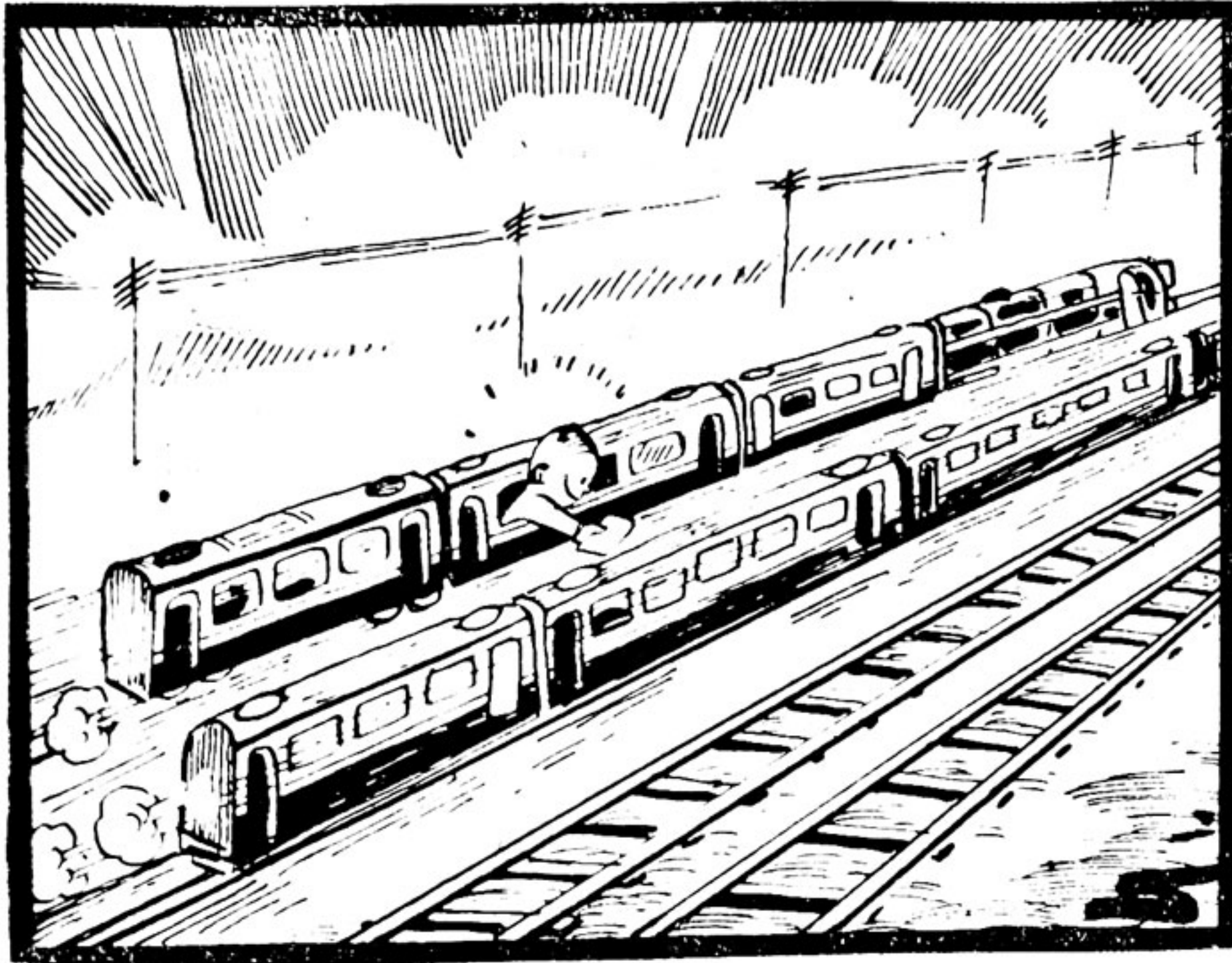

ခွေးအားရန်အုပ်ပြီးကိုက်စားလေတော့
သည်။

ကြက်ဖာကြီးလည်း “သွေးသံ”ရဲရဲနှင့်
တလူးလူး တလွန်လွန်ဖြစ်နေသော မြေ
ခွေးအား “သူများအသား စားရန်သာ
သိ၍ မိမိဘေးရန်ကို မသိသောသူလည်း
ရှိပါတာဏား”ဟူ၍ ပြောဆို လိုက်လေ
သတည်း။

နန်ယန်း-ဝိထောဇ်

ထူးဆန်း
ထွေလာ
သိပ္ပံပညာ
အမြင်
မှာ

ရှေ့ဆောင် မောင်မယ်-ညီငယ်-ညီမ
ငယ်တို့သည် ရှေ့ဆောင်လူငယ် ဂျာနယ်
ပါ သိပ္ပံပညာလေ့လာစရာ အတွေ့အကြုံ
များကို စိတ်ဝင်စားကြလိမ့်မည်ဟု ယုံ
ကြည်မိပါသည်။
ယခု ဖော်ပြမည့်အကြောင်းမှာ
ပူးတွဲပါ ရုပ်ပုံကို အသေအချာကြည့်ရှု

စေလိုပါသည်။ မီးရထားနှစ်စင်းသည်
အရပ်မျက်နှာ တဖက်တည်းသို့ ဦးတည်
လျက် ညီမျှသော ခရီးသွားမိုင်နှုန်းချင်း
တူညီစွာ ခုတ်မောင်းနေကြပါသည်။
ထိုမီးရထားနှစ်စင်း အရပ်မျက်နှာစွာ
တခုသို့ ညီမျှသော ခရီးသွားမိုင်နှုန်းဖြင့်
ခုတ်မောင်းနေလျှင်၊ အခြားရထား

တစင်းမှ ယှဉ်ပြိုင်ခုတ်မောင်းနေသည့်
အခြား ရထားတစင်းသို့ စာအုပ်ချင်းလဲ
လှယ်ဖတ်ရှုနိုင်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ထို့
ထက် အံ့ဩဘွယ်ရာကား ထိုရထားတို့
တခုမှ အခြားရထားကိုလှမ်းကြည့်လိုက်
လျှင် ရထား ၂-စင်းစလုံး ရပ်တံ့နေ
သည်ဟု မှတ်ထင်ရခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။

စာမျက်နှာ(၃၉)ဆို့....

ပထမ သူငယ်ချင်း ဆယ်ယောက်ကို
ရှာပြီးလျှင် သူတို့ကို တယောက်နှင့် တ
ယောက် ကျောပေးပြီးထိုင်ခိုင်းပါ။ ပြီး
လျှင် စက္ကူတချပ်နှင့် ခဲတံဘချောင်းစီ
လိုက်ပေးပါ။ အကယ်၍ မိမိသူငယ်ချင်း
ဆယ်ယောက်တို့မှာ စက္ကူတချပ်နှင့် ခဲတံ
ကိုယ်စီရှိနေလျှင်လည်း မိမိစာ လိုက်၍
ပေးရန်မလိုတော့ပါ။ (ဖေါင်တိန်ရှိက
ဖေါင်တိန်သုံးနိုင်ပါသည်)

ထို့နောက် မိမိကတော့ သူတို့နှင့်
အသွယ် ငါးပေခန့်ဝေးသောနေရာ၌ ထိုင်
ရမည်။ မင်းတို့ကို ငါးဂဏန်းအတွက်
ပစ္စာတပုဒ်ပေးမယ်၊ မင်းတို့ရဲ့အဖြေကို
ငါမကြည့်ဘဲနှင့် မှန်အောင်ပြောပြမယ်။
ကိုင်း မင်းတို့ကိုယ်တိုင်ဂဏန်း ၃-ခုကို ရေး
ကြစမ်း။ တယောက်ရေးတာကိုတယောက်
မကြည့်ကြနဲ့နော်။ ဂဏန်း ၃ ခုကို ရေး
တဲ့အခါ ရှေ့ဆုံးကဂဏန်းနဲ့ နောက်
ဆုံးက ဂဏန်းမှာ ဂဏန်းချင်းမတူစေဘို့
ကိုလဲ သတိထားပါ။ (ဂဏန်းချင်းတူ
နေရင် တွက်လို့ရမှာမဟုတ်ဖူး)

ဂဏန်း ၃-ခုရေးပြီးရင် ပြောင်းပြန်
လှန်လိုက်ပါ။ ကြီးတဲ့ ဂဏန်းကို အပေါ်
ကထားပြီး ငယ်တဲ့ဂဏန်းကို အောက်က
ထား၍ နှုတ်လိုက်၊ နှုတ်လိုက်တဲ့အခါ
ရှေ့ဆုံးကဂဏန်းမှာ အကယ်၍ သုည
ကြွင်းရင် သုညရေးထည့်ထားပါ။

နှုတ်လို့ ရတဲ့အဖြေကို တဖန် ပြောင်း
ပြန်လှန်လိုက်ပြီး ပထမနှုတ်လို့ ရထားတဲ့
ဂဏန်းနဲ့ ပြန်ပေါင်းလိုက်ပါ။ ပေါင်းပြီး
ရင် ၆၅-နဲ့ ထပ်ပေါင်းပါ။ မင်းတို့ပေါင်း
လို့ ရတဲ့အဖြေကို ငါပြောပြမယ်ဟု ဆို
ကာ မိမိမျက်စိကို စုံမှိတ်ပြီး စဉ်းစားချင်
ဟန် ဆောင်လိုက်ရမည်။ ထို့နော် မိမိက
မင်းတို့ ဆယ်ယောက်စလုံးရဲ့ အဖြေဟာ
တယောက်နဲ့ တယောက်တူနေကြတယ်။

ဂဏန်း-သင်္ကေတစမ်း

နည်းပေးသူ-ဣသုန်းဦးဟိန်စွန်း

အဖြေ(၁၁၅၄)စီရကြတယ် မဟုတ်လား
ဟု ခပ်တည်တည် မေးလိုက်ပါ။ သူတို့
ဆယ်ယောက်စလုံးက သင့်ကို အံ့အား
သင့်သွားလိမ့်မည်။ အထက်ပါ ပစ္စာ
ဉာဏ်စမ်းကို လူ့ဘယ်နှစ်ယောက်မဆို
တွက်ခိုင်းလို့ရပါသည်။

အကယ်၍ စာသင်သား အတန်းတ
တန်းလုံးကို တွက်ခိုင်းခဲ့လို့ ရှိလျှင်လည်း
စာသင်သားတိုင်း၏အဖြေမှာ အထက်
ပါအတိုင်း (၁၁၅၄)ဘဲရမည်။

အကယ်၍ တကျောင်းလုံးရှိကျောင်း
သား ကျောင်းသူ တိုင်းကို အထက်ပါ
အတိုင်း တွက်ခိုင်းလို့ ရှိလျှင်လည်း အ
ဖြေမှာ (၁၁၅၄)ဘဲရမည်။

လူပေါင်း သိန်းသန်းကုဋေကို တွက်
ခိုင်းလို့ ရှိလျှင်လည်း အထက်ပါအတိုင်း
အဖြေ(၁၁၅၄)ဘဲရမည်။

အောက်ပါအဖြေသည် အထက်ပါ
ဆယ်ယောက်ထဲမှ ဘယောက်တွက်ထား
ပုံဖြစ်ပါသည်။

ပထမတည်ထားသောဂဏန်း ၁၉၃
ပြောင်းပြန်လှန်လိုက်သောအခါ ၃၉၁
ငယ်တဲ့ဂဏန်းကိုအောက်က ၃၉၁
ထားပြီး နှုတ်သောအခါ ၁၉၃-
၁၉၀

ရတဲ့အဖြေကို ပြောင်းပြန်) ၁၉၀
လှန်ပြီး ပေါင်းသောအခါ) ၈၉၁ +
၁၀၈၉
၆၅ နဲ့ ပေါင်း) ၆၅ +
၁၁၅၄

နောက်တယောက်တွက်ထားပုံ၊

ပထမတည်ထားသောဂဏန်း ၃၉၂
ပြောင်းပြန်လှန်လိုက်သောအခါ ၂၉၃
ငယ်တဲ့ဂဏန်းကိုအောက်က ၃၉၂
ထားပြီးနှုတ်သောအခါ) ၂၉၃-
၀၉၉

ရတဲ့အဖြေကို ပြောင်းပြန်) ၀၉၉
လှန်ပြီးပေါင်းသောအခါ) ၉၉၀ +
၁၀၈၉
၆၅ နှင့် ပေါင်း) ၆၅ +
၁၁၅၄

(မှတ်ချက်) ယခုလထုတ် လူငယ်ရှေ့
ဆောင် စာစောင်မတော်
သေးသော သူငယ်ချင်း
များကိုသာ တွက်ခိုင်း
ရမည်။

လွန်ခဲ့သော နှစ်များက မော်လမြိုင် မြို့တွင် ငါးမိုးရွာသည်ဟူသော သတင်း တရပ်ကို စားရသူတို့ကြားကောင်းကြား ဘူးပေလိမ့်မည်။ သတင်းစာ တွင်လည်း သတင်းထူးတရပ်အဖြစ်ဖြင့်ဖတ်ကောင်း ဖတ်ရလိမ့်မည်။ ယင်းကို ကြားနာဖတ် ရှုပြီးအသင် တအံ့ဘဲ မဖြစ်မိဘူးလား။ သံသယမကင်းလည်းဖြစ်ချင်ဖြစ်ဦးမည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ဗမာပြည်တွင် ငါးမိုးရွာ သည်ပင်မက။ အခြားအခြားသောနိုင်ငံ များ၌ ပုစွန်မိုး၊ ဂျုံစေ့မိုး၊ ပုလဲရတနာ မိုး၊ ဒဂုံဒေသလားမိုးများပင် ရွာခဲ့ဘူး သည်ကို ဓာတုဗေဒကျမ်းအစောင်စောင်မှ ဖတ်ရှုရလေသည်။
၁၉၄၀-ခုနှစ်တွင်၊ ရုရှားပြည်ရှိ မီစီ လီဇနပုဒ်၌ ပုလဲရတနာမိုးနှင့်ဒဂုံဒေသ

လာမိုးရွာသွန်းလေ၏။ ရွာသူရွာသား များလည်း ဝမ်းသာအားရစွာ ကောက် ငင်ကြ၏။ ယင်းပုလဲရတနာ ဒဂုံဒေသ လာများက ရှေ့ခေတ် ရုရှားဘုရင်မင်း များ စိုးစံသောအခါ လူတို့ ဆင်ယင်သုံး စွဲလျက်ရှိသော အဆောင်အယောင်များ ဖြစ်နေလေသည်။
ဤအခြင်းအရာ များ သည် အလွန်

တရာပင် ထူးထူးဆန်းပြားလှပေသည်။ ယင်းသို့ ထူးထူးဆန်းပြားသော အခြင်း ကိုဘယ်သူလေသနည်း။

သိကြားမင်းလော?

မဟုတ်။

အသူရကာယ်လော?

မဟုတ်။

နိုးနတ်မင်းလော?

မဟုတ်။

သူတို့ အားလုံး အားလုံးမဟုတ်ကြ ချေ။

သို့တမူ ဘယ်သူက ခြယ်လှယ်လိုက် သော အခြင်းဖြစ်ပါသနည်း။

လေဆင်နှာမောင်း။

လေဆင်နှာမောင်းကခြယ်လှယ်လိုက် သော လက်ချက်ပင်တည်း။

ယင်းကို နဂါးပတ်လေပေ ဟူသော ဝေါဟာရဖြင့် အချို့သောနိုင်ငံတစ် သီး ခြား ကင်ပွန်းတပ် ပေးလိုက်သေးသည်။

နဂါးပတ်လေပေ၏ပုံပန်းသဏ္ဌာန်က မိုးနှင့်မြေ ထိလုမတတ် ထင်မှတ်လောက် အောင် ကြီးမား သော ကတော့ကြီး နှင့် အလားတူသည်။ ယင်း၏ အပိုင်း ပိုင်းက မိုးတိမ်များနှင့် ယှက်ပြွမ်းနေပြီး အရင်းပိုင်းမူကား သမုဒ္ဒရာအဏ္ဏဝါ သို့ တည်းမဟုတ် ပထဝီမြေကြီးနှင့် ထိတွေ့ နေ၏။ စင်စစ်တော့၊ ဤကားအလွန် တရာပြင်းထန်စွာရပ်ပတ်ဝေ့ လည်လျက် ရှိသော လေထုကြီးပင်ဖြစ်၏။

ယင်းသို့ ရပ် ပတ် ဝေ့ လည်သော အလျင်မှာ တစ်ကမ္ဘာလျှင် မီတာ ၁၀၀- အထိ မြန်ဆန်၏။ သို့ကြောင့် နဂါးပတ် လေပေ၏ စွမ်းပကားက အတိုင်း မသိ

ကြီးမား၏။ ယင်းတို့သည် လူနားစသော သတ္တဝါတို့ကို အထက် ကောင်း ကင်သို့ အလွယ် တကူ မြှောက်တင် ပစ်ချနိုင် သည်။ သစ်ပင် ကြီး ငယ်ကို ဖြိုလဲနိုင် သည်။ တိုက်နန်းဆောင်တာကြီးများကို လည်း ဖြိုဖျက်နိုင်သည်။ ဓာတ်တိုင်များ ကိုလည်း နှုတ် ပစ်နိုင်သည်။ သမုဒ္ဒရာ အဏ္ဏဝါကြောတွင် အလွန်ကရာ ကြီး မား ကြောက်မက်ဘွယ် ကောင်းသော ရေကတော့ ကြီး ကိုလည်း ဖန်တီး နိုင် သည်။ ရောမသင်္ဘောကြီးကိုလည်း ပင် လယ်အောက်သို့ ကန်ချနိုင်သည်။

ဤနဂါးပတ်လေပေကား ထစ်ချွန်း မိုးတိမ်မှ သန့်စင်လာသော သားဆိုး သားမိုက်ကြီးပင် ဖြစ်၏။

အဟုန် ပြင်းစွာ စီးဆင်း လျက် ရှိ သော မြစ်ချောင်းများတွင် ဝဲဩဃ များကို ကျွန်ုပ်တို့မကြာခဏ မြင်တွေ့ နိုင်သည်။ ဝဲဩဃဖြစ်ခြင်းက ယင်းသို့ အဆောတလျင် စီးဆင်းလာသော ရေ အယဉ်သည် မြစ်ချောင်းထဲရှိ ငှက်တို့ သို့ တည်းမဟုတ် တံတားစသော အတား အဆီးများနှင့် တွေ့ပြီး အရှိန်ဟုန် သွား သောကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ် သည်။ နဂါး ပတ် လေပေ သည်လည်း လေထုထဲမှ ဝဲဩဃကြီးပင်ဖြစ်၏။

ထစ်ချွန်းမိုးတိမ်ရှိရာဒေသတွင်လေ ထုကြီးသည် ပြင်းတန်စွာလှုပ် ရွားတတ် သည်။ အထက်ကောင်းကင်နှင့် အောက် မြေပြင်တို့၏ အပူချိန်မှလည်း အလွန် အလွန်ကွာခြားလှသည်။

မြေမျက်နှာပြင်တွင် အပူချိန်စင်တီ ဂရိတ်ဒီဂရီ ၂၀-ကျော်ရှိသည်။

ထစ်ချွန်းမိုးတိမ်အောက်နားတဝိုက် တွင်အပူချိန်စင်တီဂရိတ်ဒီဂရီ ၁၀-ကျော် သာရှိတော့သည်။

မီတာ ၄၀၀၀-ကျော်မြင့်သော အ ထက်ကောင်းကင်တွင် အပူချိန် စင်တီ ဂရိတ် ဒီဂရီသည် (၀)မျှသာရှိသည်။

မီတာ ၈၀၀၀-ကျော် မြင့်မားသော ဝေဟင် စွန်းတွင်မူကား စင်တီဂရိတ် ရေခဲအမှတ် ဒီဂရီ ၃၀-ကျော်အထိ နိမ့် သွားသည်။

ဤသို့ဖြင့် အထက် ကောင်းကင်မှ အလွန်တရာအေးသော လေထုကြီးသည် အောက်သို့ အဟုန်ပြင်းစွာထိုးဆင်းလာ သည်။

အောက်မှ လေပူများလည်း အထက် သို့ အဟုန်ပြင်းစွာ ထိုးတက်သွားသည်။

အထက်နှင့်အောက်မှလေထုတို့သည် ရောယှက်ပြွမ်းလိမ်မိကြပြီး လေထုထဲတွင် ဝဲဩဃ ကလေးများ ဖြစ်ပေါ်လာ ကြ သည်။ ၎င်းဝဲဩဃ ကလေးများသည် တစတစ ကြီးမားကျယ်ပြန့် လာသည်။ အထက်နှင့်အောက်မှ လေအဟုန်ပြင်း ထန်လေလေ၊ ဖြစ်ပေါ်သော ဝဲဩဃ သည် ကြီးမားလေလေ၊ နဂါးပတ်လေ ပေသည့်လည်း ထန်လေလေပင် ဖြစ် တော့သည်။ ၎င်းပြင် နဂါးပတ်လေပေ (၀၁) လေဆင်နှာမောင်းနှင့်အတူ မိုး ကြီးထစ်ချွန်းရွာသွန်း တတ်လေသည်။

သို့ကြောင့် ရုရှားပြည် မီစီလီဇနပုဒ် တွင် “ဒဂုံဒေသလားမိုး” မရွာသွန်းမီ သို့လေးရက် လောက်ကပင် မိုးတိမ်မှ သားများ အံ့ မိုင်းပြီး နေ့စဉ်ရက်ဆက် မိုးခြိမ်းသံတခြိမ်းခြိမ်းညံ့လျက်ရှိသည်။

တဖန် ယင်းဇနပုဒ်သို့ ရွာသွန်းလာ သော ဒဂုံဒေသလားပုလဲရတနာများ က ဘယ်အရပ်ဘယ်ဌာနက ဖြစ်လေသ နည်းဟုလိုက်လံစစ်ဆေးကြည့်သောအခါ မီစီလီဇနပုဒ်နှင့် မလှမ်းမကမ်းသော မြေ ကြီးထဲကပင်ဖြစ်နေလေ၏။ ၎င်းမြေကြီး

ထဲတွင်ရေးခေတ်က မြို့စား-နယ်စား သူ
ဌေး သူကြွယ်ကြီးများသည် ပုလဲရတနာ
ဒင်္ဂါးဒေ၊ လာများကို မြှုပ်နှံထားခဲ့ရာ
မှ မိုးကြိုးထစ်ချုန်းရွာသွန်းပြီး အထက်
တလွှာမှမြေကြီးများကို တိုက်စားသွား
လေသည်။ ဆက်လက်ပြီး နဂါးပတ်လေ
ပေကမြေကြီးပေါ်တွင် ပေါ်လွင်လျက်
ရှိသော ၎င်းဒင်္ဂါးဒေါ်လာနှင့် ကျောက်
မျက်ရတနာများကို မိုးကောင်းကင် သို့
ကျုံးယူသွားသည်။ အတန်ငယ်ကြာ
သောအခါ နဂါးပတ်လေပေ၏ အား
သည် သေးငယ်နွေးကွေးလာသဖြင့် ၎င်း
ဒင်္ဂါးဒေါ်လာများသည် မြေမျက်နှာ
ပြင်ပေါ်သို့ပြန်လည်ကျဆင်းလာသည်။
သို့ဖြင့် မိမိလိလေပုဒ်တွင် ဒင်္ဂါးဒေါ်လာ
ပုလဲရတနာမိုး ရွာသွန်းလေတော့သည်။

နဂါးပတ်လေပေသည် ယင်းသို့
သော အခြင်းအရာကို အတော်များများ
ပင်ပန်တီးခဲ့ဘူးသည်။

၁၈၀၄-ခုနှစ်တွင်၊ ၎င်းသည်မြောက်
အာဖရိကတိုက်တွင် တည်ရှိသော မိုရော့
ကိုပြည်မှ ဂျုံစေ့များကို ကျုံးယူပြီး ပင်
လယ်ရေလက်ကြားတစ်ခုကို ကျော်ဖြတ်
ကာ စပိန်ပြည်ကမ်းရိုးတန်းတလျှောက်
တွင် ဂျုံစေ့မိုး ရွာသွန်းလေသည်။

၁၉-ရာစုခေတ်ဦးပိုင်းတွင်၊ ၎င်း
သည် ပင်လယ်ထဲမှ ပုစွန်များကို ကျုံး
ယူပြီး ဒိန်းမတ်ပြည်၌ ပုစွန်မိုး နာရီဝက်
ခန့်ကြာအောင် ရွာသွန်းလိုက်သည်။

၎င်းပြင် အခြားအခြားသော ငါး
မိုး၊ လိပ်မိုး၊ သွေးမိုး စသည်စသည်တို့မှာ
လည်း နဂါးပတ်လေပေခြယ်လှယ်လိုက်
သော မျက်လှည့် တကွက်မျှသာ ဖြစ်
သည်။

လွန်ခဲ့သော ၁၉၅၆-ခုနှစ် စက်
တင်ဘာလ ၂၄-ရက်နေ့ ညနေပိုင်းတွင်
နဂါးပတ်လေပေသည် တရုပ်ပြည် ရှန်

ဟိုင်းမြို့အရှေ့ပိုင်းတလွှားတွင် ကြီးစွာ
ခြယ်လှယ်သောင်းကျန်းလိုက်သေးသည်
လေးထပ်တိုက်ခန့် မြင့်မားပြီး၊ တရုပ်
ပိဿာချိန် ၂-သိန်း ၂-သောင်း လေး
သော ဆီပုံးကြီးတလုံးကို ကောင်းကင်
သို့ပင့်ထင်လိုက်ပြီး၊ မိဘာ ၁၂၀-ကျော်
ခန့်ဝေးသော နေရာသို့ပြန်၍ ပစ်ချလိုက်
သည်။ ၎င်းနဂါးပတ်လေပေသည် ရှန်
ဟိုင်းမြို့စက်ကိရိယာထုတ်လုပ်ရေး သင်
တန်းကျောင်းကို ဖြတ်ကျော်မိသော
အခါ သုံးထပ်တိုက်ဖြစ်သော ကျောင်း
ဆောင်ကြီး တခုလုံးကို ဖြိုလဲပစ်သည်။
၎င်းကျောင်းဆောင် အနီးတွင် တည်ရှိ
သော ကွန်ကရစ် သံထည်အဆောက်အဦ
ကြီးမှာလည်း တခြမ်းနီးပါး အဆစ်ပါ
သွားသည်။

ရှေး ခေတ်က လောကဓာတ်ပညာ
မထွန်းကားသေးသဖြင့် လူတို့သည် န
ဂါးပတ်လေပေကို အလွန်တရာကြောက်
လန့်ကြသည်။ ကောင်းကင် ဝဋ္ဋာတွင်
လည်း တန်ခိုးအာနိသင် အတိုင်းဓာတ်ကြီး
မားပေသည့် နတ်သိကြားများ၊ ဘီလူး
တစ္ဆေများ ရှိကြလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ကြ
သည်။ ကြောက်လန့်ကြသည်၊ ကိုးကွယ်
ကြသည်၊ ပသကြသည်။ ယခုမျက်မှောက်
ခေတ်တွင်မူကား လောကဓာတ် ပညာ
ထွန်းကား လာသဖြင့်၊ လူတို့၏ အမြင်
လည်း ကျယ်ပြန့်လာသည်။ မျက်စိပွင့်
လင်းလာသည်။

ချစ်စွာသော စာရွှေသူတို့၊ အသင်တို့
ဒိဗ္ဗစက္ခုကိုရလိုပါသလား၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုရလို
က သိပ္ပံပညာကို စူးစမ်းပါ။ လေ့လာ
ပါ။ အသင်တို့တွင် ဒိဗ္ဗစက္ခု တည်းဟူ
သော သိပ္ပံစက္ခုကိုရကြပေအံ့။ ယင်းသိပ္ပံ
စက္ခုဖြင့် စကြဝဠာ တခွင်လုံးကို မြင်
တွေ့နိုင်ပေမည်တကား။ ။

မြန်မာ့

မွေးညှင်း

လူ၏ ကိုယ်ခန္ဓာတွင် နေရာအနှံ့ အ
ပြားတွင် အမွေးငယ်၊ အပင်ငယ်ကလေး
များ ပေါက်လျက်ရှိ၏။ ထိုအမွေးအပင်
ငယ်များကို မွေးညှင်းဟု ခေါ်၏။ ဦး
ခေါင်းပေါ်တွင် ပေါက်သော မွေးညှင်း
ကိုဆံပင်၊ မျက်ခုံးပေါ်တွင်ပေါက်သော
မွေးညှင်းကိုမျက်ခုံးမွေး၊ မျက်ခမ်းတွင်
ရှိသော မွေးညှင်းကို မျက်တောင်မွေး၊
နှုတ်ခမ်းတွင်ရှိသော မွေးညှင်းကို နှုတ်
ခမ်းမွေး၊ ပါးနှင့် မေးပေါ်တွင် ရှိသော

မွေးညှင်းတို့ကို ပါးသိုင်းမွေး၊ မုတ်ဆိတ်
မွေး၊ ချိုင်းအောက်တွင် ပေါက်သော
မွေးညှင်းကို ချိုင်းမွေး၊ လက်နှင့် ခြေတွင်
ပေါက်သော မွေးညှင်းတို့ကို လက်မွေး၊
ခြေမွေးဟု စသည်ဖြင့် ခေါ်ဆိုကြ၏။

မွေးညှင်းသည် လူသတ္တဝါအပေါင်း
တို့အား အကျိုးပြုလျက်ရှိ၏။ တိရစ္ဆာန်
အများသည် မွေးညှင်းထူထပ်သည့် အ
တွက် အအေးဒဏ်ကိုခံနိုင်ကြ၏။ အပူရှိန်
ကိုလည်း ရုတ်တရက်အသွားတွင်းသို့မဝင်
ရောက်စေရန် ကာကွယ်ပေး၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ
ကို နွေးစေ၏။ လူ၏ ကိုယ်ခန္ဓာတွင်ရှိ
သော မွေးညှင်းတို့သည် ကိုယ်တွင်းသို့
ဖုံမှုန့်ငယ်နှင့် သေးငယ်သော ပိုးမွှား
တိရစ္ဆာန်တောင်ကလေးများ မဝင်
ရောက်စေရန် ကာကွယ်ပေး၏။ အခန်း
အားဖြင့် လူ၏အသားအရေတွင် သေး
ငယ်သော အပေါက်ကလေးများ များ
စွာရှိ၏။

လူ၏ ကိုယ်ခန္ဓာတွင်ရှိသော မွေး
ညှင်းတို့သည် ကောင်းကင်တွင် ရှိသော
ကြယ်လုံးများကဲ့သို့ အတိအကျ ရေမ
တွက်နိုင်အောင် များပြားလှပေသည်။

ဦးခေါင်းပေါ်တွင် ပေါက်နေသော
ဆံပင်များသည် ခန့်မှန်းခြေ အပင်
ပေါင်း ၁၀၀,၀၀၀ မှ ၁၅၀,၀၀၀ အထိ
ဖြစ်၏။ ဆံပင်မွေးမပေါက်သော ခေါင်း
ပြောင်များ မပါဝင်ချေ။ ဆံပင် တ
ချောင်း၏ သက်တမ်းသည် လေးနှစ်ခန့်
ဖြစ်၏။ လေးနှစ်ကျော်လျှင် ၎င်းဆံပင်
ကျွတ်၍ ထိုဆံပင်နေရာတွင် ဆံပင်အသစ်
ထပ်ပေါက်လာ၏။ ဆံပင်သည် တလ
လျှင် နှိုလက်မရှည်ထွား၏။

မျက်တောင် မွေး သည် ဖုံမှုန့်ငယ်
များ မျက်စိအတွင်းသို့ မဝင်ရောက်စေ
ရန် ကာကွယ်ပေး၏။ မျက်ခုံးမွေးသည်
နဖူးပေါ်မှ ထွက်ကျသော ချွေးများ
မျက်စိ အတွင်းသို့ မကျရောက် စေရန်

ကာကွယ်ပေး၏။ မျက်
ခုံးမွေးနှင့် မျက်တောင်
မွေးတို့သည် ဆံပင်မွေး
များလောက် မများပြား
ပေ။ မျက်ခုံးမွေးနှင့်
မျက်တောင်မွေးသည် ဆံ
ပင်ကဲ့သို့ ရှည်သန်ခြင်းမ
ရှိဘဲ၊ အစဉ်အမြဲနည်းပါး
၍ အရှည်တိုကြ၏။

လူ၏ ကိုယ်ခန္ဓာတွင်
အခြားရှည်တိုသော မွေး
ညှင်းများကို တွေ့နိုင်၏။
ထိုမွေးညှင်း တို့ တို့သည်
လက်ခြေများ ပေါ်တွင်
ပေါက်သော ကြောင့်
လက်မွေး၊ ခြေမွေးများ
ဖြစ်ကြ၏။ အမှန်အား
ဖြင့် ထိုမွေးညှင်း တို့ တို့
သည် ကိုယ်ခန္ဓာ နေရာ
အနှံ့အပြားတွင် ပေါက်
တတ်ကြ၏။ သို့ရာတွင်
လက် မွေး သည် လက်
ချောင်း ထိပ်ဖျားနှင့်
လက်ဖွားတွင် လုံးဝမ
ပေါက်ချေ။ ထိုနည်းတူ
စွာပင် ခြေ မွေး သည်
လည်း ခြေချောင်း ထိပ်
ဖျားနှင့် ခြေဖဝါးအောံ
တွင်လုံးဝပေါက်ခြင်းမရှိ
ဖြစ်၏။

အသက် အရွယ် တ
ဖြည်းဖြည်း ရင့်အိုလာ
သောလူအိုအဖိုမွေးညှင်း
သည် အပေါက်နွေးလေ
၏။ ထို့ကြောင့် လူအို
များ၏ခေါင်းတွင်ဆံပင်
ကြိုးတိုးကြတောင် ဖြစ်
နေသည်ကိုတွေ့ရ၏။ လူ

အိုအို မွေးညှင်းသည်အရောင် အသွေး ဖြော့လာ၏။ ပိတုန်းရောင် ကေသာမှ တဖြည်းဖြည်း မီးခိုးရောင်အသွင်ပြောင်း လာ၏။ ထိုမှတဖန် ဆံပင်သည် လုံးဝဖြူ စွတ်သွား၏။ အချို့သော လူများအဖို့ အသက်မရင့်ရော်မီ ဆံပင်ဖြူခြင်း၊ ဆံပင် ကျွတ်ခြင်း၊ ထိပ်ပြောင်ခြင်းများ ဖြစ် တတ်၏။ ဤအဖြစ်မျိုးနှင့် ကြုံသူအား ကံဆိုးသူဟု ယူဆသင့်၏။

မွေးညှင်း ကင်းမဲ့သူသည် မတင့် တယ်ချေ၊ မလှပချေ။ မွေးညှင်းသည် လူကို အကျိုးပြုသည်သာမက တင့်တယ် လှပခြင်းကိုလည်း ဖြစ်စေလေတော့၏။

ဦးလှမြင့်

ဆံပင်

ဆံပင်သည် လူ၏ ဦးခေါင်း အရေ ပြားရှိ တွင်းငယ်ကလေးများမှ ပေါက် သည်။ ထိုတွင်းငယ်၏ အောက်ခြေတွင် အဖုငယ်ကလေးရှိသည်။ ဆံပင်၏အမြစ် သည် ထိုအဖုငယ်ကလေးတွင်တည်ရှိ၏။ ဆံပင်ကျွတ်သွားသောအခါ ထိုအဖုငယ် ကလေးမှ ဆံပင် ပြန်လည်ပေါက်လာ သည်။ အစဉ်သဖြင့် ဆံပင်မပေါက်ဘဲ ထိပ်ပြောင်နေခြင်းသည် ထိုအဖုငယ်က လေးများ ပျက်စီး သွားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

လူတမျိုးနှင့်တမျိုး ဆံပင်မတူ။ နို့၊ ဂရီးလူမျိုး၏ဆံပင်သည် သိုးမွေးကဲ့သို့ လိပ်ခွေလျက်ရှိသည်။ မွန်ဂိုလူမျိုးတွင် ကြမ်းရှိုငယ်သော ဆံပင်ရှိသည်။

ဆံပင်၏ လှပခြင်းသည် လူ၏ကျန်း မာရေးပေါ်တွင် တည်သည်။ အနည်း ဆုံးရက် ၁၅-ရက်တကြိမ် ခေါင်းလျှော် သင့်သည်။ ခေါင်းလျှော်သည့်အခါ ဆံ ပင်နှင့်ဦးခေါင်းရေကို ရေဖြင့်စင်ကြယ် သည့်တိုင်အောင် ဆေးကြောပစ်ရမည်။ ဆိုမှသာ ဆံပင်သန်မည်ဖြစ်သည်။

(မြန်မာစွယ်စုံကျမ်းအတွဲ ၄ မှ)

အကြီးဆုံးပန်းနှင့် အကြီးဆုံးသစ်ရွက်

သင်သည် ဘယ်လောက်ကြီးသော ပန်းပွင့်ကို မြင်ဘူးပါသနည်း။

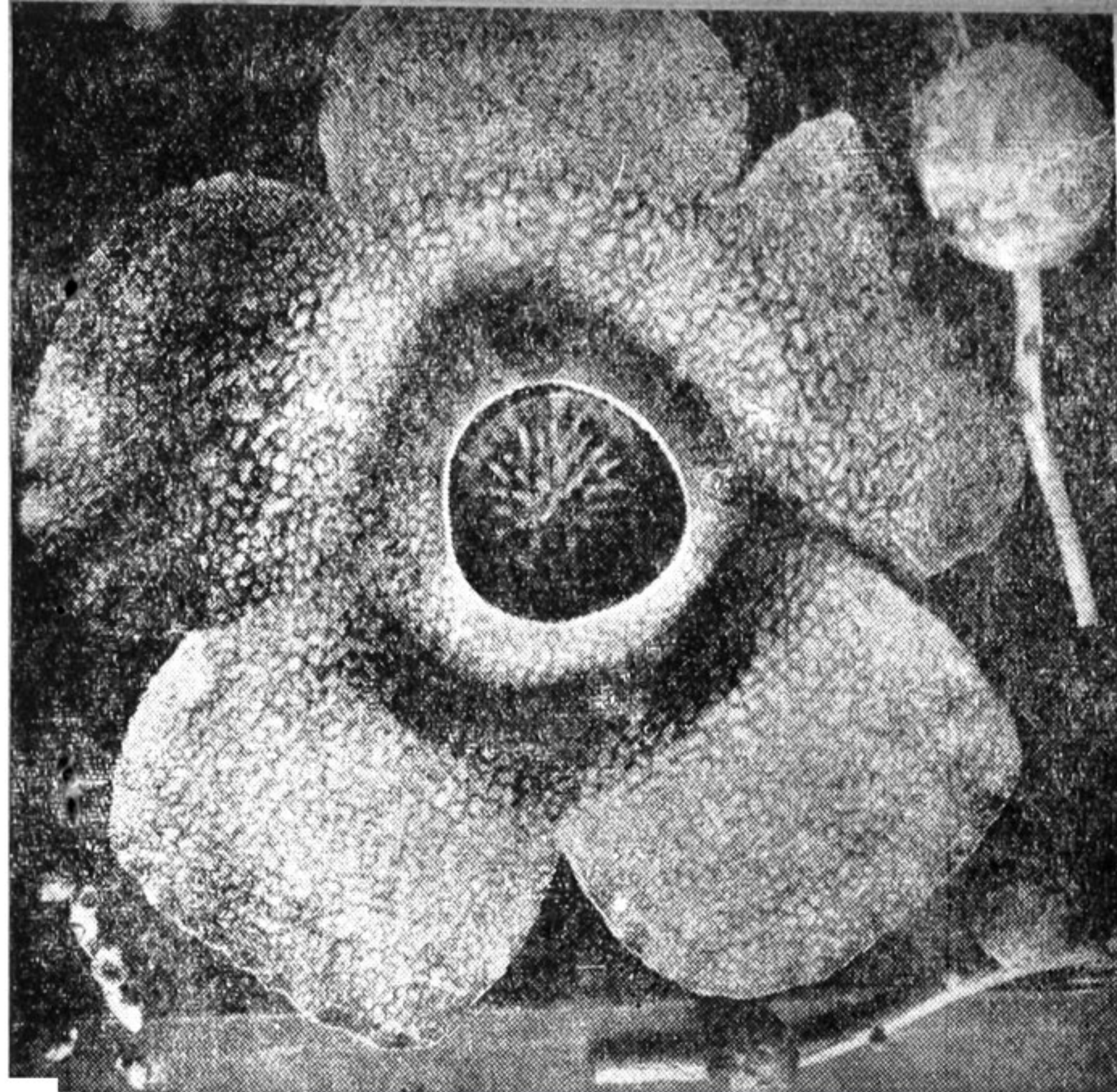
နှင်းဆီပန်းများတွင် ခြောက်လက်မ ရှိသောပန်းများကို အလွန်ကြီးသည်ဟု ယူဆကြသည်။

ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကြီးဆုံးဖြစ်သော ပန်းမှာ အချင်း နှစ်ဆယ့် လေးလက်မ ရှိသည်။ ထိုပန်းကို ရတ်ဖလက်စီးယား အာနောလစ်ဟု ခေါ်သည်။ ထိုပန်းကို စူမတ္တရကျွန်းရှိ တောကြီးထဲတွင် လွန်ခဲ့ သော အနှစ်တရာကျော်က ဒေါက်တာ အာနီးနှင့် ဆာစတန်ဖို့ရတ်ဖလက်တို့က တွေ့ကြသည်။ သူတို့နှစ်ယောက်၏ နာ မည်ကို အစွဲပြု၍ ထိုပန်းကို ရတ်ဖလက်စီး ယား အာနောလစ်ဟု ခေါ်ကြသည်။ ထိုပန်းသည် အလေးချိန် လေးပိဿာ

ကျော်ရှိသည်။ ထိုပန်းသည် နွယ်ပင်ကြီး များ၏အခြေတွင်ပေါက်၍ မိမိကိုယ်ပိုင် အမြစ်မရှိ။ ထိုပန်းသည် ကျီးပေါင်းပင် များကဲ့သို့ အခြားသစ်ပင်ကိုမှီ၍ပေါက် သော အလေးအမှားပန်းမျိုးဖြစ်သည်။ ထိုပန်းတွင် အညှာတံမရှိ၊ ပွင့်သော အခါတွင် ပွင့်လွှာ များကို မြေကြီး ပေါ်တွင်ဖြန့်၍ပွင့်သည်။ ထိုပန်းသည် ကြာရှည်မခံ။ ပွင့်ပြီး တရက်နှစ်ရက်ကြာ လျှင် ညှိုးသွားသည်။ ထိုပန်း၏အနံ့မှာ မမွှေးဘဲ ပုပ်အံ့အံ့နံ့သည်။

ရတ်ဖလက်စီးယား အာနောလစ် ပန်းသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အပြန့် အ ကျယ်ဆုံးပန်းဖြစ်သော်လည်း အစောက် အမြင့်ဆုံးပန်းမဟုတ်။ စူမတ္တရကျွန်းတွင် ပေါက်သော ဂျိုင်းယန်းအာနွိုက် ပန်း

ဝိတိုရိယ ဇေရီနာ ကြာရွက်ကြီးများ

ကျူး ဥယျာဉ်တွင်း၌ ပွင့်၍နေသော ဂျိုင်းယန်းအာနွိုက် ပန်းပွင့်ကြီး၊ အမြင့် ခြောက်ပေကျီးလက်မ ရှိသည်။

သည် အစောက် (အမြင့်) ငါးပေကျီး လက်မရှိသည်။ ဗမာလူမျိုးတို့၏ ပျမ်းမျှ ခြင်းအရပ်မှာ ငါးပေသုံးလက်မသာမြင့် သဖြင့် ထိုပန်းသည် ဗမာလူမျိုးထက်ပင် အရပ်မြင့်သော ပန်းဖြစ်သည်။ ထိုပန်း ပွင့်သည် အဝန်းခြောက်ပေခန့်၊ အမြင့် တဆယ် ခုနစ်ပေခန့်ရှိသောဥကြီးဖြစ်ပြီး လျှင် နှစ်နှစ်လျှင်အရွက်တရွက်သာထွက် သည်။ ထိုပန်းပင်ကိုအင်္ဂလန်ပြည်ရှိ ကျူး ဥယျာဉ်တွင် စိုက်ထားရာမှ တကြိမ် ပွင့်ဘူးသည်။ ထိုပန်း၏အနံ့သည် ရှူ ရှိုက် သူကိုကို မူးစေတတ်သည်။ (ဗမာ ပြည်၏ တမာပန်းနဲ့ များကို ရှူရှိုက်ရ လျှင် အချို့ သူများမူးကြသည်) ထိုပန်း သည် တခါပွင့်လျှင်နှစ်ဆယ် လေးနာရီ သာခံ၍ နှစ်ရက် သုံးရက်ကြာလျှင် ကြေ ကျသွားသည်။

အပြန့်ကျယ်သည့် နေရာတွင် စာဖွဲ့

လောက်အောင်၊ ကြီးသော သစ်ရွက်မှာ ကျူးဥယျာဉ်တွင်းရှိ ဝိတိုရိယဇေရီနာ (ဝိတိုရိယဘုရင်မ)ခေါ် ကြာရွက်ဖြစ် သည်။ ထိုကြာရွက်သည် အချင်းခြေခံ ပေရှိပြီးလျှင် အရွက်တခုလုံး၏ ပတ် လည်တွင် အစောက် ငါးလက်မခန့်မြင့် သော ခွေ(ဂွေ)ရှိသည်။ ထိုကြာဖက် ပေါ်သို့ နို့စို့ကလေးငယ် တယောက် တက်ထိုင်လျှင်မြုပ်၍မသွားဘဲ ရေပေါ် တွင် ပေါ်မြဲတိုင်းပေါ်၍ နေလိမ့်မည်။ ထိုကြာပင်၏ အပွင့်သည် အချင်းတပေ ခန့်ရှိ၍ပွင့်စတွင်ဖြူပြီးလျှင် နောက်တွင် အလွန်လှသော ပန်းရောင်အရင့်ဖြစ်လာ သည်။ နောက်တရက် အကြာတွင် ထို ကြာပန်းသည် ရေထဲသို့ နစ်သွားသည်။

ဤဝိတိုရိယ ဇေရီနာကြာပင်ကို နှစ် စဉ်နှစ်စဉ်အစေ့မှမျိုးယူ၍ စိုက်ရသည်။

ကြာပင်

ကြာပင်သည် ရေ၌ ပေါ်လော ပေါ်ပေါက်၍ အပွင့်ပွင့်သော အပင် မျိုးဖြစ်ပြီး ရေထဲ၌ အင်းအိုင်များနှင့် ချောင်းရိုး ထမ်းစပ်များတွင် ပေါက် ရောက်တတ်သည်။ အမြစ်များမှာ ပွ၍ ရှိည့် များကို ကုတ်တယ်ထားသည်။

ကြာပွင့်တပွင့်တွင် ပွင့်ချပ်နှင့် ပွင့် ဖတ်ပေါင်းများစွာရှိသည်။ ကြာပွင့် ကြာရွက်တို့နှင့်ဆက်သော ကြာရိုးတို့မှာ လေလျှောက်နိုင်သော ခေါင်းပွများ ဖြစ်ကြသည်။ လေနှင့် အလင်းရောင်ကို ရေပေါ်ရှိ အရွက်များက သိုမှီး၍ သတ္တု နှင့် ရေကိုထား အမြစ်များထဲ စုတ်ယူ ကြသည်။

ကြာပွင့်များမှာ မျိုးကို လိုက်၍ အရောင်အမျိုးမျိုးရှိသည်။ အများအား ဖြင့် ကြာဖူးများသည် နံနက် အရုဏ် တက်ချိန်တွင် ပွင့်ကြပြီး ညနေ နေဝင် ကာနီးတွင်ပြန်၍ပိတ်သွားကြသည်။ အ ချို့ကြာများစွာ ညနေတွင် ပွင့်တတ်ကြ သည်။ ကုမုဒြာကြာကား ညအခါ လရောင်ခံ၍ပွင့်သည်ဟု ဆိုကြသည်။

ကြာပွင့်၏အလယ်တွင် ကြာခွက် စာလေးရှိသည်။ ကြာပွင့်မှ ပွင့်ဖတ်နှင့် ပွင့်ချပ်များကြွေကျပြီးနောက်တွင် ကြာ ရွက်သည် တဖြည်းဖြည်းရင့်လာသည်။ ကြာခွက်ထဲမှ ကြာစေ့ကို ခလေးတို့ သရည်စာအဖြစ်စားတတ်ကြသည်။

အလွန်အံ့ဘွယ်ကောင်းသော ကြာ တမျိုးကို တောင်အမေရိကတိုက် အမေ ဇုန်မြစ်အမ်းတလျှောက်တွင်တွေ့ရသည်။ ထိုကြာပင်မှ ကြာရွက်၏အချင်းမှာ ၆-ပေမှ ၇-ပေအထူရှိပြီး လူတယောက် ကောင်းစွာ ရပ် နေ နိုင် လောက် အောင် ကြီးမားသည်ဟု ဆိုလေသည်။

လီဆူးနွယ်ဝင် ရီမေ့ အမျိုးအမီးများ

အရိုး စောမုံညင်း

နှင့် မိုးကုပ်မိုးမိတ်လီရှော အမျိုးသမီး၏ ဓာတ်ပုံများကို တင်ပြလိုက်ပါသည်။ အကယ်စင်စစ် ရောမခေါင်းပေါင်းထုပ်ကြီးနှင့်လီရှောအမျိုးသမီး၏ပုံမပါသေးပေ။ အားလုံးပင် အဝတ်အစားကို အလွန် လုံခြုံပိုမိုစွာ ဆင်ခြန်းထားလျက် တွေ့ရပေမည်။ ဂါဝန်နှင့်လီဆူး အမျိုးသမီးကိုမူ ဆန်းပြားသည်ဟု ယူဆကြလိမ့်မည်ထင်သည်။ သူ့ရိုးခေါင်းပေါ်က ဦးထုပ်လေးကလည်း တဘာသာဆန်းနေသည်။ ကြွေခေပုတီး၊ သန္တာပုတီးများကို ဆွဲရိုးဆွဲစဉ် လည်တွင် မချဘဲ

မိုးကုပ် မိုးမိတ်လီဆူးအမျိုးသမီးများ

လီဆူး၊ လီရှောနှင့်ယောယင်းဟု ဆိုလျှင် ပေါက်ဖော်နှင့် ထောင်ကဲ ကဲ့သို့ အတူထုဘဲဟု ကလေးတို့ နားလည်သင့်ကြပေသည်။ လီရှောနှင့် ယောယင်မှာ ရှေးအခေအဝတ်ဖြစ်၍ ယခုအခါ တခုတည်းသော စပေစကားနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဖြစ်ရန်အတွက် လီဆူးဟူသော အမျိုးက သုံးကြတော့သည်။ လီဆူးတိုင်း ရင်းသားများကို စာချင်ပြည်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်တို့တွင်တွေ့နိုင်ပေ၏။ သို့ရာတွင် အဝတ်အစား ဆင်ယင်ထုံးစံများမှာ အနည်းငယ်စီ ကွဲပြားလျက် တွေ့ရပေမည်။

လီဆူးဘာသာစကားလည်း သုံးမျိုးရှိ၏။

(၁) ရီမီလီဆူးစကားမှာ....အများသုံးဖြစ်၍ ဖီမော်၊ လောခေါင် ဆနုးနှင့် ဗန်းမော်အရှေ့ပိုင်းကလီဆူးများက ပြောဆိုကြသည်။

(၂) နီမီလီဆူးစကားကို....ဆွမ်ပရာဘုမိနှင့် မေခမြစ်ဝှမ်းတလျှောက်က လီဆူးများပြောဆိုကြသည်။

(၃) လောင်ဝခေ အိတ်ခလီဆူးစကားကိုမူ ပူတာအိုနောင်မွန်နယ်မှ လီဆူးများက သုံးစွဲကြသည်။

ဆင်ယင်ထုံးစံမူခြားနားပုံကို သိရှိနိုင်ရန် ယခုအပတ်လီဆူးနွယ်ဝင် ရီမေ့အမျိုးသမီးများ၊ နီမီရှာဖာ အမျိုးသမီးများ

အမည်ထူးတဲ့ လီဆူး

စလွယ် သိုင်းလိုက် ပြန်ပါသေးသောစော၊ လက်ပြတ်အင်္ကျီနက် ပေါ်တွင် အသွယ်သွယ်လွယ်သိုင်းထားသည့် ပုတီးများက လည်း ထင်းစာပေပီစေသည်။

ရီမေ့လီဆူး ပျိုစလေးများကျတော့ ဇနီး တမျိုး၊ ငွေပန်းပွားလေးတွေကို ရှေ့မှလည်ကပ်သဘောနှင့် ဆင်ထားကြသည်။ မိုးကုပ်လီဆူးများကမူ လည်တံအနေနှင့်ဆွဲကြသည်။ ကြွေစေ့နှင့် ကြယ်သီးလေးတွေမှာ ထဘီနားနှင့် ခါးပတ်အတွက် မည်မျှအသုံးဝင်သည်ကို ပုံတွင်သာကြည့်ကြပေရော့။ သူတို့ခါးမှာ ချည်သော ကြိုးရှည်လေးကိုတော့ ကလေးတို့ သိထိုက်၍ပြောပြရအုံးမည်။ ဇနီးကြိုးရှည် ပန်းပွားလေးကို အများအားဖြင့် ခါးနောက်မှာချ၍ ထားတတ်သည်။ ၎င်းကိုယောင်၍များ သွားပြီး မကိုင်ဆွဲကြရပါ။ ကိုင်ဆွဲမိလျှင် ယဉ်ကျေးမှုထိပါးရာရောက်တတ်သည်။

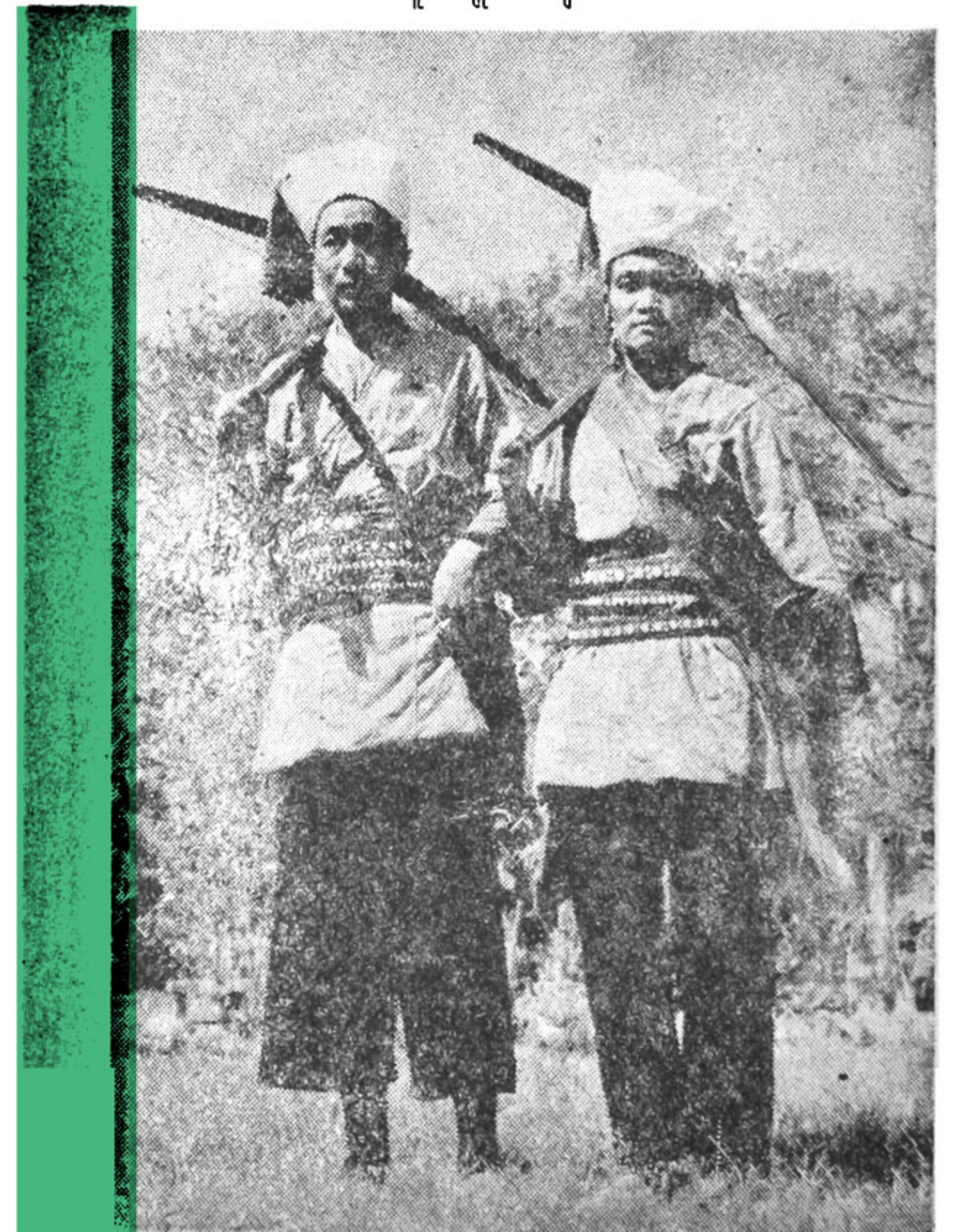
လီဆူးများ၌ ရောမအကွံရာဖြင့် တီထွင်ထားသော စပေစေ့ ကျမ်းစာအုပ်မျိုးနှင့်ခရစ်ယန်ဓမ္မသီချင်းများရှိသည်။ သို့ရာတွင်အစိုးရကြော်ငြာစာတမ်းများ၊ သတင်းစဉ်များနှင့် တိုးတက်ရာတိုးတက်ကြောင်းစာပေများကို လီဆူးဘာသာဖြင့် ပြန်ချီထုတ်ဝေပေးရန် တောင်းဆိုလျက်ရှိကြသည်။ အများအားဖြင့် ခရစ်ယန်နှင့်နတ်ကိုးကွယ်သူ များပြား၏။

လီဆူးအမျိုးသမီးများကို မြင်ရုံနှင့် နှုတ်ခိုးလို့ လထုတ်တတ်သူများဟု သိသာနိုင်ပေသည်။ ဒူးလေးကြီးတွေထမ်း

ပြီးတော့လမ်းတလျှောက် တဆင်းတက်သော်၊ တတောင်ကျော်၊ တမော်ငုတ်လျှိုး၊ တချုံတိုးပြီး မုဆိုးလုပ်ငန်းမှာဖြင့် နံပတ်ဝမ်း ဗိုလ်ဆွဲမည့်သူတွေဘဲဟု အလိုလိုသိသာနိုင်ပေသည်။ တခြားမကြည့်နှင့် ခေါင်းပေါင်းကိုဘဲ အကဲခတ်ကြပါစို့။ ဘယ်သူနှင့်မျှ ခေါင်းပေါင်းပုံခြင်းမတူပါ။ ရှမ်းနှင့်လည်းမဆင်၊ ကချင်စာရင်နှင့်လည်းခြားနားတိ၏။ ဘောင်းဘီပွဲကမူ ရှမ်းဆန်သည်။ တောလည်သည့်အခါ ခြေပတ်ပတ်၍ အန္တရာယ်ကို

စာကွယ် တတ်ကြသည်။ မြားအိမ်ကို သားမွေးကြီးနှင့် လွယ်ထားလိုက်အေး၏။ လီဆူးကြွေခါးပတ်ကိုသာ သူတို့မြင်ရလျှင် ရင်သပ်ရှုမော အံ့သြ၍ဆုံးနိုင်တော့မည်မဟုတ်၊ မျောက်သားရေ၊ ဇံသားရေ၊ ကဒူးသားရေနှင့် ချေသားရေဖြင့် ချုပ်ထားသော ကွမ်းအစ်ဆောင်လွယ်အိတ်မှာ သာ၍ပင်ဆန်းသေးသည်။ လီဆူးခါးအိမ်ကိုပိုးစာပင်သားဖြင့်လုပ်၍ နှိုးခွေနှင့် ငွေခွေများကပ်ထား၏။

လီဆူးအမျိုးသားများ

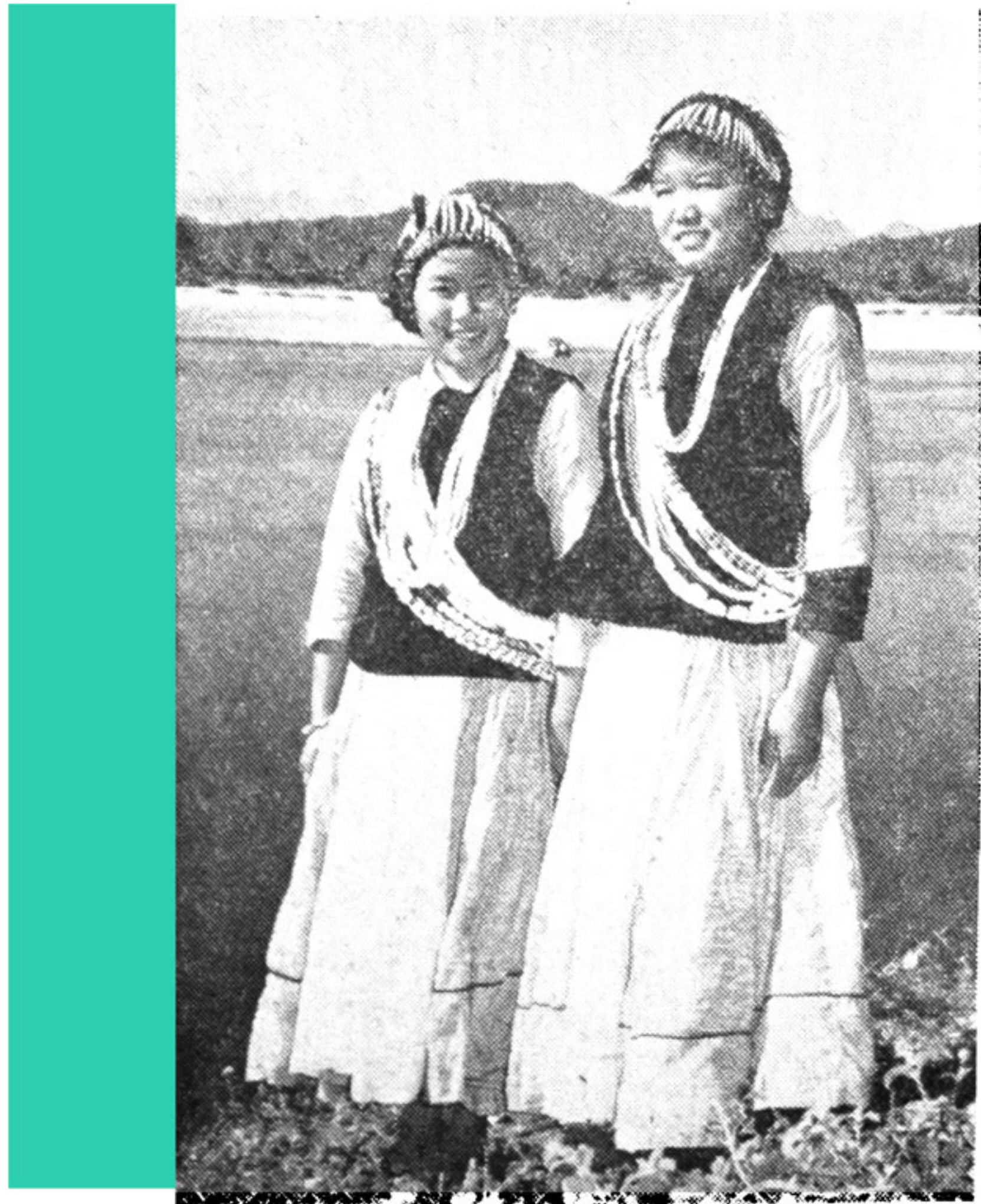

ဝါးမျှင်နှင့် ရက်သော သိန်ကို အမျိုးသမီး များပါ ဝတ်ဆင်ကြသည်။ ပူဘာအို လီ ဆူးအမျိုးသမီးများ အကျိမှာ ဂျပန်ရင်ဖုံးနှင့်လည်းဆင်၏။ လက်ဖျားတွင် အနားပတ်ထူထူကပ်ထားကြသည်။ ဝါးပေါက် မြား အိမ် ကိုလည်း သုံးကြသည်။ လီရှူးနှစ်သစ်ကူးပွဲကို “ခေါ်ရှူး” ဟုခေါ်၏။ ကောက်သစ်စားပွဲ၊ ရွာစောင့်နတ်ပွဲ၊ လုပ်အားကူပွဲများ ရှိကြသည်။ အိမ်ဆောက် တောင်ယာ ခုတ်ရာတွင် ဝိုင်းပြီးကူညီတာ အလုပ်နှင့် ပတ်သက်သော တေးများ ဖွဲ့နွဲ့ သီဆို ကခုန်တတ်ကြသည်။ ဘုံကြီးဝိုင်းတွင် ပေါက်

သော သစ်ဝါးကြိမ်များကို ရပ်ရွာစာသဘောတူမှသာ အိမ်အတွက် ခုတ်ယူနိုင်ကြသည်။ ဒုဝါစနစ်မရှိ ရိုးရာအလိုက် ရွေးချယ်ခြင်းလည်း မပြုကြဘဲ၊ သင့်တော်သူကိုသာ ဦးစားပေး၍ လူကြီးမြှောက်ကြသည်။ မိရိုးဖလာ တောင်ယာပဲခင်းလုပ်စား၍ ငြိမ်းအေးသာယာစွာနေတတ်သော သူရဲကောင်းများပေတည်း။ တပြည်ထဲနေ တပြေထဲမှပေါက်ဖွားလာသော အမည်တူသည့် လီဆူးများကို သည်တလ၊ သည်မျှနှင့်မှတ်တမ်းတင်လိုက်ရတော့သည်။

●●●●●

လီဆူးနွယ်ဝင် နှစ်ရှာဝါ အမျိုးသမီးများ

ကလေး တို့ မိတ်ဆွေ

ကလေးစာပေအကြောင်းကို ဆွေးနွေးတင်ပြ လိုပါသည်။ ယခုအခါ မြို့ကျောင်းတိုင်းတွင် စာပတ်အသင်း၊ စာကြည့်တိုက်နှင့် စာကြည့်ခန်းများကို ဖွင့်လှစ်ထားရှိပြီး၊ စာတန်းရုပ်စုံ၊ မဂ္ဂဇင်း၊ ဂျာနယ်၊ စာစောင်၊ စာအုပ်စာတမ်းများဘီဒိုနှင့်အပြည့် ထားရှိလျက် တွေ့နိုင်ပါသည်။ ကြည့်မြင်တိုင် အမှတ် (?) အထက်တန်းကျောင်းတွင်မူ စာပေနှင့်စာရိတ္တမြှင့်တင်ရေးအသင်းဟူ၍ တွေ့ခဲ့မိသည်။ အမှောင်ဆရာမများစုံလင်စွာနှင့် တာဝန်ခံအသီးသီးတို့က နေ့စဉ် ကလေးများ စာအုပ်ငှားယူဖတ်ရှုနိုင်ရန် စည်းကမ်းတကျ ဆောင်

စောမြခက်

ရွက်ပေးနေကြပါသည်။ မှတ်ပုံတင်ကပ်ပြား ထုတ်ရာဌာနတွင်လည်း လူမစွဲ၊ စာအုပ်ရွေးရာဌာနတွင်လည်း ကြိတ်ကြိတ်တီး စာအုပ်ထုတ်ယူရာနေရာ၌မူ တသိတတန်းတွေ့ခဲ့ရသည်။ စာကြည့်ခုံများ၌ကား လူအပြည့် သူ့စာအုပ်အကြောင်း ကိုယ်မေး ကိုယ် စာအုပ်အကြောင်း သူသိချင်နှင့်မေးမြန်းကြဆွေးနွေးကြရင်း စာဖတ်ချင်သော အကျင့်ဆောင်းများမှာ အခြေတည်ခိုင်ခံ့လှပေပြီ။ စာတန်းအမျိုးစုံကို နှစ်နှစ်မြိုက်မြိုက် စိတ်ပါဝင်စားစွာ ခေါင်းမဖေနိုင်ဘဲဖတ်ရှုနေသော ပီစိကေးလေးတစ်ခုမှာမူ တကယ် စာပေသမားကြီးများဟုပင် ခေါ်ရမတတ်။

သူတို့ ကလေးတွေကို စာပေအသိဉာဏ်ရင့်ကျက်လာစေရန်ထမ်းရွက်ပေးဘို့တာဝန်မှာ ဆရာမတစ်ပါးအစိုးရများ၏

ပန်းပေါ်၌ကြီးလေးစွာကျရောက်လျက်ရှိနေသည်။ အခြေခံပြည်သူ့ကျင့်ဝတ်သိက္ခာများကိုငယ်စဉ်ကပင် သဘောပေါက်အောင် ဖန်တီးပေးရသည်သာမက နိုင်ငံကိုချစ်မြတ်နိုးသောစိတ်၊ အလုပ်ကိုဂုဏ်ယူကာ တာဝန်ကျေကျ ထမ်းဆောင်လိုစိတ်ရှိပြီးဖြင့် မူတွင်ဂုဏ်ယူလိုစိတ်နှင့် စုံပေါင်းဆောင်ရွက်လိုစိတ်များကို စာပေမှတစ်ဆင့်လှုံ့ဆော်ကြပြန်ပေးကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ရေသာခိုစိတ်၊ ဘော်ကြော့စိတ်၊ စည်းစိမ်သာယာ မက်မောစိတ်များကိုမူ နည်းနိုင်သမျှ နည်းအောင် ပညာပေးကြရမည်ဖြစ်ရာ သူတို့ဖတ်ဖူးရမည့် စာပေများမှာ ပဏာမအညစ်အကြေး အဆိပ်အ

တောက် ကင်းစင်သော ပညာပေးစာပေမျိုးသာ ဖြစ်သင့်ပေသည်။ အထို့အဆာလောင်မှတ်သိပ်နေသောစာဖတ်ချင်စိတ်ကလေးများကို အကျိုးရှိမည့် စာပေအဟာရဖြင့် ဖြည့်တင်းပေးရမည့်တာဝန်မှာ မသေးငယ်လှပေ။ စာကြည့်ခန်းတွင် စာအုပ်အသစ်များ ဝယ်ပေးထားရုံနှင့်လည်းကောင်း၊ ပြီးနိုင်သေး။ ကလေးများကို စာအုပ်နှင့် အဖေလိုလုပ်ချင် စိတ်ရှိအောင် ပထမကြိုးစားရပေမည်။

စာဖတ်ခန်းဟူသည်မှာ ကျယ်ပြန့်၍ ဇလကောင်း လေသန့်ရကာ ငြိမ်သက်အေးချမ်းစွာ အနောင်အရှက်ကင်းမည့် သာသနာယာအခန်းမျိုး ဖြစ်သင့်ပေသည်။ ကလေးများကြည့်ရှုလွန်းစေရန် ရုပ်ပုံ၊ ကာတွန်း၊ ပန်းချီစာများ၊ ပန်းစိုက်အိုးများ စီစဉ်ပြေပြေနှင့် နေချင်စဖွယ်ကောင်းအောင် အခန်းကို ပထမမှမ်းမထားသင့်ပေသည်။ တခါတရံ စာအုပ်ထဲက ပုံပြင်အကြောင်းများကို အရုပ်ကားပြင် ချိတ်ဆွဲထားရန်လည်း

စံနစ်တကျ ငှားရမ်း ဖတ်ရှု နေကြသည့်ကျောင်းသားကျောင်းသူဘုရား

သင့်သည်။ ကလေးအကြိုက်ယုန်အလေး၊ ရှဉ့်အလေး၊ ရွှေငါးလေးပုံများက အစလွယ်လွယ်နှင့် ကျက်မှတ်ချင်စရာအဓိပ္ပာယ်အစလေးများကို ချိတ်ဆွဲထားမည်ဆိုလည်းထစေနိုင်သည်။

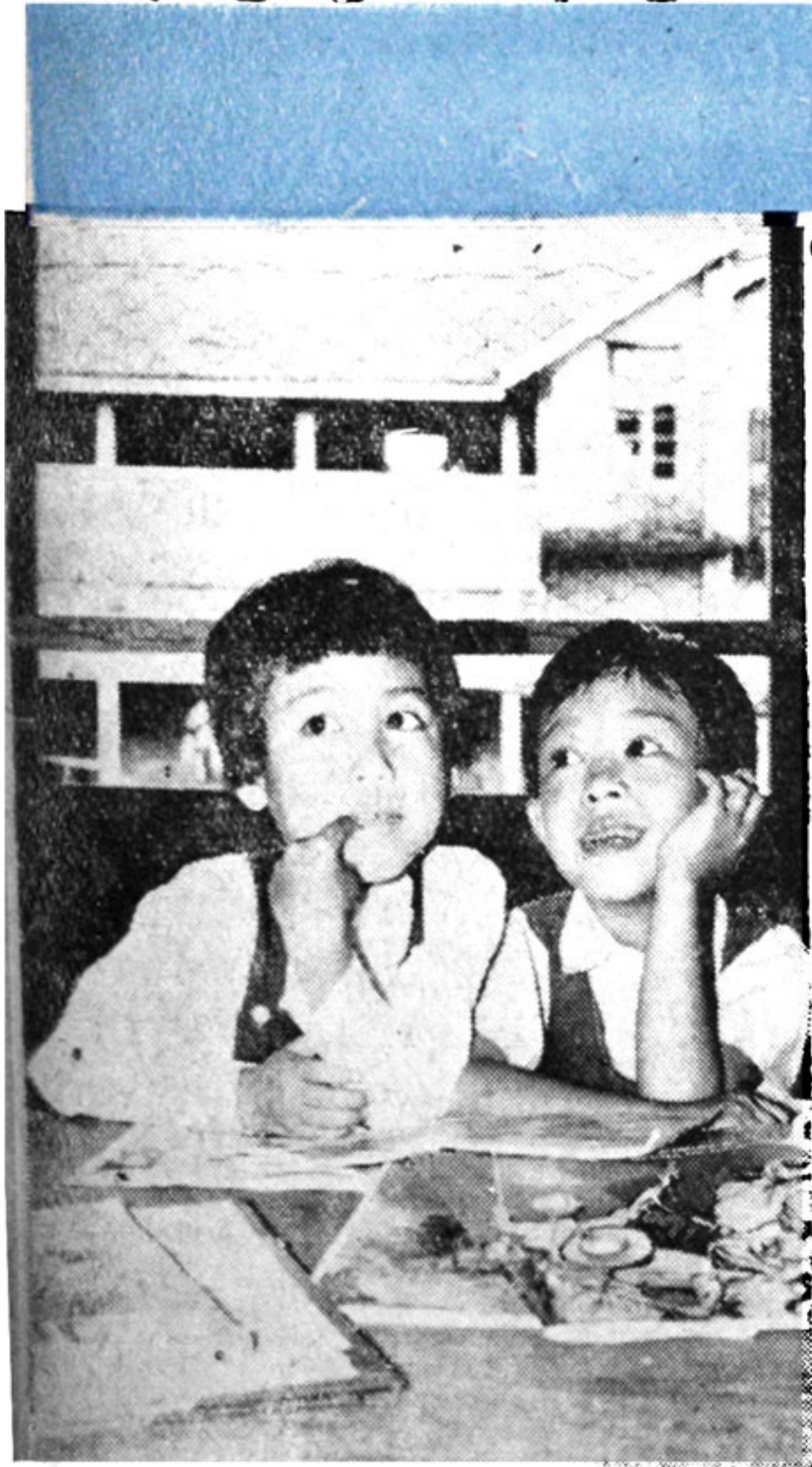
စာကြည့်ခန်းမှူး၏ တာဝန်ကလည်း အသီးသီးရှိပေသည်။ စာအုပ်ထုတ်ပေးရုံ၊ ပြန်သိမ်းထားရုံနှင့်မပြီးသေးဘဲ စာဖတ်ချင်စိတ်တက်ကြွလာအောင် နည်းလမ်းများသုံးသင့်ပေသည်။ ဥပမာ ယုန်နှင့်လိပ်ပုံမျိုးဆိုလျှင် ပျင်းချိခြင်း၏ အပြစ်ဟူသော စာတမ်းလေးကို ချိတ်ဆွဲထားကာ အဓိပ္ပာယ်ကို တလေးတိုအားပြန်ပြောခိုင်းခြင်း၊ စာအုပ်အမည်ကို ပဟေဠိလုပ်၍မေးခြင်း၊ စာအုပ်ရေးသူအမည်၊ အကြောင်းအရာ၊ သင်ခန်းစာရမရသည်တို့ကိုမကြာမကြာဆွေးနွေးပွဲများလုပ်၍ အသိဉာဏ် ပြန့်ပွားစေသင့်ပေသည်။

ထို့ပြင် ကလေးများအသက်အရွယ်ကိုလိုက်ပြီး ဖတ်သင့်သည့်စာပေများကို

အကြံပေးကာ ကူညီသင့်ပေသည်။ တခါတရံစာကြည့်တိုက်မှူးကိုယ်တိုင်က ဖတ်ပြ၍ စိတ်ဝင်စားအောင် ရှင်းလင်းရမည့်အခါမျိုးလည်းရှိပေမည်။ စာအုပ်ထဲမှ ထူးခြားသော စာပုဒ်ကိုဖတ်ပြကာ စာအုပ်အမည်၊ အကျဉ်းချုပ်နှင့် ကဏ္ဍမျိုး နားလည်မည်ကိုလည်း မေးမြန်းသင့်သည်။ သို့ရာတွင် အကုန်လုံးကိုပြောမပြောသို့တော့သာစိတ်ပါလာရုံမျှသာ ဖန်တီးပေးသင့်ပေသည်။

ကလေးများလည်း ဉာဉ်အမျိုးမျိုးရှိရာ ထချို့ကပေါ့ပေါ့ဆဆနှင့် ဟိုစားရွက်လွန် သည်စာရွက်လွန် မမှန်ကန်သော စာဖတ်နည်းမျိုးကို တွေ့ရပေမည်။ ထိုအခါ စာဖတ်သင်ခေါ်ဆောင်၏တာဝန်မှာစာအုပ်အကြောင်းကို ဝေဝေဆာဆာပြောပြ၍ စိတ်ပါအောင်ဆွဲဆောင်ရမည် ဖြစ်ပေသည်။ စာဖတ်လျှင်တကယ် စိတ်ပါဝင်စားသောအကျင့်ကောင်းရအောင် ဖန်တီးပေးရပေမည်။ အတန်းကြီးသမားများ

အဖို့မှာ သူတို့ကိုယ်တိုင် နားမရှင်းသော စာပေ မျိုး ရှိခဲ့လျှင် မူ ၎င်းစာအုပ်ရေး ဆရာများကို ခေါ်ဘိတ်၍ တွေ့ဆုံပေး အာ စာအုပ်သဘောကို ရှင်းလင်းပြ သင့်ပေသည်။ တချို့ ကလေးများမှာ စုံထောက်ပုံ မျိုးကလွဲ၍ ဖုတ်စာပေ မျိုးမဖတ်ချင်။ တချို့ ကတိရစ္ဆာန်ပုံ ပြင် လေးတွေသာဖတ်၏။ တချို့ ကထောမစ် စာအုပ်ထဲမှ ဖြစ်နိုင်သောပုံ မျိုးမှကြိုက် တတ်သည်။ ဆုံးမသော ပုံပြင်မျိုးကို ပြီးငွေ့တတ်ကြ၏။ ဤသို့ မဖြစ်သင့်ပေ။ အလေးများသည် ပညာပေးစာပေဟူ

စာကြည့်ခန်းမှာ အပန်းဖြေရာ

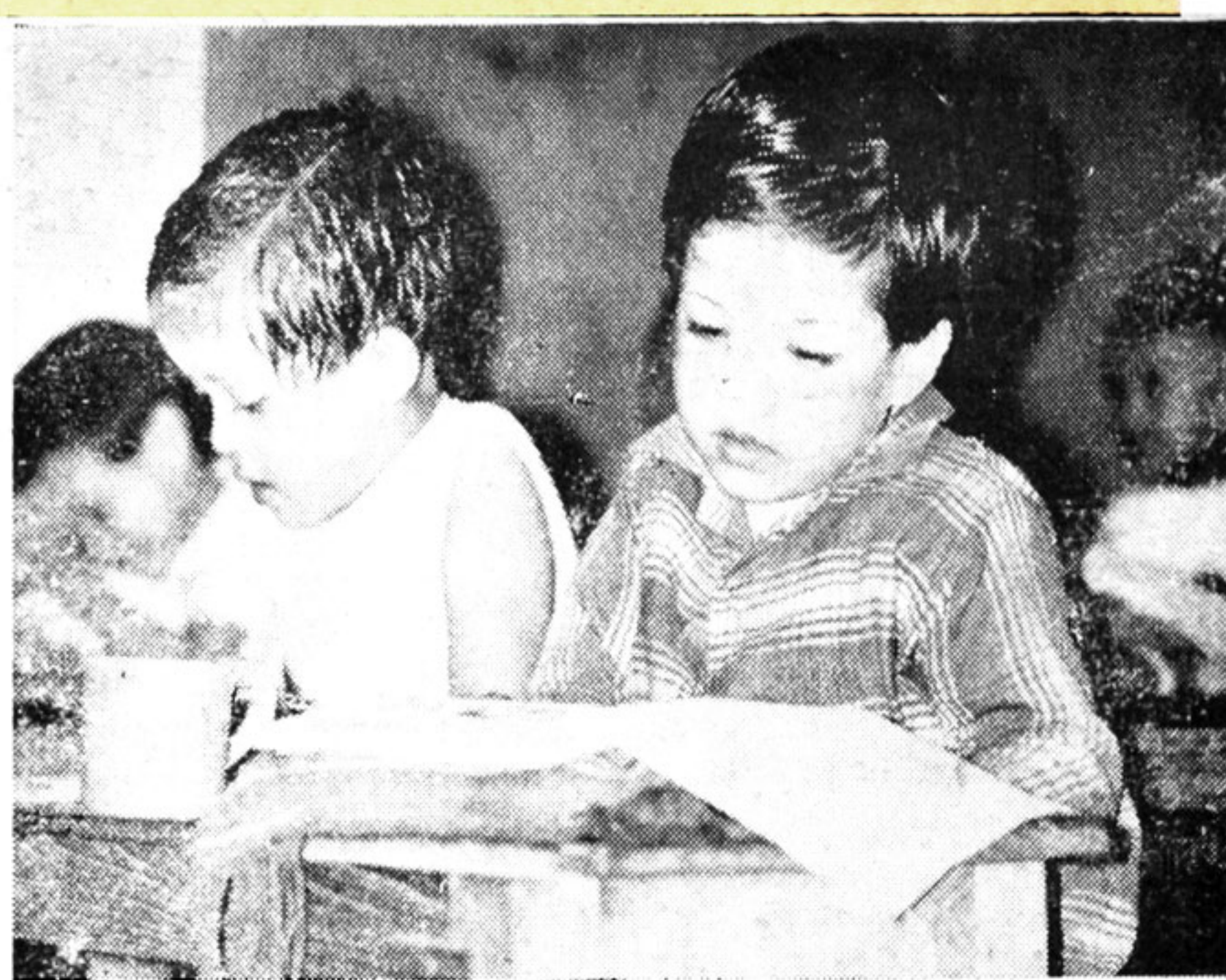
က အလုံးစုံဖတ်ချင်အောင် စာကြည့် တိုက်မှူးက သွေးဆောင်တဲ့ခေါ်လမ်း ပြပေးရန်တာဝန်ရှိပေသည်။

တခါတရံစာကြည့်တိုက်တွင် ဖတ် ပြီးသားစာအုပ်ထဲမှ ကောက်နုတ်ယူ၍ အပျော်တမ်း သရုပ်ဆောင်ကဇာတ်၊ ပြ ဇာတ်လေးများ၊ စီစဉ်ပေးခြင်းအားဖြင့် စာဖတ်ချင်သော လေ့ကောင်းများ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ပေသည်။ ဥပမာ ရှေ့ဆောင်လူငယ်မှ ဒေဝေါ၊ ရှေ့သို့ စာစောင် အာတွန်း ဖြစ်သော ဖိုးချက် မိညက် အကြောင်း၊ ခို့ကျေးရွာ ဟာသများ စသည်ဖြင့် ကလေးတို့ကို သဘာဝ ကျကျ ဇာတ်ဆောင် ခိုင်းကာ အသိဉာဏ် ကျယ်ပြန့်စေနိုင်ပါ သေးသည်။

ဤသို့လျှင် ကလေး များ၏ နူးညံ့ပျောင်း အိလှည့်ရှားလွယ်သော စိတ်ဓာတ်ကို စာပေနှင့် ပညာပေးခြင်းဖြင့် တည်တံ့ ကြံ့ခိုင် အောင်လည်း ဖန်တီး နိုင်၏။ အိမ်နီးချင်း ဆို ရှယ်လစ် နိုင်ငံ၏ က လေးစာပေမျိုးကိုလေ့ လာ ကြည့်မည်ဆိုလျှင် လူထုနှင့် နီးစပ်သော အကြောင်းအရာ များ ကို မူတည်ပြီး ရေးသား ထားချက် များကိုသာ တွေ့ရပေသည်။ ဥပမာ ပြည်သူ့ အိုးအိမ် ရပ် ရွာ မပျက်စီးအောင် အ သက်ပေး၍ အာကွယ် သော ကျောင်းသား

ကလေး၊ ခရီးသည်များ အသက်ကို အယ်ဆယ်ခဲ့ရသော ရထားမောင်း သ မားတဦး၊ ပြည်သူ့ပစ္စည်းကို စောင့် ရှောက်ခဲ့သော အလုပ်သမား သူရဲ ကောင်း၊ ကြင်နာယုယတတ်သော အ ဘိုးအို၊ လုံ့လရှိသော ယုန်ကလေး စ သောမှတ်မိလွယ်သည့် ပုံပြင်ရေးစာပေ မျိုးသာဖြစ်ပေသည်။ တခါတရံအယူ အဆခြားနားသောကလေးများရှိလျှင် လည်း စာကြည့်တိုက်မှူးက အပြန်ပြန် ဆွေးနွေး၍ အမြင်မှန်ရစေလေသည်။

ကလေးတို့ဘဝသမျှစာပေသည် အ ပျင်းပြေရုံသာမဟုတ်ဘဲ အတွေးအခေါ် အယူအဆများပါ မှန်ကန်တိကျ၍ အ ကျိုးပြုသောစာပေ ဖြစ်သင့်ပေသည်။ အလုပ်လုပ်ချင်သော မိန်းမပျင်း က လေး၊ အချို့မို့တော့ စားလွန်း၍ သွား ကျိုးကလေးနှင့် အလှပျက်သူ စသောပုံ မျိုးတွင် စာကြည့်တိုက်မှူးက ချွေထွက်၍ အသိဉာဏ် ဖွင့်ပေး နိုင်ပေ သေးသည်။ ကျေးလက် လူငယ်လေးများနှင့် ခန္ဓာ ကိုယ်ကြုံခိုင်မှုမျိုးကိုလည်း အာတွန်း ရုပ်စုံပုံပြင်ပြုလုပ်၍ စာအုပ်ထုတ်သား ကြပေသည်။ ဆေးရောင်စုံ ကာတွန်း လေးများဖြစ်၍လည်း ကလေးတို့ပိုမိုနှစ် သက် စွဲလမ်းကြရသည်။ ကိုယ်အား ကိုယ်ကိုးချင်သော ဆိုရှယ်လစ်စိတ်ဓာတ် သရုပ်ဖော် ပုံပြင်အာတွန်းလေးများမှာ လစဉ် တောင်ပုံရာပုံ ပေါ်ပေါက်လာ တိုင်း ကလေးတို့ ရွှင်လန်း မြူးတူးကြရ သည်။ မညာရေးဌာန၏ မှန်မြတ်သော ဦးတည်ချက်ကို ပြည်သူလူထု ကလည်း အကြွင်းမဲ့ယုံကြည်ပြီးသား ဖြစ်ကြသည့် အခါလျော်စွာ မိဘဆရာ ရပ်ရွာအဆင်း အပင်းများအပါ စာအုပ် စာတမ်းများ လှူဒါန်း ကူညီကြပြန်သည်။ စာကြည့် တိုက်သည် ထိန်ထိန်လင်းအောင် ဖန်

ကျောင်းသူလေးများ စိတ်ဝင်စားစွာ ရုပ်စုံ စာအုပ်များကို ကြည့်နေကြပုံ

ပညာပေးရသော တာဝန်များလည်း ရှိပေသည်။ စာဖတ် ဝါသနာပါ သည့်နောက် အတန်းပညာတွင်လည်း ကြိုးစား၊ ကစားခုန်စားတွင်လည်း ထူးချွန်၊ အလုပ်ကိုလည်း မြတ်နိုး၊ သိပ္ပံပညာကိုလည်း နှစ်ခြိုက်ကာ တ နေ့တာကိုအကျိုးရှိရှိ ကုန်လွန်စေနိုင် ဘို့အရေးကြီးလှပေသည်။ ကလေး တို့၏စိတ်ဓာတ် အဆင့်အတန်း မြင့်မား မှုအတွက် စာပေသည်အရေးကြီးသော အစိတ်အပိုင်းမှ နေ၍လှုံ့ဆော် ဖန်တီး ပေးရမည်သာတည်း။ ကလေးတို့၏ ထာ ဝရ အဖေမျှော်စားစာအုပ်ဟု ယူဆ ကြပါကုန်....။

စောမြခင်

ဆင်းပေးသော မီးရှူးတန်ဆောင်ကြီး ဟု ဆိုရမည်သာတည်း။

တခါတုန်းက စာအုပ် တအုပ်ကို ဖတ်ချင်သော မိန်းကလေးက နှစ်ဦးဖြစ် နေရာ အကြပ်တွေ့နေ၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းစာအုပ်၌ သူတပါးအလိုကို ဖြည့် စွက်ပေးသောပုံပြင်တခုအကြောင်းကို

စာကြည့်တိုက်မှူးက ရှင်းလင်းပြောပြ ရာ မိန်းကလေးတဦးက “ဒီစာအုပ်ကို သူငယ်ချင်းကိုသာငှားလိုက်ပါ။ ကျမ တခြားစာအုပ်ငှားပါမယ်ဟု ကျေနပ်စွာ ဆိုလေသည်။ စာကြည့်တိုက်မှူးမှာ လည်း စိတ်ချမ်းသာသွားရ၏။ ဤသို့ လူငယ်တွေကို ပါးနပ်စွာ မသိမသာ

စာမျက်နှာ(၄) ၈၀၄၄ အဆက်

အုပ်ပြာလို ခေါ်တဲ့ အရွယ်မထက်ခင် မသိအပ်တဲ့ မလေ့လာအပ်တဲ့ အချစ်ကို နှိုးဆွပေးတဲ့၊ ဣန္ဒြေညစ်ညမ်းညစ် ချေး သားထားတဲ့ စာအုပ်တွေဖြစ်တယ်။ တ ချို့လူငယ်တွေဟာ ဖတ်စရာစာအုပ်ရှား ပါးတဲ့ အတွက်လူကြီးတွေအဖို့ ရည်ရွယ် ထုတ်ဝေတဲ့ စာအုပ်တွေကို ဆွဲပြီးဖတ်ကြ ရင်း ဝတ္ထုစွဲလာကြတယ်။ ဝတ္ထုစွဲတယ်ဆို ရင် စိတ်ကူးယဉ်လာကြတယ်။ ဒီလိုစိတ် ကူးယဉ်ခြင်းကိုအပြစ်ဆို စရာမရှိပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အချစ်ဝတ္ထုတွေ ဖတ်ရာအ စာအုပ်ပြာတွေ ဖတ်တဲ့အထိ တဆင့် တက်လာကြတယ်။ အဲဒီစာတွေဟာ ဦး

နှောက်ရဲ့ အစာမဖြစ်ဘဲ အဆိပ်ဖြစ်စေ နိုင်တယ်။

ထို့နည်းအတူ အချို့သော လျှို့ဝှက် သဲဖိုဝတ္ထုသို့မဟုတ် ကာတွန်းဇာတ်လမ်း တွေဟာ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်တဲ့စရိုက် တွေ ဖြစ်ပေါ်လာအောင် ဖန်တီးပေး နိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် စာဖတ်ခြင်း အလေ့အကျင့်ဟာ ကောင်းတယ်လို့ ဆိုရသော်လည်း စာအုပ်တိုင်းကောင်းတာ မဟုတ်လို့ ရွေးချယ်ဖတ်ကြဖို့လိုတယ်။ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် မရွေးချယ် တတ်လျှင် ဆရာများကို ညွှန်ကြားဘို့ တောင်းခံ ရမယ်။ ဒါမှမဟုတ်ရင်လဲ အုပ်စုကလေး တွေပဲပြီး အပြန်အလှန် အကြံဉာဏ်

တောင်းယူ ကြရလိမ့်မယ်။
နောက်ပြီး စာတအုပ် ကဗျာတပုဒ် ဖတ်ရှုပြီးတဲ့အခါမှာ ဘယ်လို ကောင်း တယ် ဆိုးတယ်ဆိုတာကို တဦးကိုတဦး ပြောပြခြင်း ဆွေးနွေးဝေဖန်ခြင်း ပြုကြ ဘို့လိုတယ်။ ဒီလိုလိုပဲ သွားကြမယ်ဆိုရင် မိမိတို့လဲ တစာတစာ ဖတ်တတ်တတ် လာ ကြမယ်။ စာအုပ်ထုတ်သူစာပေရေးသား သူများအလဲ စာဖတ်သူတွေ လက်မခံတဲ့ စာတွေကို ရေးသားကြ ထုတ်ဝေကြ ဘော့မှာ မဟုတ်ဘဲ တကယ်တန်ဘိုးရှိတဲ့ စာကောင်း ပေးကောင်း တွေကိုသာဘဲ ရေးသားထုတ်ဝေ လာကြမှာ မလွဲဘူး လို့ ဦးလေးယူဆမိတယ်။
စနေ

ကျောက်ကြီး ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများသည် ပန်းဆိုးတန်း ကျမှားရေးဆိပ်ကမ်းသို့သွားရောက်လေ့လာကြစဉ်

ဟိုပန် ကျောင်းသူကျောင်းသားများ အစိုးရချည်မျှင်နှင့် အထည် စက်ရုံသို့ သွားရောက် လေ့လာကြည့်ရှုကြစဉ်

ရေးကိစ္စတွင် တတပ်တအား ပါဝင်ရန် တို့မှာ တခါက အိမ်မက်မျှပင် မမက်ခဲ့သော ကိစ္စရပ်များ ဖြစ်၏။

ယနေ့ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တွင် ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်လျက်ရှိသည်။ လူမှုရေးကိစ္စမှန် သမျှတို့သည် ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် ကြီးကိုသာ အထောက်အကူပြုရမည်ဖြစ်၏။ လူမှုရေးကိစ္စရပ်တွင် အရေးကြီးသည့် အချက်တချက် အနေနှင့် ပါဝင်သည့် ပညာရေးကိစ္စသည်လည်း ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေး တည်ဆောက်မှုလုပ်ငန်းရပ်နှင့် အဝင်ဂွင်ကျရမည့်ပြင် ပညာရေးဌာနမှမှူးထုတ်လိုက်သောကျောင်း

စနစ် ကျရန် လိုသော လေ့လာရေး ခရီးများ

ကျောက်ကြီး ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများ အစိုးရ ချည်မျှင်နှင့် အထည်စက်ရုံသို့ သွားရောက်လေ့လာကြစဉ်။

သီတင်းကျွတ် ပြီးသည်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၌ မိုးပြတ်စပြုပြီဖြစ်သည်။ မိုးပြန်သည်ဆိုသည်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတဝှမ်းလုံး၌ ကျောင်း အသီးသီးတို့မှာ လေ့လာရေး ခရီးစဉ်များအတွက် စတင်လှုပ်ရှားကြတော့မည်ဖြစ်၏။

လေ့လာရေး ခရီးများမှာ ပညာရေးလက်တွေ့ ဖွံ့ဖြိုးမှု လုပ်ငန်းရပ်ပါ လုပ်ငန်းဖြစ်သည့်ပြင် လေ့လာရေးခရီးထွက်ခြင်းကြောင့် ဒေသန္တရ ဗဟုသုတတိုးပွားသည်။ ကျောင်းသား/သူ များ၏ စာတွေ့ ဘဝကို လက်တွေ့ ဘဝနှင့် ပေါင်းစပ် ပေးနိုင်သည်။ ပြည်သူတို့၏ ဘဝအခြေအနေ အမှန်သရုပ်ကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ လေ့လာနိုင်သည်။ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများကို မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်ရှုစားကြရသောကြောင့် လူသုံးကုန်ပစ္စည်းတစ်ခုဖြစ်သောရန်အတွက် မည်မျှကြိုးစားရသည်၊ မည်မျှလုပ်အားပေးရသည်ကို တွက်ဆ နားလည်နိုင်သည့်အတွက် အလုပ် လုပ်သူများကို ရိုသေ

လေးစား လာ နိုင် သည်။ ထူးလုပ်ပြီး လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများ၏ ဘန်ဘိုကို နားလည် သဘောပေါက်လာသည်နှင့် အမျှ ရိုးသလေးစားထတ်လာသည်။ ထိုမှ တဆင့် ပြည်သူပိုင် ပစ္စည်းများကို ရိုသေလေးစား ထိန်းသိမ်းလိုသော စိတ်များ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်သည်သာဖြစ်၏။

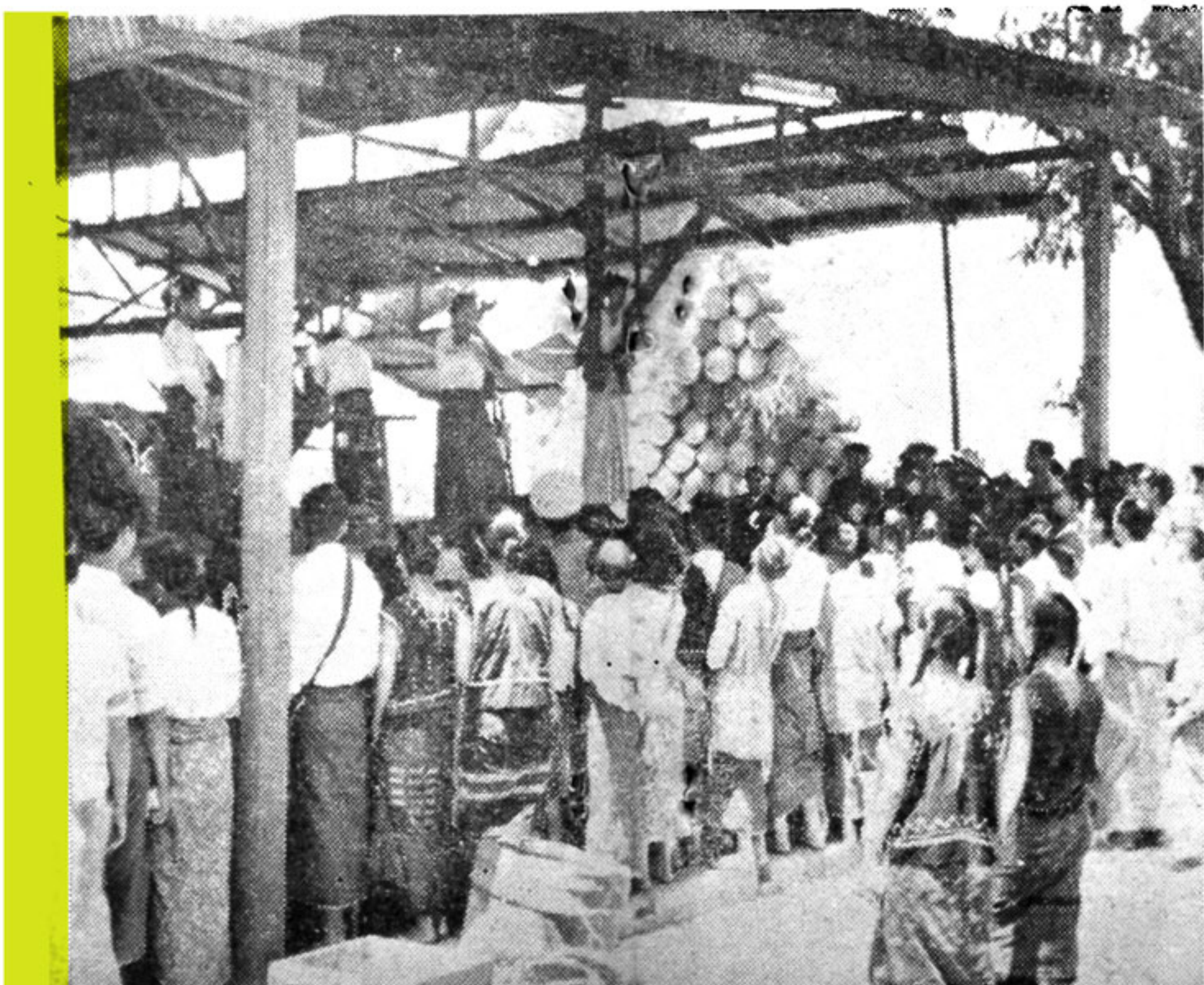
အထက်ဖော်ပြပါ ထိုသို့သော ရည်ရွယ်ချက် များကြောင့် ပညာရေးဌာနသည် ပညာရေး လက်တွေ့ဖွံ့ဖြိုးမှု လုပ်ငန်းရပ်တွင် ဒေသန္တရ ဗဟုသုတရှာမှီး ခရီးသွားခြင်း၊ သို့မဟုတ် လေ့လာခရီးများထွက်ခြင်း လုပ်ငန်းဟု သီးသန့်ထည့်သွင်းထားခြင်းဖြစ်သည်။

တချိန်က ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ၏ သားသမီးများ ဖြစ်သော ကျေးဇင်းသား/သူ များ၏ အဓိက တာဝန်မှာ ကျောင်းတွင်း၌သင်ကြားသော အကွဲရာစာလုံးများ၊ ဂဏန်းများ၊ မျဉ်းကြောင်းများ၊ မြေပုံ များကိုကျက်မှတ်၊ နားလည်

သဘောပေါက်ရန်သာဖြစ်၏။ စာမေးပွဲအောင်မြင်ရန်သာဖြစ်၏။ အမိနိုင်ငံကိုကာကွယ်ရန်၊ လုပ်သား

ပြည်သူတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို သယ်ပိုးရွက်ဆောင်ရန် လူတိုင်း၏ စားဝတ်နေရေးကို အာမခံချက်ပေးလျက် တရား

ကျောက်ကြီး ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများသည် ဖလံမြေမှန်မြေစက်ရုံသို့ သွားရောက် လေ့လာကြစဉ်

ကျောက်ကြီး ကျောင်းသူကျောင်းသားများ အုတ်ကျင်းအစိုးရ ချည်မျှင်စက်ရုံသို့ သွားရောက်လေ့လာကြစဉ်

မျှတမှုလည်းရှိ သာယာဝပြော၊ ကြည်နူးနှစ်သက်စရာ ကောင်း၍ လူလူချင်း သွေးစုတ် ချယ်လယ် ခြင်းလည်း ကင်း၊ ခေါင်းပုံဖြတ်မှုလည်း မရှိသော ဆိုရှယ်လစ် လူ့ဘောင်သစ်ကြီး တည်ထောင်

သား/သူများသည် လုပ်သားပြည်သူတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို သယ်ပိုးဆောင်ရွက်ကြမည့် အတတ်ပညာရှင်၊ အသိပညာရှင်များအဖြစ် ရောက်ရှိ လာရမည်သာ ဖြစ်၏။

ဤရည်ရွယ်ချက်များနှင့် ပညာရေး ဌာနသည် ကျောင်းသား/သူတို့၏ အ တွေးအခေါ် ခံယူချက်များကို ပြောင်း လဲပစ်ရန်မှာ ပညာရေး လက်တွေ့ဖွံ့ဖြိုး မှုလုပ်ငန်းသာဖြစ်သည်ဟု တထစ်ချ ယုံကြည်သည့် အလျောက် ထောင့်အမျိုး မျိုး၊ ဘက်အမျိုးမျိုးမှ ကျောင်းသား/ သူ များအား လေ့ကျင့်ပေးလျက် ရှိ သည်။

သို့လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးနေသည့် နည်းများစွာတို့အနက် လေ့လာရေး ခရီးထွက်ခြင်းနည်းကိုလည်း ချမှတ် လုပ် ကိုင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပေသည်။

လေ့လာရေး ခရီးထွက်ခြင်း၏ ရည် ရွယ်ရင်း အချက်များကို အထက်တွင် ပေးပြပြီးခဲ့ပြီ။ ထို့ကြောင့် လေ့လာ ရေးခရီးထွက်ခြင်း များသည် ပျော်ပွဲ စားထွက်သည့် သဘောမျိုး လုံးဝမဖြစ် သင့်သည်မှာ ကျောင်းသား/သူများနှင့် တကွ ဆက်ဆံရာ ဆရာ-ဆရာမများ၏ စာဝန်ဆာဖြစ်တော့သည်။

နိုင်ငံပိုင်စက်ရုံအလုပ်ရုံများကိုကျောင်း သားများ လေ့လာကြသည်။လေ့လာ ထည်ဆိုသည့်စကားနှင့်လျော်ညီစွာ စက် ရုံအလုပ်ရုံများမှ သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိ ဆရာတို့သည် စိတ်ရှည်လက်ရှည်ကုန် ကြမ်းပစ္စည်းမှ ကုန်ချောပစ္စည်း ဖြစ်သော ရုပ်တို့ကို သဘောတရားထုတ် လက်တွေ့ ပါအချိန်ကုန်ခံ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထိ ခိုက်ခံကာ လာရောက်လေ့လာကြသည့် ကျောင်းသား/သူ တို့ကို အထက်တွင် ပေးပြပြီးခဲ့သည့် ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် ပြည့်စုံစေလေတော့ဟု အနစ်နာခံ ရှင်း လင်း ပြသမြဲဖြစ်သည်။ နိုင်ငံနှင့် အစိုးရ

၏စေတနာကို နားလည်သဘောပေါက် ကြပြီးလျှင် ပျော်ပွဲစား ထွက်သည့် သ ဘောမျိုး၊ အဓိပ္ပာယ်မျိုး မဖြစ်စေသင့် ဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်သည်။

နယ်များမှ ရန်ကုန်မြို့သို့ လေ့လာ ရေးခရီး လာကြသည်ဆိုလျှင် ကျောင်း သားသူများ၏သက်သာချောင်ချိရေးကို ရှေ့ရှု၍ နိုင်ငံအစိုးရသည် မီးရထား၊ မီး သင်္ဘောများကို ၂၅/ အထူးနှုန်းလျှော့ ပေးသည်။ ထိုသို့ ကျောင်းသားများ၏ အကျိုးစီးပွား တနည်းဆိုလျှင် လုပ် သားပြည်သူတို့၏ အားထားရာ နိုင်ငံ၏ အမြဲတေကလေးများ၏ အကျိုးစီးပွား ကို ငွေကြေး အကုန်အကျခံကာ စီစဉ် ဆောင် ရွက် ပေးသော နိုင်ငံအစိုးရနှင့် လုပ်သားပြည်သူတို့၏ စေတနာကိုလည်း သဘောပေါက်ကာ အကျိုး မဲ့သော လေ့လာရေးခရီးများ မဖြစ်စေဘဲ ချ မှတ်ထားသော ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီသည့် လေ့လာရေး ခရီးများ ဖြစ်ရန်အရေးကြီးလှ၏။

ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကိုက်ညီသောလေ့ လာရေး ခရီးများအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိရန် မှုခလည်း ပညာရေးဌာနမှ ချမှတ်ပေး သော စည်းကမ်းများကို တသွေမတိမ်း လိုက်နာကြမှသာဖြစ်ပေမည်။

ထို့ကြောင့် စနစ်ကျသောရည်ရွယ် ချက်နှင့် ကိုက်ညီသောအောင်မြင်သော ဒေသန္တရဗဟုသုတရှာမှီး ခရီးသွားခြင်း၊ သို့မဟုတ် လေ့လာရေး ခရီးထွက်ခြင်း မျိုးဖြစ်ရေးအတွက်-

ဆရာ၊ဆရာမများသည်၎င်း၊ကျောင်း သား၊ကျောင်းသူများသည်၎င်း၊ အထူး တလည်ဂရု၌ သတိထားကြရမည် ဖြစ် သည်။

စာဗျာပြိုင်ပွဲ (၇) အတွက် အနယ်နယ် အရပ်ရပ်မှ ပြိုင်ပွဲဝင်ကဗျာပေါင်း ၂၇၅ ပုဒ် ရောက်ရှိသည်။ ယင်းတို့ အနက် အောက်ပါ ကဗျာရှင် ၃-ဦး၏ ကဗျာ ၃-ပုဒ်ကို အဖွဲ့က ရွေးချယ် ဆုချီးမြှင့်ပါ သည်။

ပထမ-ဆု
တင်ထွန်းလှိုင် (ရုံးဆိပ်)
တဆင့်၊ ဆရာ ဥဦးလှဖေ၊ ဒေါ်စောကြည်
စက်ရုံရပ်ကွက်၊ အောင်လုံမြို့။

ဒုတိယ-ဆု
မောင်သောင်းကြည် (မောင်လွမ်းနိုင်)
အမှတ် ၃၅-ဗုဒ္ဓမားလမ်း၊
ကြည့်မြင်တိုင်၊ ရန်ကုန်။

တတိယ-ဆု
မောင်လေးနွယ်
တဆင့်၊ ဦးခင်မောင်မြင့်၊ မြို့ဧကန်မိတီရုံး၊
ပန်ဟိုက်ရပ်၊ နမူတုမြို့၊ ကျောက်မဲခရိုင်
ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း။

ရိုးရာဦး
ဗုဒ္ဓရှင်ကို
ကြိုဆိုတဲ့ပွဲ။
တုရာသီ ဒီမာသမှာ
ပြုကြအမြဲ။
ကြာမျိုးငါးအင်
ရောင်ရံလွင်တင့်ထူး။
စိမ်းကြည်ပြာ အိုင်အတွင်းမှာ
ကြိုင်သင်းပွင့်ဖူး။
ဆီမီးကလျှံဝါ
ထံတျာကငြိမ့်အေး။
လူတကာ စိတ်ကြည်နူးလို့ရယ်
မြူးကြတယ်လေး။

မီးရှူးမီးယုံ
ထက်နက် တလွှား။
မုန့်ရှင် စေတီမြတ်ကို
ရည်မှတ်ဝတ်တူး။
ကထိန်ပွဲတော်
နွဲ့ပျော်လို့ ရှင်လန်း။
ကြည်သဒ္ဓါ ဂွမ်းဆီထိ
လျှမ်းပီတိရွှန်း။
ကျောင်းတိုက်သိမ်မှာ
ထေရ်မဟာ တသိုက်။
ပဝါရဏာ ဆင်ယင်ကျင်းတယ်
ရင်တွင်းနှစ်မြို့ထိ။
ဘိုးဘွားစုံစွာ
မြတ်ဆရာမိဘ။
ရိုသေစွာ လက်စုံမိုး
ရှိခိုးနှိမ်ချ။
ထူးမြတ်တဲ့ သည်ခါ
စေတနာ ဝေဆာက။
စဉ်အလာ ရိုးရာပွဲမို့
အားခဲလိုနွဲ့။
ဒို့တိုင်းမြန်မာ
သည်အခါရှင်လန်း။
ပြည်နိဗ္ဗာန် ခေမာနန်း
မှန်းဆလျှံဒါန်း။ ။

စင်စွန်းလှိုင်
ကဗျာပြိုင်ပွဲ (၇) အတွက်စည်းကမ်း
ချက်တွင် ဝါကျွတ်ပွဲတော်နှင့် ပတ်သက်
၍ မိမိမြင်မိ၊ ကြားမိ၊ သိမိ၊ ခံစားမိ၊ဆင်
ခြင်မိသည်တို့ကို 'ရိုးရာပွဲ'ဟူသောခေါင်း
စဉ်နှင့် အညီ ခွေးချိုးကဗျာဖွဲ့ဆိုရန် ညွှန်
ထားသည်။ပထမဆရာ တင်ထွန်းလှိုင်၏
စာဗျာမှာ ပေးထားသောခေါင်းစဉ်နှင့်
ညီညွတ်သည်နှင့်အမျှ အကြောင်းအရာ
စာလည်းစုံလင်သည်။ထိမိသည်။ဖွဲ့ဆိုရာ၌
ခွေးချိုးစည်းနှင့်လည်း ညီသည်။ စကား
အသုံးအနှုန်းမှန်ကန်သဖြင့် ရှင်းလင်းပီ
သခြင်းလည်းရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ပထမ
ဆုပေးသည်။ စာလုံးပေါင်းအတိုအ
နေဖြင့် တနေရာ၌ ပြောစရာရှိသည်။

'ဝတ်တူး'ဟု ရေးထုံးမရှိ၊ 'ဝပ်တူး'ဟု
ရေးရသည်။ 'ဝတ်'ကို လောကဝတ်၊ဓမ္မ
ဝတ်၊ ဝတ်အသင်း၊ ဝတ်ဆံ၊လက်စွပ်ဝတ်
သည်။အဝတ်အစား သေသည်တို့၌ရေးကြ
သည်။'ဝပ်'ကိုမူ ငြိမ်ဝပ်သည်။ သေဝပ်
သည်၊ဝပ်တူးသည်၊ ပြားပြားဝပ်သည်၊
ကိန်းဝပ်သည် စသည်တို့၌ ရေးကြသည်။
သတိပြုပါ။

ရိုးရာဦး
တနှစ်မှတခါ
ကြိုလာတဲ့သည်ပွဲ
ထက်နက်၊ ဝေဟင်သိမ့်တယ်
ခြိန်ခြိန်မစဲ။
မီးပုံးလေးနီ၊ဝါ၊ပြာ
စီခါဖျော်ဆွဲ။
မြတ်ဘုန်းတော် သုံးအရှင်ကို
မှန်းလင်ကြပွဲ။
မြေးငယ်ကိုချီ
ရှင်ကြည်တဲ့ အပြုံး။
ထိန်ဝါဝါ ဆီမီးလမ်းမှာ
ရှမ်းပီတိပုံး။
လူတန်းစား ညီတူ
ကြည်ဖြူလို့ မခွဲ။
ရှေးထုံးဝင် သတင်ထူးမို့
မြူးကြဆင်နွဲ့။
သိမ်မွေ့လို့ ယဉ်ယဉ်
ဆင်ခြင်ကြ အမှား။
ဒို့ရိုးရာ မတ်မိပျောက်အောင်
ချီးမြှောက်ဖို့လား။ ။
မောင်လွမ်းနိုင်

ဒုတိယဆရာ မောင်လွမ်းနိုင် (မောင်
သောင်းကြည်)၏ စာဗျာမှာ ပထမဆရာ
ကဗျာလောက်အကြောင်းအရာမစုံလင်။
သို့သော် သူမြင်သည့်ရှုထောင့်က နေရုံ
ကြည့်ကာ ဖွဲ့ဆိုထားသည်မှာ တမျိုးနှစ်
သက်စဖွယ်ဖြစ်သည်။ ဖွဲ့ဆိုရာ၌ ခွေးချိုး
စည်းနှင့်ညီသည်။ သို့ရာတွင်ဒုတိယအပိုဒ်
(ခွေးချိုး)၌ "မြတ်ဘုန်းတော်သုံးအရှင်
ကို" ဟု ဆိုထားသည်မှာ အနက်မပေါ်
ဖြစ်နေသည်။ ယင်းအစား 'မြတ်ဘုန်း
တော်သုံးလူရှင်ကို'ဟုပြင်လျှင်သင့်မည်။
ထိုးပြင်တတ်ယအပိုဒ်(ခွေးချိုး)၌ "မြေး
ငယ်ကိုချီ"ဟူ၍ ဆိုထားရာတွင်မည်သူ၏
ချီသည်ဟူသော ပြုလုပ်သူ (ကတ္တား)
မပါ။ ကတ္တားမပါ၍လည်း အနက်
မထင်ရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့်ယင်းအ
စား "သူငါ့ကိုယ်စီ၊ရှင်ကြည်တဲ့အပြုံး"
ဟုပြင်၍ ဆိုလိုက်လျှင် သင့်မည်။စာလုံး
ပေါင်း သတ်ပုံအနေဖြင့် 'ချိတ်ဆွဲ'ကို
'ချိတ်ဆွဲ'ဟုပြင်ပါ။

ရိုးရာဦးစာ
ကြာနီကယဉ်
ရေပြင်ကဖွေး
စိမ်းကြည်ပြာအိုင်အတွင်းမှာ
သင်းပျံ့ပျံ့မွှေး။
ဝါကျွတ်ကိုဝင်
ဖြူစင်တဲ့စိတ်ထား။
အဖုံဖုံလျှံဒါနကို
ပြုကြအများ။

သက်ကြီးဘိုးဘွား

ဝပ်တွားကာရှိခိုး။

မြတ်ဆုမွန် ချွေကာသတယ်

လောကအကျိုး။

မီးပုန်း ဝါ၊ပြာ၊နီ

သွယ်စီလို၊ပူဇော်ထွန်း။

မြတ်ဗုဒ္ဓါလူ့ပြည်အဆင်း ကို

ကျင်းပရည်ညွှန်း။

မိုးပတ်၊အိုးစည်

တီးခတ်မည် ငြိမ့်ငြိမ့်ညောင်း။

ခါတော်မှီ သည်တပွဲကို

နွဲ့ကြပေတောင်း။ ။

မောင်လေးနွယ်

တတိယဆုရ မောင်လေးနွယ်၏
စာပျာမှာ အကြောင်းအရာလည်း သင့်
သည်။ စကားအသုံးအနှုန်းလည်း သင့်
သည်။ သို့ရာတွင် ဒုတိယပိုဒ် (ဒွေးချိုး) ၊
၌ ‘ဝါကျွတ်ကိုဝါ’ ဟု သုံးထားသည်မှာ
အနက်မပေါ်။ ယင်းအစား ‘ဝါကျွတ်သ
ဘင်’ ဟုပြင်သင့်သည်။ ထို့ပြင် တတိယ
ပိုဒ် (ဒွေးချိုး) ၌ ‘သက်ကြီး ဘိုးဘွား’ ဟု
၍သံလေးဖြင့်အစချီထားသည်မှမသင့်။
ဒွေးချိုးစည်းနှင့်မညီ၊ ဒွေးချိုးဖွဲ့ဆိုရာ၌
ပထမအချိုးမှာ အစတွင် သံလွင် (အသံ
ပေါ့) ဖြင့်စာရန်ယူရသည်။ အထက်အဖွဲ့
ဆိုချက် ‘ကြာနီကယဉ်’ ‘ဝါကျွတ်ကိုဝင်’
စသည်တို့ မှန်ပါသည်။ ‘ထို့ကြောင့်
‘သက်ကြီးဘိုးဘွား၊ ဝပ်တွားကာရှိခိုး’
အစား ‘မိဘဆရာ၊ ရိုသေစွာရှိခိုး’ ဟူ၍
ပြင်လိုက်လျှင် သင့်လာမည် ထင်သည်။
စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံအနေဖြင့် ‘မီးပုန်း’
ကို ‘မီးပုံး’ ဟူ၍၎င်း၊ ‘တီးခတ်မည်’ ကို ‘တီး
ခတ်မြည်’ ဟူ၍၎င်း ပြင်သင့်သည်။

မင်းသုဇေ

ဆုရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့ကိုယ်စား။

ကဗျာမြိုင်ပွဲ
စည်းကမ်းချက်

(၁) ရှေ့ဆောင်လူငယ် ဂျာနယ် ဖတ်သူ
အသက် ၁၈-နှစ် အောက် လူငယ် များနှင့်
ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများ မည်သူမဆို
ယှဉ်ပြိုင် နိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(၂) တဦးလျှင် တပုဒ်ထက် ပို၍ကား
ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ခွင့်မရှိပါ။

(၃) ယှဉ်ပြိုင် သူသည် မိမိအမည်ရင်းနှင့်
လိပ်စာအပြည့်အစုံကို ဖော်ပြရမည်။ အကယ်
၍ ကလောင်အမည်ကို ဖော်ပြလိုလျှင် အမည်
ရင်းနှင့် ပူးတွဲဖော်ပြရမည်။

(၄) ပြိုင်ပွဲဝင် ကဗျာများကို ကန့်သတ်
ထားသော နေ့ရက်အမှီ ဆုရွေးချယ်ရေး
အဖွဲ့၊ ကဗျာမြိုင်ပွဲ၊ ရှေ့ဆောင်လူငယ်
ဂျာနယ်၊ မြဝတီ ပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၈၄-၃၂-
လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့ဟု စာအိတ်ပေါ်တွင် လိပ်
စာတပ်ပေးပို့ရမည်။

(၅) ပြိုင်ပွဲဝင် ကဗျာများကိုအဖွဲ့ဝင် ၃-
ဦးပါဝင်သော ဆုရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့က ဖတ်ရှု
ရွေးချယ်မည်။ ထိုဆုရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့၏
အဆုံး အဖြတ်သည်သာအတည်ဖြစ်စေရမည်။

(၆) ဆုရကဗျာများကို ပထမဆု၊
ဒုတိယဆု၊ တတိယဆု၊ အသီးသီးချီးမြှင့်မည်။
ပထမဆုမှာငွေ ၂၀၊ ဒုတိယဆုမှာ ၁၅၊ တတိယ
ဆုမှာ ၁၀ ဖြစ်သည်။ နှစ်သိမ့်ဆု ၅ -ကိုအခါ
အားလျော်စွာ ချီးမြှင့်ရန်အစီအစဉ်ရှိသည်။

(၇) ဆုရကဗျာများကို ရှေ့ဆောင်
လူငယ်တွင် ဆွေးနွေး ဝေဖန်ချက်နှင့် တကွ
ဖော်ပြမည်။ ဆုမရသော ကဗျာများအတွက်
မူ တစုံတရာ ပြန်ကြားမည်မဟုတ်။

မြိုင်ပွဲအမှတ်စဉ် (၉)

(၁) စပ်ဆိုရမည့် ကဗျာ အမျိုးအစား
မှာ ‘ဒွေးချိုး’ ကဗျာအမျိုးအစား ဖြစ်သည်။

ဒွေးချိုး အတိုဖြစ်စေ၊ အရှည်ဖြစ်စေ၊ အတွဲ
ဖြစ်စေ နှစ်သက်ရာစပ်ဆိုနိုင်သည်။

(၂) စပ်ဆိုရမည့် အကြောင်း အရာမှာ
ကောက်ရိတ်ချိန် အကြောင်း ဖြစ်သည်။
ကောက်ရိတ်ချိန်နှင့် ပတ်သက်၍ မိမိမြင်တွေ့မိ၊
ခံစားမိ၊ တွေးတောမိ ဆင်ခြင်မိသော အ
ကြောင်းအချက်များဖြစ်သည်။ ကဗျာခေါင်း
စဉ်ကို ‘ကောက်ရိတ်ချိန်’ ဟု ပေးပါ။

(၃) ပြိုင်ပွဲဝင် ကဗျာများကို ဆုရွေး
ချယ်ရေးအဖွဲ့သို့ အောက်တိုဘာ ၃၁-ရက်နေ့
ကို နောက်ဆုံးထား၍ ပေးပို့ရမည်။

(၄) ဆုရကဗျာများကို ဝေဖန် ဆွေး
နွေးချက်နှင့်တကွ ဒီဇင်ဘာလထုတ် ရှေ့
ဆောင်လူငယ်တွင် ဖော်ပြမည်။

မြိုင်ပွဲအမှတ်စဉ် (၁၀)

(၁) စပ်ဆိုရမည့် ကဗျာအမျိုးအစားမှာ
‘ဒွေးချိုး’ ကဗျာ အမျိုးအစား ဖြစ်သည်။
ဒွေးချိုးအတိုဖြစ်စေ၊ အရှည်ဖြစ်စေ၊ အတွဲဖြစ်
စေ နှစ်သက်ရာ စပ်ဆိုနိုင်သည်။

(၂) စပ်ဆိုရမည့် အကြောင်း အရာမှာ
လွတ်လပ်ရေးနေ့ အကြောင်းဖြစ်သည်။ လွတ်
လပ်ရေးနေ့နှင့် ပတ်သက်၍ မိမိမြင်တွေ့မိ၊ ခံ
စားမိ၊ တွေးတောမိ၊ ဆင်ခြင်မိသော အ
ကြောင်းအချက်များဖြစ်သည်။ ကဗျာခေါင်း
စဉ်ကို ‘လွတ်လပ်ရေးနေ့’ ဟု ပေးပါ။

(၃) ပြိုင်ပွဲဝင် ကဗျာများကို ဆုရွေး
ချယ်ရေး အဖွဲ့သို့ နိုဝင်ဘာလ ၃၀-ရက်နေ့
နောက်ဆုံးထား၍ ပေးပို့ရမည်။

(၄) ဆုရကဗျာများကို ဝေဖန်ဆွေးနွေး
ချက်နှင့်တကွ ဇန်နဝါရီလထုတ် ရှေ့ဆောင်
လူငယ်တွင် ဖော်ပြမည်။

ဆုရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့၊ ကဗျာမြိုင်ပွဲ
ရှေ့ဆောင်လူငယ် ဂျာနယ်

၁၂၊ ဇူလိုင်၊ ၆၅၊ ဝါဆိုအဖွဲ့တို့နေ့...

“ဟေ့ ရှမ်းစာလေး၊ ဝါဆိုသင်္ကန်း
ကပ်ဘို့အလှူငွေထည့်ကွာ” ဟု အတန်း
တစ်ဝန်းခံက မနက်စောစော ကျောင်း
မတက်မီပြောလာ၏။ “ဝါဆိုသင်္ကန်း
ကပ်မယ်၊ ဟုတ်လား” ကျွန်တော်သည်
အိပ်မက်မက်နေသည် အထင်နှင့် ထူး
ဆန်းအံ့ဩစွာပြန်မေးမိ၏။ “ဟုတ်တယ်
လေ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဆရာ၊ ဆရာမတွေ၊
ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေ စုပေါင်း
ပြီး ဝါဆိုသင်္ကန်းကပ်ကြမယ်” ဟု ပြန်
ဖြေလေသည်။

ကျွန်တော်။ အလယ်-ဘယ် ဆိုးလို့
တုန်း ဒို့ကျောင်းက တိုးတက်ခေတ်
မှီလာပြီတဲ့။ ဒါနဲ့ ဘယ်လောက်
ပါဝင်ကြရမှာလဲကွာ။

တစ်ဝန်းခံ။ စေတနာရှိသရွေ့တတ်နိုင်
သမျှပေါ့။ အနည်းဆုံး တကျပ်
တော့ထည့်ကြတာဘဲ၊ ပိုထည့်လဲ
စိတ်မဆိုးပါဘူး။

ကျွန်တော်။ အဟောဝတ၊ ကောင်း
ပေစွ၊ ထည့်ရတာပေါ့ဗျ။

တစ်ဝန်းခံ။ အောင်မာ၊ ရှမ်းစာလေးစာ
စာပျာဆရာပေါ့ချာချာလို့ နဘေ
ထပ်တွေနဲ့ အထက်တွေ အညွန့်
တွေ ကွန့်လို့ပါလား။

အတန်းတစ်ဝန်းခံ၏ စကားဆုံး
လျှင် ဘေးမှ သူငယ်ချင်းများ သည်
‘ဟား...ဟား...ဟား’ နှင့် ဝိုင်းရယ်ကြ
တော့သည်။

× × ×
၁၃ ဇူလိုင် ၆၅ ဝါဆိုလပြည့်နေ့။

ဤဝါဆိုလပြည့်နေ့သည်ကား ဗုဒ္ဓ
ဘာသာဝင် သူတော်စင် အပေါင်းတို့
အဖို့ ထူးမြတ်သော နေ့ကြီးနေ့မြတ်အ
နေနှင့် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ဝါဆိုပန်းအပ်
လှူခြင်း၊ ဝါဆိုသင်္ကန်းကပ်ခြင်း၊ ဆွမ်း
ကပ်စားရင်း၊ ကျောင်းကန်ဘုရားများ

သို့သွားရောက်ဥပုသ်စောင့်ခြင်း စသည်
ဖြင့် ကောင်းမြတ်သောအမှုတို့ကို ပြုကြ
ကုန်၏။
‘သန္ဓေတောထွက်၊ ဓမ္မစက်၊ ဟေစ
မြက်ချိန်ကို၊ လဝါဆို’ ဟူသော အဆို
အတိုင်းပင် ကျွန်ုပ်တို့ ဂေါတမမြတ်စွာ

ဘုရားရှင်သည် ဤဝါဆိုလပြည့်နေ့၌
အမိမယ်တော် မာယာဝမ်း၌ ကိုင်း
အောင်းသန္ဓေတည်၏။ ဝါဆိုလပြည့်နေ့
၌ပင် ‘အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်း၊ ရဟန်း’
ဟူသော နိမိတ်ကြီးလေးပါးကို မြင်
တော်မူ၍ သံဝေဂတရားရကာ တော
ထွက်တော်မူ၏။ တပန်တောရပ်မြိုင်ဝယ်
ခြောက်နှစ်ပတ်လုံး တရားကျင့်လျက်
ဘုရားအဖြစ်ကိုရရှိပြီးသော် ဣန္ဒဝဂ္ဂါ၊
ဦးတို့အား တရားဦး တရာ မြတ် ဓမ္မ
စကြာတရားတော်ကို ဟောတော်မူ
ဆည်မှာလည်း ဤဝါဆိုလပြည့်နေ့၌ပင်
ဖြစ်ပေသည်။

ဤသို့ထူးမြတ်သော ဝါဆိုလသည်
ကား ကျွန်တော်တို့ကျောင်းသူကျောင်း
သားအဖို့ ယခင်ယခင်နှစ်များထက် ဤ
နှစ်ဝါဆိုလသည် ပို၍ထူးခြားလာရပေ
သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်
တော်တို့ကျောင်းမှာ နိုင်ငံခြား သ
နာပြုကျောင်းဖြစ်သည့် အလျောက်
ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် စပ်လျဉ်းသော ပွဲလန်း
သဘင်များကို ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်ခွင့်
တခါမမျှ မရခဲ့ဘူးချေ။

ယခင်နှစ်များတွင် အစိုးရကျောင်း
များမှ စုပေါင်းကာ ဝါဆိုပန်းအပ်၊
ဝါဆိုသင်္ကန်းကပ်ကြလျှင် ကျွန်တော်
တို့မှာ လျှာရည်ယိုရုံသာ တတ်နိုင်ကြ
သည်။ အာစရိယပူဇော်ပွဲများ ကျင်းပ
ကြလျှင်လည်း အားကျမခံ ကျင်းပလို
ကြ၏။ တောင့်တကြ၏။ သို့သော်
အကောင်အထည် ရုပ်လုံး မပေါ်နိုင်ခဲ့
ကြပေ။ ခုတော့ ယခင်က တောင့်တ
မြော်လင့်ခဲ့ကြသော ဆန္ဒလိုအပ်များ
နှင့်ပြည့်စုံလာရပေပြီတည်း။ ကျောင်း
သူကျောင်းသားများလည်း အားရရှင်
ပြုံးနိုင်ကြပေပြီ။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်က ဤနှစ်
ဝါဆိုသည် အခြားလွန်ခဲ့သောနှစ်များ

ထက် ပို၍ထူးခြား ပြည့်စုံရပါသည် ဟု ဆိုရခြင်းပင်။

+ + +
၁၄-ဇူလိုင်-၆၅ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၁-ရက်

‘ဆော့လို့မပြီးတောင်ကျောင်းကြီး’ ဟု စစ်ပြီးစကာလမှ နာမည်ရခဲ့သော ကျောင်းဝါ’ ရှုလို့မပြီးတောင်ကျောင်း ကြီး’ဟု လွန်ခဲ့သော ခြောက်နှစ်ကျော် ကာလမှစ၍ ပြောင်းလဲပြောဆိုစမှတ်ပြု ကြသော ‘တောင်ကျောင်းကြီး’ သို့ကျန် တော်တို့အမှတ် ၃-အစိုးရအထက်တန်း ကျောင်း (ယခင်၊ တောင်ကြီး-စိန်အင်း ကွန်ဗင့်) အဝါဆိုပန်းနှင့် သက်န်းကပ် လှူရန်သွားကြမည်။ နံနက် ၉ နာရီ အထောက်ခေါ်ထား၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်လည်း ခြံထဲမှထွက်လာပြီး ကျောင်းသို့အသွယ်လေးနှင့်ခဲ့ ၏။အချိန်တော့ ၈ နာရီခွဲကျော်နေ ပေပြီ။ ကျောင်းအနီးသို့ ရောက်လျှင်။

“နောင်-နောင်-နောင် ဗိုလ် နောင် နောင် ဗိုလ်” အစရှိသော ရှမ်း မောင်းသံလွှတ်လွှတ်နှင့် ရှမ်းအိုးစည်သံတို့ ငြိမ်ညောင်းမှု မွေ့့့့့ဆီးကြွနေပေပြီ။ ကျောင်းဝင်းသို့ဝင်ရောက် ရောက်စုံပန်း များကိုယ်စီကိုယ်၌ ကိုယ်ဆောင်လျက် ကျောင်းသူများ တန်းစီနေကြပေပြီ။ ရှေ့ဆုံးမှကျောင်းသူသုံးဦးတို့ကန်တော့ ပဲ့ ၂-ပဲ့နှင့်သက်န်းတစ်ကိုယ်ပေ့ လျက် ချီ တက်ရန်အဆင်သင့်ဖြစ်နေပေပြီ။ ကျန် ကျောင်းဘော်သားတစ်ဦးမှာ အတီး တိုက်လျက်ရှိသေး၏။ အိုးစည်ကို ပတ် စာကျွေး၍ပင်မပြီးသေး။

၉-နာရီထိုးသည်နှင့် ရှမ်းအိုး စည် ဝိုင်းကျောင်းသားများအရှေ့မှခေါင်း ဆောင်လျက်မင်းလမ်းမကြီးအတိုင်း ချီ တက်ကြတော့၏။ ရှမ်းအိုး စည်နှင့် မောင်းသံလွှတ်လွှတ်တို့မှာ လန်းဆန်း သောနံနက်ခင်းကို ကျက်သရေတိုးစေ

ပါတော့သည်။ လမ်းတလျှောက်တွင် လမ်းသွားလမ်းလာ များ၊ လုပ်သား ပြည်သူများ ခလေးသွယ်များတို့အား ရကြည်နူးသောမျက်နှာအသွင်ဖြင့်အား ပေးကြကုန်၏။

မှန်ပေသည်။အနှစ် ၃၀-ကျော်စာ လ စိန်အင်းရာဇဝင် သက်တမ်း တွင် ဤတကြိမ်ကား မှတ်တမ်းတင်ရမည့် ပထမဆုံးအကြိမ် စုပေါင်း ဝါဆိုပန်း သက်န်းဆပ်လှူခြင်းပင်တည်း။

ကျောင်းဝတ်စုံတူညီနှင့် ကျောင်း သူတို့လေးတွေ၏ မျက်နှာမှာလည်း ကျေနပ်နှစ်သိမ့်သော အပြုံးပန်းတွေ ကိုယ်စီနှင့်။ ဆရာမများကလည်း သူတို့ ရဲ့နံ့ဘေးမှ စောင့်ကြပ်လိုက်ပါရင်း အပြုံးပန်းတွေပွင့်လန်းဝေနေကြသည်။ ကျောင်းသား ကျောင်းသူများ စုစု ပေါင်းသုံးရာကျော်မျှ ရှိပေလိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းရပေသည်။ ကျောင်းသား အ ချို့အရှမ်းပင်နီဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင်၍ အချို့ကမူ အင်းလေးတုံပုဆိုးနှင့် တိုက် ပုံတို့ကို ဝတ်ဆင်ထားကြသည်။

ပထမဆုံးအကြိမ်တွင် ဤမျှသိုက် မြှိုက်စည်စားစွာ ဖြစ်မြောက်အောင် မြင်သွားသည်ကိုတော့မိရင်း ကျွန်တော် သည် အကိုယ်လုံးပိတ်တုန်လှမ်းသဖြင့် သိမ်သိမ်တုန်ကာ ရင်ထဲမှ လှိုက်လှိုက်လဲ့ လဲ့ကြီးဝမ်းမြောက် သာ ခုခေါ်မိပါ သတည်း။

“ကျောင်း သူကျောင်း သ ဘး တိုင်း သည်ပညာရေးစံနှစ်သစ်ဖြင့်လူ့ဘောင် သစ်သို့ ချီတက်ကြရ တွင် မိမိတို့၏ ဂိုးရာဓလေ့ ယဉ်ကျေးမှု အစုစုတို့ကို ကိုမြတ်နိုးစွာ ရင်ဝယ်ပိုက်ရင်း တိုင်း ပြည်အကျိုးကို သည်ပိုးထမ်းဆောင်နိုင် သော လုပ်အားတန်ဖိုးကို ချစ်မြတ်နိုး သော ရှေ့ဆောင်လူငယ်များဖြစ်လာ နိုင်ပါစေသတည်း”

စခန်းနွေမွန် လူရည်ချွန်

စားပြုသူ-ဒိုလ်ကျော်ဆန်း

(တတိုင်းပြည်လုံးစာ ဒို.လူရည်ချွန်၊ မွန်မြတ်တဲ့နွေ၊ ပေါင်းဆုံကြပေ။ အား သစ်နဲ့ ခေတ်လူငယ်တွေ၊ လုပ်သားပြည် သူများအတွက် ချီတက်မယ်လေ) ၂။

(ညီစေ....ညီစေ....၊ လူရည်ချွန်တွေ၊ အနာဂတ်တွက်မြော်မှန်း၊ စခန်းအထွေ ထွေ၊ ဆောက်တည်လှုပ်ရှား သင်ကြား လို့နေ၊ တိုင်းပြည်အတွက်ဆို အသက် ယေပါစေ၊ အရိုးကြေကြေ၊ အရေခမ်း၊ အစွမ်းပြဘို့ ဒို.တာဝန်ပေ၊ တက်ကြ ဟေ....) ၂။

ပြည်ထောင်စုဘွား ဒို.ကျောင်း သားတွေ၊ အတူစခန်းသွားမယ်၊ လူ တန်းစားစုံပေါပေါင်းစုခဲ့တဲ့ခေတ်အမြဲ တေ။ တမျိုးသားလုံးရဲ့ လူရည်ချွန်၊ ပြည်သူလူရည်ချွန်တွေ....။

ချိန်ညှိနေခင်းမို့ လေညှင်းညှင်းစာ ပြေပြေလေးတိုက်ခတ်နေသည်။ဝင်လုဆဲ အနုလုံးကြီးကို နောက်ခံပြု၍ လေးဆူ ဓာတ်ပုံရွှေတိဂုံ စေတီတော်သည် ပြာ သာဒ် တန်ဆောင်းများ၊ အုန်းပင်များ အလယ်မှ သပ္ပာယ်စွာဖူးတွေ့ရပါသည်။ ကျမသည် ညီမငယ်နှင့်အတူ ကန် တော်ကြီးသို့ ညနေ လမ်းလျှောက်ထက် တိုင်း ဤမြင်ကွင်းကိုအစဉ် ရှု၍မငြိမ်းနိုင်ခဲ့ ပေ။၇-တန်းကျောင်းသူဖြစ်သော ချိုက ကျောင်းတွင် ညောင်းညာခဲ့သမျှကို၎င်း၊ ကျမက တက္ကသိုလ်ကျောင်း ဖွင့်ရက်ကို စောင့်မြော်ရင်း အိမ်မှကိစ္စများဖြင့် တ နေကုန် လုပ်ဆောင်ခဲ့ရသည်ကို၎င်း၊ အ ပန်းဖြေ အညောင်းဖြေရန်အိမ်နှင့်မဝေး လှသောကန်တော်ကြီးသို့လမ်းလျှောက် ထွက်လေ့ရှိပါသည်။

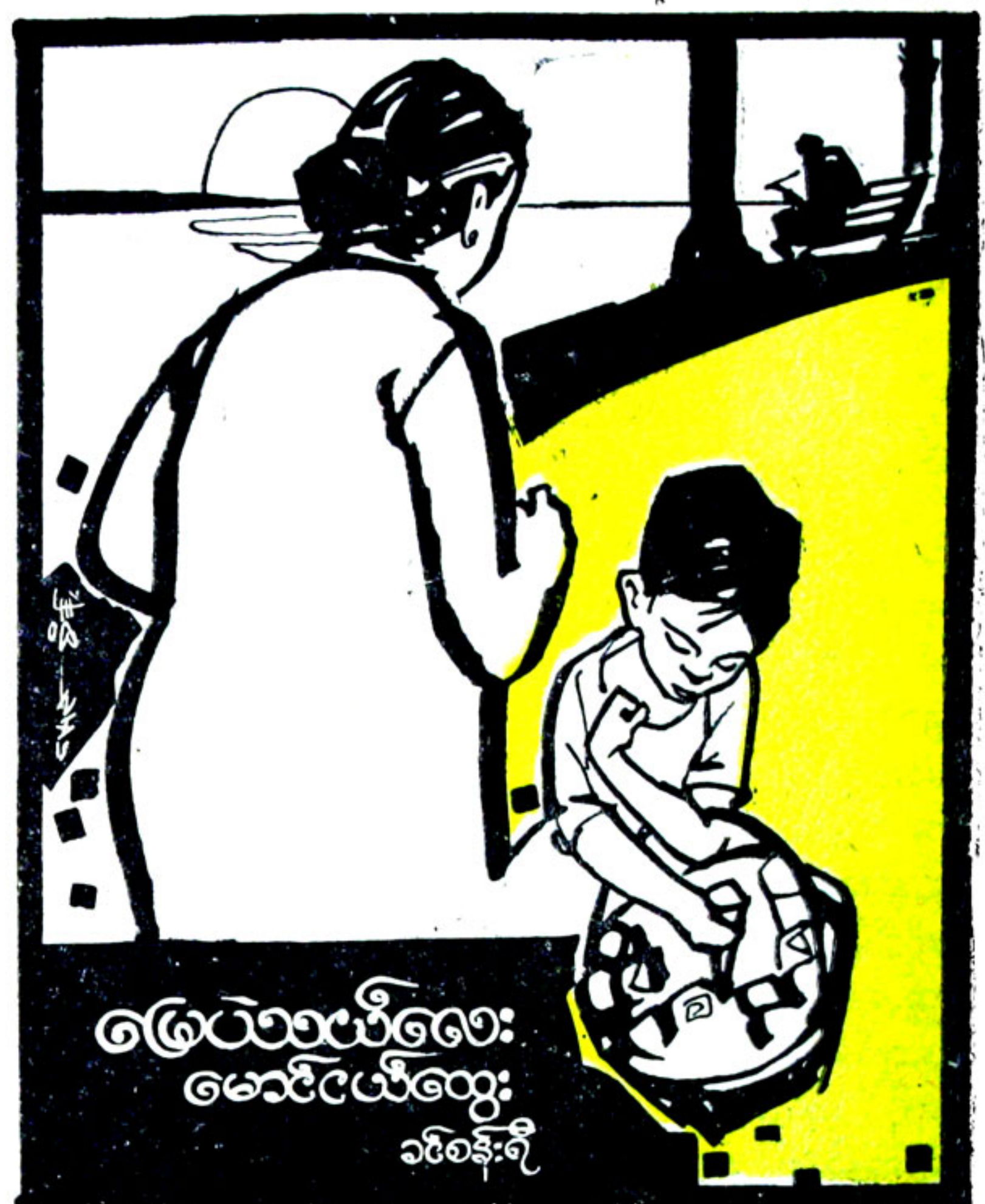
ကျမတို့လိုပင် လမ်းလျှောက်နေသူ များကို၎င်း၊ သစ်ပင်ကြီးများကို ပတ်၍ ရိုက်ခင်း ထားသော ခုံတန်းလျားတွင် အပန်းဖြေသူများကို၎င်း များပြားစွာ တွေ့ရတတ်ပါသည်။

ကလေးများကား ဒန်း၊ စီးစော၊ လျှော စသည်တို့တွင် ပျော်ရွှင် မြူးတူး စွာ အော်ဟစ်ဆွေးနွေးကြသည်။

“မြေပဲလှော်.... မြေပဲလှော်၊ ကြပ် တယ် ရွာတယ်၊ အမရေ....မြေပဲလှော် ကြပ်တယ်”

တခြားကလေးများကဲ့သို့မပျော်ပါး နိုင်၊ အစားချိန်မရှိ၊ ဝမ်းစာအတွက်မြေ ပဲလှော် ရောင်းရသူကား ‘မောင်ငယ် ထွေး’၊ တောင်းကိုလက်တွင်ချိတ်ဆွဲကာ ကျမတို့ အနားသို့ကပ်လာ၏။ သူ့ထံမှ နေတိုင်း ဝယ်စားတတ်သည်မို့ သူနှင့် ခင်မင်နေ၏။ သူသည် ဟိုဟိုဒီဒီသို့မျက် လုံးကိုရွှေ့လျားကြည့်ရင်း....

“မြေပဲတွေ တော်တော်မျှမျှ များ ရှိနေသေးတယ် အမ၊ ကျွန်တော် ကုန်

အောင် ဆောင်းရအုံးမယ်၊ ကျွန်တော် အမ နေမကောင်းလို့ သူ့ကို လုပ်ပေး နေရတာနဲ့ အိမ်ကထွက်တာ နောက် ကျသွားတယ်၊ရော့ အမ၊ မြေပဲ ၂-ထုပ်”

သူကလေးသည် ဤသို့ပင် အစဉ်ချီ သာသော အပြော၊ မျက်နှာလေးတို့ ကြောင့် ကျင်လည် ကျက်စားရာ မြစ် ဆိပ်၊ ကားဂိတ်၊ ပန်းခြံစသော အရပ်တို့ တွင် ရောင်းရာ မြေပဲဆွဲခြင်း တခုပြီး တခု ကုန်လွယ်၏။ ဈေးဝယ်သူ ဖေါက် သည်တို့နှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးလာ၏။ သည် လိုနှင့် သူကလေး၏ မြေပဲကို မဆာ လောင်ပါဘဲနှင့်လည်း သနားသဖြင့် ဝယ်ကြရသည်သာဖြစ်၏။

“ဪ...သူ့ ခမာသနားပါတယ်၊ ကျောင်းမနေရ၊ စာမသင်ရနဲ့ အမေနဲ့

အမကို ကူညီလုပ်ကျွေးရတယ်”ဟု ကျမ စိတ်တွင် ပြောနေမိပါသည်။ သူ့အသံ လေးကား မနီးမဝေးမှ ပေါ်ထွက်လာစ ပြန်သည်။

“မြေပဲလှော်တွေ ကြပ် တယ် ရွာတယ်”

× × ×
ယခုတလော လူငယ် ရေးရာ ညနေ မူလတန်းကျောင်းကို ကျမတို့အသံစိတ် တွင် ဖွင့်လှစ်သည်ဖြစ်ပေရာ၊ ဆရာထေဦး အဖြစ် လုပ်အားပေးရန် ကျမတာဝန်ယူ လိုက်၏။ ဆရာမလုပ်ရန် ရည်မှန်းထား သည်ဖြစ်၍ အတော်ပင် ကျသွား၏။ ပထမဦးဆုံး သင်ကြရမည့်နေ့တွင် ကျမ သည် သက်ဆိုင်ရာအတန်းထဲသို့ ဝင်သွား ရာတွင် ဆူနေသော ကလေးတို့၏ အသံ

သည် တိတ်သွားပြီး ကျမကို စူးစိုက်ကြည့်နေကြ၏။ အားကိုး မြော်လင့်သော မျက်လုံးလေးများပိုင်ရှင် သူတို့လေးများကို ပြန်၍ ကြည့်လိုက်သောအခါ တခုသောမျက်နှာကလေးကို ထူးထူးခြားခြားကျမမျက်စိတွင် ရင်းနှီးစွာ မြင်ဘူးနေသည်ထင်၏။ သူတို့နှစ်ဆက်တော့မည့် ဟန်ဖြင့် ပြုံးနေလေသည်။ သူ့ကိုကြည့်ရင်း တဖြည်းဖြည်း သတိရလာသည်။

“မောင်ငယ်ထွေး”

နှုတ်မူ ဝမ်းပမ်းတသာ ရွတ်လိုက်မိ၏။ မောင်ငယ်ထွေး အဖေကား ဆိုက်ထားသမားတဦးဖြစ်၏။မောင်ငယ်ထွေး ၃-နှစ်သား အရွယ်တွင် သူ့အဖေသည် ဆိုက်ကားနှင့်နေစဉ် မော်တော်ကားတစ်စီးနှင့်တိုက်မိရာမှ ဘေးဆုံးသွားခဲ့ရာ အမေသည် ခေါင်းရွက် ဟင်းသီး ဟင်းရွက် ဈေးသည်အဖြစ် မောင်ငယ်ထွေးတို့ မောင်နှမကို လုပ်ကျွေးရတော့သည်။ တခါတရံ ထုသိပေါ်စားစရာတို့ကိုလည်း ရောင်းလိုက်သေးသည်။ သူတို့အတော်တလေး ကြီးလာလျှင် မောင်ငယ်ထွေးသည် အမေ့ကို ကူညီရလေသည်။ ယခု မောင်ငယ်ထွေး ၉-နှစ်သား အရွယ်ပင်ရှိလာပြီမို့ အမေထည်း ယခင်ဆက်သို့ သန်မာတော့သည် ဖောက်၍ ခါတိုင်းလို မြို့ပတ် ဟင်းရွက်မရောင်းနိုင်တော့၊ အိမ်မှနေ၍ မြေပဲကိုလှော်ပေးတာ မောင်ငယ်ထွေးအလှည့်ပတ်ရောင်းရ၏။ အမေဖြစ်သူအား ချူချာသူမို့ အိမ်မှကုလုပ်ခြင်းဖြင့်သာ အမေ့ကို ကူညီရလေသည်။ အခြေအနေအလေး၍ မောင်ငယ်ထွေးတို့ မောင်နှမ ကျောင်းမနေခဲ့ရပေ။ တော်လှန်ရေးအစိုးရ၏ ဆိုရှယ်လစ် ပညာရေးစနစ်ကြောင့် မောင်ငယ်ထွေးတို့လို အခြေအနေအရ ပညာမသင်ရသောသူကလေး

တို့ကား ပညာသင်ခွင့်ရပေပြီ။သူတို့အား ဆရာမများ သင်ကြားပေးသည်ကို စိတ်ဝင်စားစွာ အားတက်စွာ သင်ယူသဖြင့် များစွာ ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။စာမသင်ရသဖြင့် ကလေးအချင်းချင်း အနှိမ်ခံရ၊ အောက်ကျ နောက်ကျ ဖြစ်ရပုံများကား နောင်တွင် ရှိတော့မည် မဟုတ်ပေ။

“ခါတိုင်း ညနေပိုင်း ရောင်းရမယ့် မြေပဲအတွက်၊ မနက်နဲ့ နေ့ခင်းမှာ ပိုပြီး ကြိုးစားရောင်းရတယ်အမ၊ အဲ- ဆရာမ။ ဒီဘော့ ရောင်းတာလဲမပျက်၊စာလဲသင်ရတာပေါ့ အမ၊ ကျွန်တော် နားကဟာ ကျွန်တော် အမလေ၊ သူကလဲ သင်ချင်တယ်ဆိုလို့ အမေက ကျွန်တော်တို့ ၂ ယောက်သင်ဘို့လွှတ်တယ် အမရဲ့၊ ကျွန်တော်ဆရာမကို တွေ့တော့ သိပ်ဝမ်းသာသွားတာဘဲ”ဟု မောင်ငယ်ထွေးက ကျောင်းဝင်းတနေရာတွင် ဆုံတွေ့စဉ်က ပြောပြခဲ့လေသည်။ထို့ကြောင့် ကျမရင်ထဲတွင် ချမ်းမြေ့ရ၏။ ပညာရှာချင်ယူချင်သော ကလေးများအတွက် ဂုဏ်ယူမိလေသည်။

သူတို့ ကလေးတွေသည် ဤ ည ကျောင်းများမှ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း ပညာများ သင်ယူသွားပါလျှင်၊ တနေ့သော အနာဂတ်တွင် အသိပညာရှင်၊ အတတ်ပညာရှင်များ ဖြစ်မြောက်လာတော့မည်။ ထိုအခါ မိသားစုဘဝအတွက်သာ အာမခံချက် ရရှိသမက တိုင်းပြည်အတွက် အားထားရမည့် အနာဂတ်ကို ပိုင်ဆိုင်မည့် လုပ်သားအောင်းကလေးများဖြစ်လာကြမည်မှာမလွဲပါချေ။

မောင်ငယ်ထွေးတို့ ကလေးများ ပညာများများတတ်ပါစေ။ ။

ခင်စန်းရီ
'ကိုယ်တွေ့ဝတ္ထု'

ဤခေတ်ကား သိပ္ပံပညာ၏ ခေတ်တည်း။ မည်သည့်နေရာတွင်မဆို သိပ္ပံပညာ၏ စွမ်းပကားနှင့်အသီးအပွင့်များကို မြင်တွေ့ကြရမည်ဖြစ်သည်။ အတိတ်ဇာလက ကျွန်ုပ်တို့လူသားများ သည် သဘာဝကြီး၏ ခြေရင်းတွင် ဝပ်စင်း၍ အလူးအလိမ့် ခံခဲ့ကြရသည်။ သဘာဝကြီးသည် ကျွန်ုပ်တို့၏အရှင်သခင်ဖြစ်ခဲ့၏။ယခုအခါ၌ကား ကျွန်ုပ်တို့သည် သိပ္ပံပညာ၏စွမ်းပကားဖြင့် သဘာဝကြီး၏ အရှင်သခင်များ ဖြစ်လာကြပေပြီ။ သဘာဝကိုအောင်နိုင်သော ကျွန်ုပ်တို့၏ လက်နက်ကား သိပ္ပံပညာပင်ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် မသိမမြင် နားမလည်မှုအမှောင်ထုကို အောင်နိုင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ ပင်လယ်ပြင်ကို၎င်း၊ အာကာသကို၎င်း၊ လွှမ်းမိုး အောင်နိုင်နေပြီ ဖြစ်သည်။ ကုန်းမြေကို ရေပြင် အဖြစ်သို့ သဲစန္ဒာရကို စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲနိုင်ခဲ့ ကြပြီ ဖြစ်သည်။ အလွန်ဆိုးရွားသောရောဂါများကို ခုခံတိုက်ခိုက်နိုင်ခဲ့ကြပြီဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် သိပ္ပံပညာသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာတခုဖြစ်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ အံ့ဩဘွယ်ကောင်းသောသိပ္ပံပညာ၏စွမ်းပကားကို ကျွန်ုပ်တို့အသုံးချနေကြသည့် ထိုသိပ္ပံပညာကို ယနေ့ဇာလအထိ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာအောင် ရွာဖွေစူးစမ်း တီထွင်ခဲ့ကြသော သိပ္ပံပညာ၏ ရှေ့တော်ပြေးများအကြောင်းနှင့် လုပ်ဆောင်မှုများကို ကောင်းစွာမသိရှိကြသေးပေ။ အချို့သည် သိပ္ပံပညာအတွက် အသက်စွန့်သွားခဲ့ကြရ၏။ အချို့သည် ထိုခေတ်လူအဖွဲ့အစည်း၏ပြင်ပသို့ မောင်ထုတ်ခြင်းခံခဲ့ရ၏။ အချို့သည် ထိုခေတ်အုပ်စိုးသူများ၏ ထောင်သွင်းအကျဉ်းချခြင်းကို ခံခဲ့ကြရ၏။

ပေသည်။ အံ့ဩဘွယ်ကောင်းသောသိပ္ပံပညာ၏စွမ်းပကားကို ကျွန်ုပ်တို့အသုံးချနေကြသော်လည်း ထိုသိပ္ပံပညာကို ယနေ့ဇာလအထိ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာအောင် ရွာဖွေစူးစမ်း တီထွင်ခဲ့ကြသော သိပ္ပံပညာ၏ ရှေ့တော်ပြေးများအကြောင်းနှင့် လုပ်ဆောင်မှုများကို ကောင်းစွာမသိရှိကြသေးပေ။ အချို့သည် သိပ္ပံပညာအတွက် အသက်စွန့်သွားခဲ့ကြရ၏။ အချို့သည် ထိုခေတ်လူအဖွဲ့အစည်း၏ပြင်ပသို့ မောင်ထုတ်ခြင်းခံခဲ့ရ၏။ အချို့သည် ထိုခေတ်အုပ်စိုးသူများ၏ ထောင်သွင်းအကျဉ်းချခြင်းကို ခံခဲ့ကြရ၏။

သိပ္ပံပညာ၏ ရှေ့ဆောင်ကြီးများ

သိပ္ပံပညာ၏ ရှေ့ဆောင်ကြီးများအည် အမျိုးမျိုးသော အခက်အခဲများများကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ရ၏။ သို့သော် ၎င်းတို့သည် တဦး၏ တီထွင်မှုကို တဦးစာ ဆက်လက် တိုးတက်စေခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် သိပ္ပံပညာသည် အခက်အခဲပေါင်းများစွာကို ကျော်ဖြတ်ခဲ့ပြီး အောင်မြင်မှုကို ရရှိနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် သိပ္ပံပညာ၏ ရှေ့ဆောင်ကြီးများ အကြောင်းနှင့် လုပ်ဆောင်ကြိုးပမ်းခဲ့မှုများကို လေ့လာကြည့်လျှင် ဇော်ဟောင်း လူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့်၎င်းတို့မည်မျှ ပြင်းပြင်းထန်ထန် အယူအဆ တိုက်ပွဲ ဆင်နွှဲခဲ့ရပုံကို တွေ့မြင်ရမည် ဖြစ်သည်။

ပိုက်သာဂိုးရပ်စ်
(PYTHAGORAS)

ဤဩဇာတိ ဘာသာကို သင်ကြားလေ့လာသောအခါ၊ ပိုက်သာဂိုးရပ်စ်

၏ သီအိုရမ်ကို တွေ့ကြရမည် ဖြစ်သည်။ ၎င်းသီအိုရမ်သည် တည်ဆောက်မှု အတိတ် ပညာ၏ အဓိကအကျဆုံးသော အချက်အချာ အကျဆုံးသော သဘောတရား ဖြစ်လေသည်။ ၎င်း၏ သဘောတရားမှာ ထောင့်မှန် တြိဂံ တခု၏ ထောင့်မှန်ခံအနားပေါ်ရှိ စတုရန်းသည် ကျန် အနားနှစ်ဖက်ပေါ်ရှိ စတုရန်းနှစ်ခုပေါင်းခြင်းနှင့် ညီမျှသည် ဟူသော သဘောတရားပင် ဖြစ်ပေသည်။ (ထောင့်မှန် တြိဂံ တခုတွင် ထောင့်တထောင့်သည် ၉၀ ဒီဂရီရှိ၏။ ၎င်းထောင့်ကို ထောင့်မှန်ဟု ခေါ်သည်။)

ဤသီအိုရမ်ကို အလွန်ဝေးကွာ ကျန်

ရစ်ခဲ့သော အချိန် ကာလက ရှေးဟောင်းအီဂျစ် လူမျိုးများက စတင်တွေ့ရှိအသုံးပြုခဲ့ကြ၏။ သို့သော် ၎င်းတို့သည် ဤသီအိုရမ် မှန်ကန်ကြောင်း ပြဆိုသော ခိုင်လုံသည့်သက်သေပြချက်မရှိဘဲ အသုံးချခဲ့ကြခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ ပိုက်သာဂိုးရပ်စ်သည် ဤသီအိုရမ်အတိတ် ပညာဆိုင်ရာ သဘောတရားကို စတင်တွက်ပြနိုင်သူဖြစ်ပေသည်။

အတိုင်းအတာပညာနှင့် ပတ်သက်၍ အရေးကြီးဆုံးသော ထောင့်မှန် တြိဂံများမှ တြိဂံ တခုမှာ ထောင့်မှန်ခံအနားသည် ၅-ယူနစ်၊ ကျန်အနား ၂-ဖက်သည် ၃-ယူနစ်နှင့် ၄-ယူနစ် အသီးသီးရှိသော ထောင့်မှန်တြိဂံပင်ဖြစ်၏။ အဆိုပါ အနားများပေါ်တွင် ၁-ယူနစ်လျှင် စတုရန်းတကွက်စီဆွဲကြည့်ပါက ၃ ယူနစ်ရှည်သော အနားပေါ်တွင် စတု

ရန်း အကွယ်ငယ် ၉-ကွက်၊ ၄-ယူနစ် အနားပေါ်တွင် ၁၆-ကွက်နှင့် ၅-ယူနစ် အနား (ထောင့်မှန်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်အနား)ပေါ်တွင် ၂၅-ကွက် ပေါ်သော သည်ကိုတွေ့ရပေမည်။ထိုပုံကိုကြည့်ပါက (၃x၃)အပေါင်း (၄x၄)သည် (၅x၅)နှင့် ညီကြောင်း တွေ့ရပေမည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ထောင့်မှန်ခံအနားပေါ်ရှိ စတုရန်း ၂၅-ကွက်သည် ကျန်အနား ၂-ဖက်ပေါ်ရှိ စတုရန်း ၉-ကွက်နှင့် စတုရန်း ၁၆-ကွက်တို့ ပေါင်းခြင်း၏ ရေဒီယာနှင့် ညီခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ဤ သဘောတရားသည် မည်သည့်ထောင့်မှန် တြိဂံတွင်မဆို မှန်ကန်လေသည်။ပုံတွင် ဖော်ပြထားသည့် ထောင့်မှန်ခံ အနား ၁၀-ယူနစ်နှင့် ကျန်အနားနှစ်ဖက်၆-ယူနစ်၊ ၈-ယူနစ်အသီးသီးရှိသော တြိဂံတွင်လည်း ဤသဘောတရား မှန်ကန်ကြောင်းတွေ့ရပေမည်။

ဤဂျီဩမေတြီ သဘောတရားကို သင်္ချာအတိတ်ပညာရှင်များအလွန်စိတ်ဝင်စားခဲ့ကြ၏။ ၎င်းနှင့်ပတ်သက်၍ အမျိုးမျိုးသော သက်သေပြချက်များကို တီထွင်ခဲ့ကြလေသည်။ဤသဘောတရားသည် တိုးတက်နေသော သိပ္ပံပညာကို များစွာ အထောက်အကူပြုလျက်၏။

ဤသဘောတရားကို သက်သေပြဆိုနိုင်ခဲ့သော ပိုက်သာဂိုးရပ်စ်မှာ ဘီစီ ၅၀၀-ခုနှစ်တွင် ဂရိတ်ပြည်ဆာမိုစ်မြို့တွင် မွေးဖွားခဲ့သူဖြစ်သည်။သူသည် ပင်လယ်ပြင်ကို ဖြတ်သန်း၍ ခရီးသွားခဲ့ပြီး၊ အီဂျစ်တို့၏ စာသင်ကျောင်းများသို့ သွားရောက်လေ့လာခဲ့ပေသည်။ထို့ကြောင့် သူသည် ဖော်ပြပါ ဂျီဩမေတြီသဘောတရားကို တွေ့ရှိသက်သေပြ နိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ပိုက်သာဂိုးရပ်စ်သည် ၎င်း၏ နောက်လိုက်များနှင့်အတူအချာအထက် ပညာတို့သာမက ဘာသာရေးနှင့် လောက

အမြင့်(Phylosophy)တို့ကိုလေ့လာလိုက်စားသော အသင်း တသင်းတည်းထောင်ခဲ့လေသည်။ ၎င်းအသင်း၏ အသင်းသားအားလုံးမှာ မျိုးမတ် မျိုးရိုးမှ ဆင်းသက်လာသူများ ဖြစ်ကြ၏။ ၎င်းတို့သည် အသင်းနှင့် ပတ်သက်၍ လျှို့ဝှက်မှုရှိရန် ကျမ်းသစ္စာဆိုထားကြသူများဖြစ်၏။ လျှို့ဝှက်မှု၏ရလဒ်မှာ ၎င်းတို့အသင်းအပေါ် သာမန်လူတို့က သံသယ ထားရှိလာခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဘီစီ ၅၂၉-တွင် အာဏာရှင်ဘုရင်တဆူ ဖြစ်သော ပိုလီကရေးတီးစ် (Polycrates)က ပိုက်သာဂိုးရပ်စ်ကို ဂရိတ်ပြည်မှ အိတလီတောင်ပိုင်းသို့ နှင်ထုတ်ခဲ့လေသည်။ ထိုမင်းဆိုး၏ ရန်ကြောင့်ပင် ပိုက်သာဂိုးရပ်စ်သည် လျှို့ဝှက်အသင်းဖွဲ့၍ သင်္ချာအတတ်ကိုလေ့လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် ပိုလီကရေးတီးစ်သည် အသိဉာဏ်မဲ့စွာ ပိုက်သာဂိုးရပ်စ်အား နှင်ထုတ်ခဲ့လေသည်။

ပိုက်သာဂိုးရပ်စ်နှင့် သူ၏ နောက်လိုက်များက လူ၏ ဝိညာဉ်သည် မည်သည့် အခါမျှ မသေဆုံးဘဲ၊ ဤကမ္ဘာမြေပေါ်သို့ အခြားလူတယောက်အဖြစ် အသစ်ပြန်လည် မွေးဖွားလာသည်ဟု ယုံကြည်ကြ၏။ ပိုက်သာ ဂိုးရပ်စ်က တိရစ္ဆာန်များနှင့် လူတို့သည် ဆက်နွယ် ခွင့်ရှိပြီး၊ လူတယောက်၏ ဝိညာဉ်သည် တိရစ္ဆာန်အဖြစ်နှင့် ပြန်လည်မွေးဖွားလာနိုင်သည်ဟု ယုံကြည်လေသည်။ လူသည်ဘဝဖြူစင်အောင် နေထိုင်သွားပါ။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းမှ ရှောင်လွှဲနိုင်သည်ဟု သူကသင်ကြားခဲ့၏။ ကိုယ့်ကိုကိုယ် စည်းကမ်းရှိစေခြင်း၊ စိတ်ထားဖြူစင်ခြင်း၊ သည်းခံချုပ်တည်းခြင်းနှင့် ရိုသေထိုင်းရှိုင်းမှု ရှိခြင်းတို့သည် ပိုက်သာဂိုးရပ်စ်၏ ဆောင်ပုဒ်များဖြစ်ခဲ့၏။

ပိုက်သာဂိုးရပ်စ်၏ အသင်းသားတို့သည် နက္ခတ်တာရာပညာရှင် ကော့ပါနီကပ်စ် (Copernicus)အတွက် နေသည် စကြဝဠာ၏ အလယ် ဗဟိုတွင် တည်ရှိသည် ဟူသော အရိပ်အမြွက် စကားကို ပထမဆုံးပြောကြားခဲ့ကြ၏။ ဂြိုဟ်၊ နက္ခတ်တာရာများ၏ ရွေ့လျားလမ်းကြောင်းများသည် အဝိုင်းသဏ္ဌာန် ဖြစ်သည်ဟု ပိုက်သာဂိုးရပ်စ်က ယုံကြည်လေသည်။ စက်ဝိုင်းသည် အကောင်းဆုံးသော လမ်းကြောင်းဖြစ်သည်ဟု သူက ဆင်ခြင်လေသည်။ ကမ္ဘာ၊ ကြယ်တာရာများ၊ ဂြိုဟ်များနှင့် စကြဝဠာကြီးတခုလုံးသည် လုံးဝိုင်းစွာ ဆက်သွယ်လျက်ရှိသည်ဟု သူက ဆင်ခြင်၏။

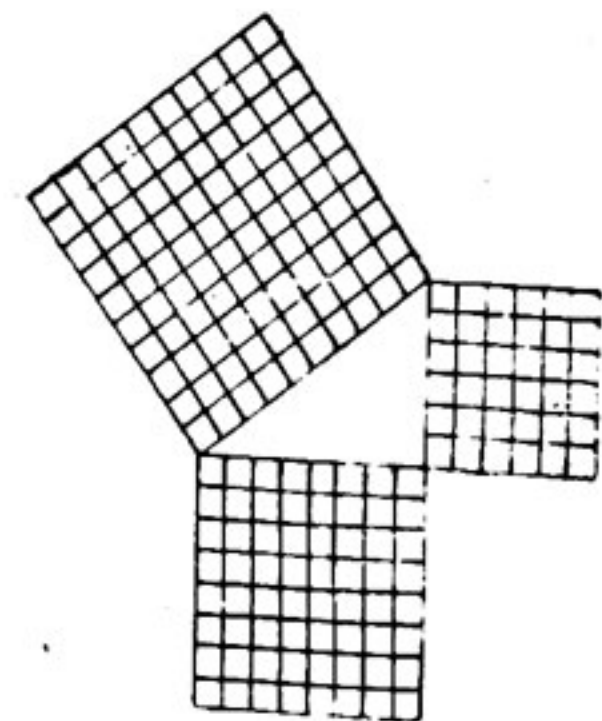
နက္ခတ်တာရာပညာရှင်များ၏ အဆိုအရ ပိုက်သာဂိုးရပ်စ်၏ အသင်းတွင် ဆေးပညာရှင်များနှင့် ခဲစိတ်ကုသမှု အတတ်ပညာရှင်များ ပါဝင်သည်ဟုဆို၏။ ၎င်းတို့သည် မျက်စိအာရုံခံကြာများနှင့် သွေးကြောကြီးများကို ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့ကြသည်ဟု ဆိုလေသည်။

ပိုက်သာဂိုးရပ်စ်၏ အသင်းသားတို့သည် ၎င်းတို့၏ သင်္ချာအတတ်ဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာကို ဂီတပညာနှင့် ပေါင်းစပ် ဆက်စပ်ပေးခဲ့ကြသည်။ ဂီတပညာတွင် တိကျသော အမှတ်လက္ခဏာများကို တီထွင်၍ သဘာဝဉာဏ်ပြောင်းသော အသံများ ပေါ်ထွက်လာရန် စနစ်တကျပြုလုပ်ပေးခဲ့ကြ၏။ ထို့ကြောင့်တိကျသော ဂီတအသံများ ဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။ တချောင်းနှင့် တချောင်းသာမန် အချိုးအတိုင်းပိုမိုရှည်သော ကြိုးများကိုဆက်တိုက်တီးခတ်လိုက်သော အသံတို့သည် သာယာနာပျော်ဘွယ်ရှိကြောင်းကိုပိုက်သာဂိုးရပ်စ် ရှာ ဖွေတွေ့ရှိခဲ့၏။ ဥပမာ အားဖြင့် ကြိုးတချောင်းသည် အခြားကြိုးတချောင်းထက် နှစ်ဆရှည်လျှင် (အလုံးတူ-ဆန်အားတူ) ကွဲပြားသော

အသံ ၂-မျိုးကို ရရှိလေသည်။ ကြိုးအရှည်များမှာ ၂-ယူနစ်နှင့် ၃-ယူနစ် သို့မဟုတ် ၄-ယူနစ်နှင့် ၃-ယူနစ်အရှည်များ ဖြစ်လျှင်လည်း ၎င်း၏သဘောတရားမှာ မှန်ကန်လျက်ပင် ဖြစ်သည်။ ဂီတဆိုင်ရာ အမှတ် အသားများတွင် ၅-ပေါက်သံ၊ ၇-ပေါက်သံ၊ ၃-ပေါက်သံ စသည်များမှာ ပိုက်သာဂိုးရပ်စ် ၏ သင်္ချာအတတ်ဆိုင်ရာ ရှာဖွေတွေ့ရှိမှုကိုအခြေခံရသည်ဟုဆိုကြ၏။

နှစ်ပေါင်း ၂၀၀-ကျော်ကြားပြီးနောက်တွင် ပညာရှိသူတဦးဖြစ်သူ အရစ်စ် တိုတယ်(လ်) (Aristotle)သည် ပိုက်သာဂိုးရပ်စ် အသင်းသားများ အကြောင်းကို အောက်ပါအတိုင်း ပြောကြားခဲ့၏။ “၎င်းတို့သည် သင်္ချာ အတတ်ပညာကို အစဉ်တစိုက် လေ့လာခဲ့ကြပြီး၊ ၎င်းတို့ကိုယ်ကို ထိုသိပ္ပံပညာကို တိုးတက်မှုရှိရန် စတင် တီထွင်သူများအဖြစ်စွဲစွဲမှတ်ယူသွားကြလေသည်။ ၎င်းတို့သည် ထိုသိပ္ပံပညာ၏ နယ်ပယ်အတွင်း ကြိုးရင့်လာခဲ့ကြသဖြင့်ထိုသိပ္ပံပညာ၏နိယာမများသည် ရုပ်ဝတ္ထု အဖြစ် တည်ရှိသောအရာရာတိုင်း၏နိယာမများဖြစ်ရမည်ဟု တွေးတော မှတ်ယူကြပေသည်”

မောင်မြေသား

ပိုက်သာဂိုးရပ်စ် သီအိုရင် ထောင့်မှန်ခံအနားပေါ်ရှိ စတုရန်းသည် ကျန်အနား နှစ်ဘက်ပေါ်ရှိ စတုရန်း ပေါင်းခြင်းနှင့်ညီမျှသည်။ ၃၆ + ၆၄ = ၁၀၀

ညီလေး- အရင်လက၊ ‘စာပေ ကျေးဇူး’ ရဲ့ အဆုံးသတ်မှာ “...စာဆိုတော်ကြီးတဦးဟာ စာပေအရာမှာ အသိအကျိုးအနှံ့နဲ့ အဖွဲ့ ကောင်းလွန်းလွန်းလို့ ‘ရွာစည်ရွာ’ ကို အပိုင်စား အသနား ခံခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီစာဆိုတော်ကြီးဟာ ဘယ်သူပါလဲ။ ညီမောင် တို့ ပိုပြီး အခြားစား ရလွယ်အောင် ကိုကြီးအနေနဲ့ အချက်တချက် နှစ်ချက်လောက်ကို ထုတ်ပြလိုက်ပါမယ်။ အဲဒီ စာဆိုတော်ကြီးဟာ မင်းတုန်းမင်း လက်ထက်ကဘဲကွယ်။ ဘွဲ့ကတော့ ‘မင်းလှသင်္ခယာ’လေ။ ကဲ အဲဒီစာဆိုတော်ကြီးဟာ ဘယ်သူပါလဲ...”လို့ မေးထား ခဲ့တယ် မဟုတ်လား။ ကိုင်း ဘယ်သူ ဘယ် ဝါများပါလဲ။

အဲဒီ ‘မင်းလှသင်္ခယာ’ ဘွဲ့ရ စာဆိုတော်ကြီးဟာ တခြား မဟုတ်ပါဘူး။ စလေ-ဆရာကြီး ‘ဦးပုည’ ပဲလေ။ ညီမောင်တို့ တက္ကသိုလ်ဝင် သင်တန်းမှာ မြန်မာစာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျက်မှတ်နေကြရတဲ့ ‘ဦးပုည ဝတ္ထု ၄-ပုဒ်’ ကို ရေးတဲ့ ဆရာကြီး ပဲပေါ့။ မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး အိမ်ရှေ့စံနေတဲ့ အချိန်က စလိုအပါးမှာ စစားထမ်းရွက်ပြီး နေရပါတယ်။ အဲဒီ အတောအတွင်းလဲ မေတ္တာစာတို့လက်တို့၊ ဝတ္ထုတို့တေးစပ်တို့ အစရှိတာတွေကို အတော်များ

များပဲ ရေးသား စပ်ဆိုခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဟာ နဘော်ထပ်တွေနဲ့ ရေးတတ်၊ စပ်တတ်တဲ့ အတွက်လဲ “နဘောမှာ စလေ” လို့ ကျော်ကြားခဲ့တဲ့ အပြင် “ဖန်ကလပ်အေးတဲ့ သပြေဖူးငုံစ၊ ပြန်ကဟပ်ခရဲတဲ့ စလေ-ဦးပုည” ရယ်လို့လဲ ထင်ရှား ခဲ့ပါသေးရဲ့။

နောက် သက္ကရာဇ် ၁၂၁၄ ခုနှစ်မှာ မင်းတုန်းမင်း တရားကြီး ရှင်ဘုရင် ဖြစ်လို့ မန္တလေးမြို့နန်းကို ၄-နှစ်နဲ့ တည်ဆောက်ပြီးတဲ့ အချိန်မှာ ဦးပုညကို မြို့အစိုးရနန်းသစ်အတွင်း စာဆိုတော် အရာမှာ ထားပြီး ‘မင်းလှသင်္ခယာ’ ဆိုတဲ့ ဘွဲ့ကိုလဲ ပေးတယ်။ ‘ရွာစည်ရွာ’ ကိုလဲ အပိုင်စား သနားလိုက်ပါတယ်။ အဲဒါအပြင် လစာတော်ငွေကလဲ တနှစ်မှာ ၆၀၀-နဲ့ ဝင်းမြေ၊ နေ အိမ်လဲ ဆောက်လုပ် ပေးသနားသေးတယ်တဲ့။ အဲဒါတွေဟာဖြင့် ‘စာပေ-ကျေးဇူး’ တွေပဲ မဟုတ်လား။

စလေ-ဆရာကြီး ဦးပုညဟာ ကိုကြီးဟိုအရင် တလောက ပြောခဲ့ဘူးတဲ့ ‘တစ်ဏှပုတ္တိ’ ဉာဏ်အရာမှလဲ အလွန်တရာမှ လျင်သန်၊ ထက်မြက်လှသတဲ့။ ဆိုကြပါစို့ကွယ်။

‘ပဒမ ပြဇာတ်’ ကိုဆိုရင်ညတွင်းချင်း အပြီးရေးသတဲ့။ ‘ဝိဇယ ပြဇာတ်’ ကျဘောလဲ ပါးစပ်က ရှောက်ရွတ်ပေးတာ ကိုမောင်သာထွန်းဆိုတဲ့ လူကလိုက်ရေး

ကတဲက လက်ယာဘက်လက် သေးသိမ်နေတာပဲ။ အဲဒီလက်က သိပ်ပြီး မစွမ်းမသန်လှဘူးတဲ့။ လက်ဝဲဘက်နဲ့ပဲ ရေးရရှာပါတယ်။ ဒါကြောင့် လှောင်လိုပြောင်လိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက “ဘယ်နဲ့ ရေးတဲ့ ငပုတ်စည်၊ ဆန်တပြည် တေးတပုဒ်ပဲ” ရယ်လို့ တောင် လှောင်ကြ၊ ပြောင်ကြသတဲ့။ အဲဒီချို့တဲ့ ချက်ကြောင့်လဲပဲ မျိုးရိုး အားဖြင့် မြို့စား၊ ရွာစားမျိုးဖြစ်ပေမယ်၊ သူကြီးရိုးရာထူးကို မရရှာဘူးတဲ့။

အဲဒီလို လက်တဖက် သေးသိမ်နေတာကို အကြောင်းပြုပြီး လှောင်ကြ၊ ပြောင်ကြတဲ့ အထဲမှာ သူနဲ့ အမြဲတမ်း စာပြိုင်ဘော်စာပြိုင်ဘက်ဖြစ်တဲ့ အချုပ်တန်း ဆရာဖေလဲပါသတဲ့။ တခါတော့ အချုပ်တန်း ဆရာဖေက ဟောဒီဒွေးချိုး ကလေးနဲ့ သူ့ကို ‘ထေ’ လိုက်သတဲ့။

“လော့ဆာ၊ ဟတ္ထေချို၊ လျင်လ၊ လူတို့ မကောင်း၊ မန်းကနက်မှာဖြင့်၊ စန်းလက် ဇာတာပြောင်လို့၊ ကဗျာလှောင် နဘောတေးကိုမှ၊ ဆရာယောင် စလေ ရေးတတ်တယ်၊ တွေးဆသင့်ကြောင်း၊”

အဲဒီတော့ “..... ကြမ္မာ ဝိပါက်၊ ပါသည့်တွက်ကြောင့်၊ ညာလက်ရုံးပင်၊ သုံးမဝင်သည်ကို၊ တမင်အပြစ်ဖို့၍၊ မနှစ်

မျိုးသူတို့ထူးသို့မလိုမဲ့ရဲ့ လျက်ကဲ့ရဲ့ ကာ
စကားတင်းဆိုသော်လဲ၊ သဘောကြီးသူ
စလေဆရာက၊ မနေသာသဖြင့်၊ ပြေတာ
လို ရေးစပ်သည့်၊ တေးထပ်မှာ၊ အောက်
ပါအတိုင်းဖြစ်သတဲ့။

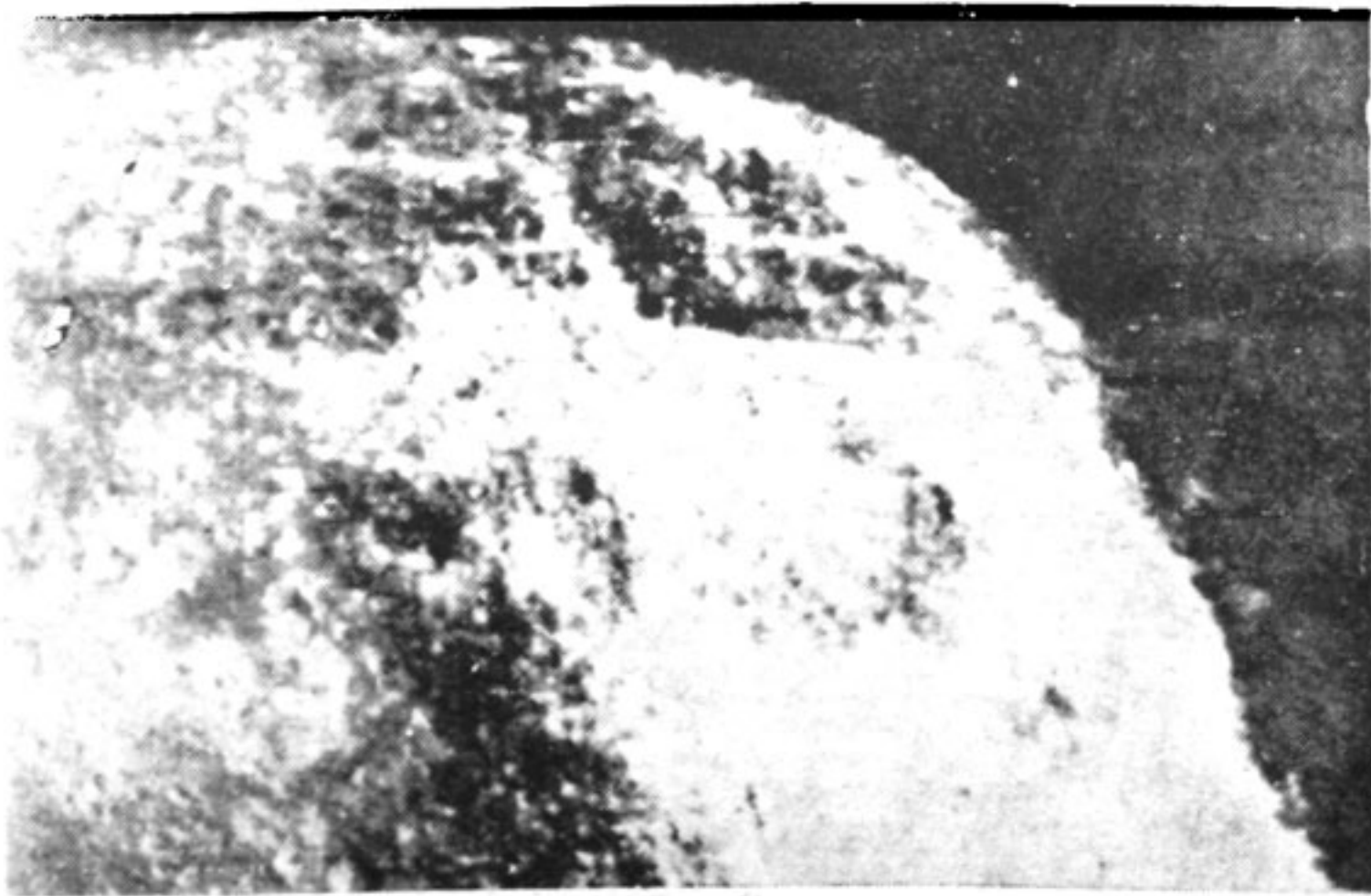
“သပြေမှာ ကဝေမြောက်၊
‘စလေ’ဇောက်သူပါ၊
‘မင်းလှ’ သွဲ့ ‘သံယာ’၊
‘ရွာစည်ရွာ’ပိုင်စား၊
‘မောင်ပုည’ခေါ်ဆိုသည်၊
ညာရွှေကိုယ်လက်က မအား၊
တွက်စစ်တော့ ဆစ်တတောင်ဟာ၊
သူမအောင် သွေရှား၊
ဖန်ရဝေ သန္ဓေဖွားစဉ်က၊
ကံခေါ်ငြား လူ့ဘောင်၊
သက္ကရာဇ် အမှန် ယုတ်သော်လဲ၊
ဥာဏ်ဥဂ္ဂ ထွန်းတဲ့အရောင်၊
မူဆန်းလို့ ဂူနန်းချောင်မှာ၊
ဆူကျမ်းလောင် တေဇကြောင့်၊
လေခလို့ ဘယာရွှေ၊
ဖွားခဲ့ မေမေ၊
သောင်းဒီပ ဇမ္ဗူမြေမှာ၊
တူသူလေ ရှားပါလိမ့်လေး၊”
ကိုင်း၊ နောက်တလအတွက် ပစ္စာ
ကလေးတခု မေးရ၊ ပေးရအုံးမှာပေါ့။
စာဆိုတော်ကြီးတဦးဟာ စာပေကျေး
ဇူးကြောင့် ပထမဦးဆုံး ရွာတရွာကို
အပိုင်စားဘိသနားခြင်းခံရတယ်တဲ့။ ရွာ
နံမယ်ကတော့ ‘မဲလိရွာ’တဲ့။ တခါအဲဒါ
နဲ့ မမကသေးဘူး၊ များမကြာခင်ပဲ မြို့
တမြို့ကို အပိုင်စားဘိ သနားခြင်းခံရပြန်
တယ်တဲ့။ မြို့နံမယ်ကတော့ ‘စောလှမြို့’
တဲ့။ ဒါကြောင့်လဲ သူ့ကို ‘စောလှမြို့စား’
ကြီးရယ်လို့ ခေါ်ဝေါ်ကြသတဲ့။
အဲဒါ ဘယ်သူပါလဲ။
ကျန်းမာ၊ ချမ်းသာကြပါစေကယ်။
စေ၊ အရာရာမှာ တိုးတက်၊ အောင်မြင်
ကြပါစေ။ ။

ဂြိုဟ်တု သုတေသန

မြန်မာတို့က ဂြိုဟ် ၉-လုံးရှိသည်ဟု
ယူကြသည်။ ယင်းတို့ကား တနင်္ဂနွေဂြိုဟ်
(နေ)၊ တနင်္လာဂြိုဟ် (လ)၊ အင်္ဂါ
ဂြိုဟ်၊ ဗုဒ္ဓဟူးဂြိုဟ်၊ ကြာသပတေးဂြိုဟ်၊
သောကြာဂြိုဟ်၊ စနေဂြိုဟ်၊ ဧကရာဇ်ဂြိုဟ်၊
ကိတ်ဂြိုဟ်ဟူ၏။ မြန်မာ အယူ၌ ဂြိုဟ်
ဟူသည်မှာ အာကာသထဲ၌ ရှိသော
ဗိမာန်ပင် ဖြစ်၏။ ဟ် သည်ဂရဟုဒ်မှ
လာ၍ အိမ်ဟုအဓိပ္ပာယ်ရသည်။

အနောက်တိုင်းသားတို့ကမူပလနက်
(Planet) ၉-လုံးရှိသည်ဟု ယူကြ
သည်။ ပလနက်ဟူသည်ကားနေကို ဗဟို
ပြုကာ လှည့်ပတ်နေသော ကိုယ်ပိုင် အ
လင်းရောင်မရှိသည့် ကောင်းကင်အဆင်
တန်ဆာဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ဂြိုဟ်နှင့်
ပလနက်တို့သည် ထပ်တူထပ်မျှ ဖောက်

ချေ။ မြန်မာတို့က ကမ္ဘာမြေကြီးကို
ဂြိုဟ်စာရင်းထဲ၌မထည့်ချေ။ အနောက်
တိုင်းသားတို့ကမူ လကိုပလနက်စာရင်း
ထဲ၌မထည့်ချေ။ ကမ္ဘာ၏ အခြေအရာတခု
ဟူသော မှတ်ယူသည်။ ထိုနည်းတူစွာ
ကျွန်ုပ်တို့ကနေကို ဂြိုဟ်စာရင်းဟု သတ်
မှတ်သော်လည်း အနောက်နိုင်ငံသားတို့
ကမူကား ယင်းကိုပလနက်ဟုမသတ်မှတ်
ချေ။ အနောက်နိုင်ငံအလို ပလနက် ၉-
လုံးမှာ မားစ် (အင်္ဂါဂြိုဟ်)၊ မာကျူရီ
(ဗုဒ္ဓဟူးဂြိုဟ်)၊ ဂျူပီတာ (ကြာသပ
တေးဂြိုဟ်)၊ ဗီးနပ်စ် (သောကြာဂြိုဟ်)
ဆက်တန် (စနေဂြိုဟ်)၊ ယူရေနပ်စ်၊
နက်ပကျန်း၊ ပလူတိုနှင့် ကမ္ဘာမြေတို့
ဖြစ်လေသည်။ အင်္ဂါ၊ ဗုဒ္ဓဟူး၊ ကြာသ
ပတေး၊ သောကြာနှင့် စနေဂြိုဟ်တို့သည်

ဆိုဗီယက်အာကာသ သင်္ဘော(ဇူ-၃)ကရိုက်ယူခဲ့သည့် လ၏အခြားတဖက်ပိုင်းပုံ

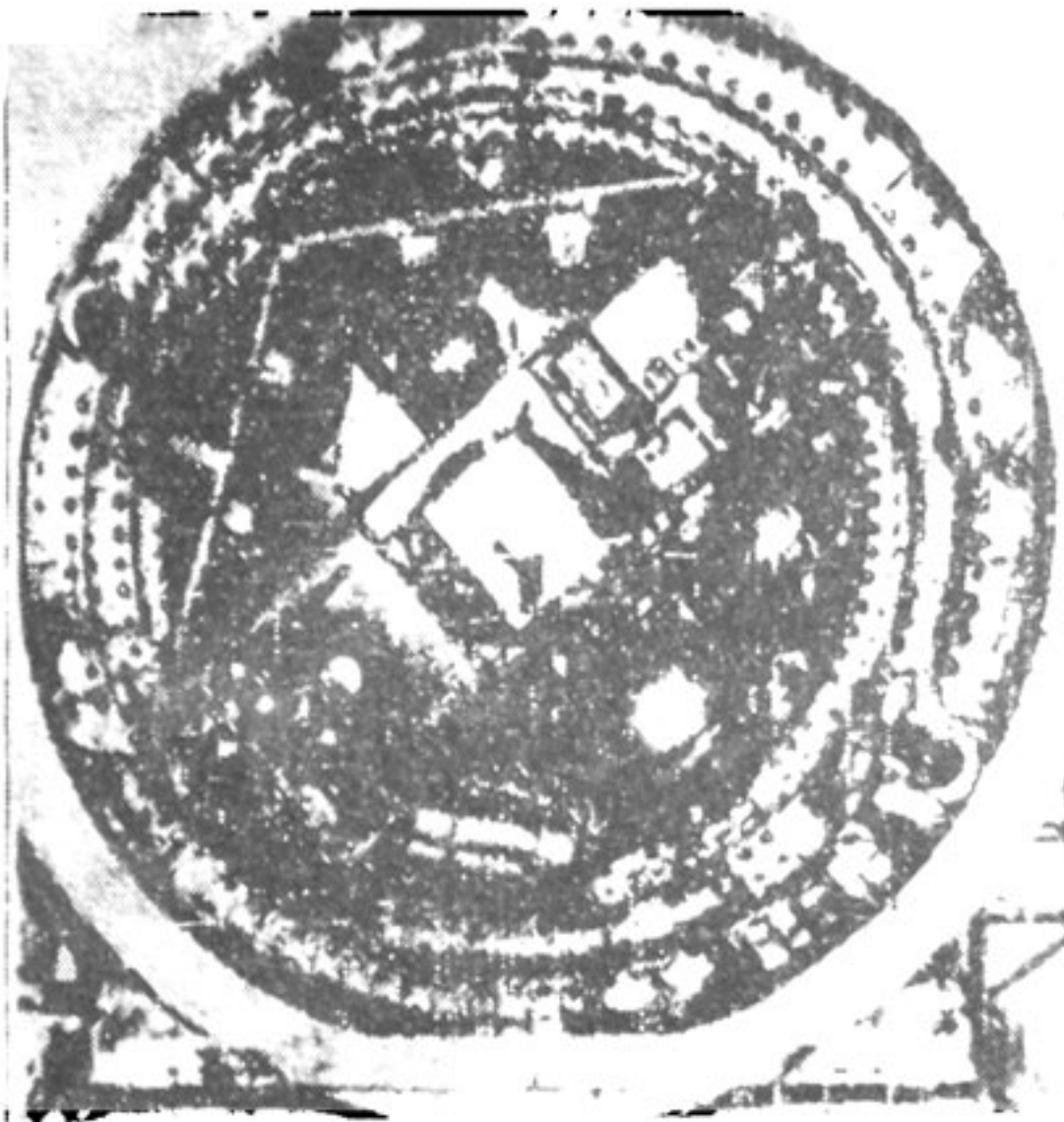
အနောက် နိုင်ငံသားတို့၏ ပလနက်နှင့်
တိုက်ဆိုင်မိကြသည်။ ကျန် ဂြိုဟ်နှင့်
ပလနက်တို့မှာ တခုနှင့်တခု တိုက်ဆိုင်
ကြည့်၍မရနိုင်ချေ။
အနောက်တိုင်းအခေါ်အဝေါ်တို့ကို
သိပ္ပံပညာ၌ လက်ခံထားပြီးဖြစ်သည်။
ထို့ကြောင့် သိပ္ပံပညာ၌ အကျုံးဝင်
သောပလနက်တို့ကိုနေနှင့်အနီးဆုံးမှစ၍
အဝေးဆုံးအထိအစဉ်အတိုင်း ရေတွက်
သော်၊ မာကျူရီ၊ ဗီးနပ်စ်၊ ကမ္ဘာ၊
မားစ်၊ ဂျူပီတာ၊ ဆက်တန်၊ ယူရေနပ်စ်၊
နက်ပကျန်း၊ ပလူတိုဟူ၍ဖြစ်လေသည်။
လူတို့သည် ကမ္ဘာဦးကစ၍ပင်လျှင်
မိမိ၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ စကြဝဠာ အ
ကြောင်းကို သိအောင်ပြုလာကြသည်။
ထို့ကြောင့် ယနေ့အဖို့ရာ၌ အာကာသ
သုတေသနဟူ၍ စီမံကိန်းချလျက်ရှိကြ
ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ အာကာသကိုသုတေသန
ပြုရာဝယ် နေ၊ လ၊ နက္ခတ်တာရာနှင့်ဂြိုဟ်
များလည်းပါဝင်သည်။
ယေဘုယျ ပြောရလျှင် နက္ခတ္တဗေဒ
ပညာရှင်တို့သည် ကောင်းကင်၌ ကျွန်ုပ်
တို့ သာမန်အားဖြင့် မြင်နိုင်သော မမြင်
နိုင်သောစသည့် အဆင်းနှင့် အရောင်
အဆင်းရှိသမျှ အရာဝတ္ထုတို့အကြောင်း
ကို အသင့်အတင့်သိရှိကြသည်။ သို့သော်
ထိုပညာရှင်တို့သည် ကမ္ဘာ မြေကြီးကို
သာလျှင် နီးနီးကပ်ကပ်မျက်မြင်ဒဌစမ်း
သပ်ကြည့်ရှုနိုင်ကြသည်။ ကျန်အရာတို့
ကို အဝေးမှခန့်မှန်းကြည့်ကြရသည်။ ထို့
ကြောင့် ဂြိုဟ်တုသောအရာဝတ္ထုဂြိုဟ်တို့
ကို နီးနီးကပ်ကပ်မြင်နိုင်စေခြင်းငှာအဆင်
ပေါင်းထောင်သောင်းမက ပုံကြီးချဲ့
နိုင်သော မှန်ပြောင်းကြီးများကိုတီထွင်
၍ အဝေးမှအရိပ်ကို အနီး၌ ထင်အောင်
ကြံဆောင်ခဲ့ကြသည်။ ဤမျှကိုလည်း
အားမရသေးသဖြင့် ယခုခေတ်၌ လသို့
ရင်း၊ မာ့စ် (အင်္ဂါ) ဂြိုဟ် သို့ရင်း၊ ဂြိုဟ်

တုများကို စေလွှတ်၍
ဓာတ်ပုံရိုက်ယူလျက် ရှိ
ကြသည်။
ရုရှနှင့် အမေရိကန်
သိပ္ပံပညာရှင်များသည်
တယောက်တလှည့် ဆိုဘိ
သကဲ့သို့ လမျက်နှာပြင်
ကို ဓာတ်ပုံ ရိုက်ကြည့်ခဲ့
ကြသည်။ ဤအကြောင်း
ကို ယခင်ကဆိုခဲ့ပြီ။ ထိုသို့
ဆိုခဲ့သော နောက်ခဏ၌
ဇူလိုင်လ ကုန်ခါ နီးတွင်
အမေရိကန်တို့သည် မရီ
နာ ၄- ဂြိုဟ်တု ဖြင့်
အင်္ဂါဂြိုဟ်၏မြေမျက်နှာ
ပြင်ကိုဓာတ်ပုံ ၂၂-ပုံရိုက်၍ကြည့်ခဲ့ကြ
သည်။ ဩဂုတ်လ၌ ရုရှတို့သည်ဇောင်းဒီ
၃-အမည်ရှိဂြိုဟ်တုဖြင့် လဗီးမား၏ ထို
မှာဘက်ရှိ မျက်နှာပြင်ကို ဒုတိယ
အကြိမ် ကောင်းစွာဓာတ်ပုံရိုက်ယူနိုင်
ခဲ့သည်။ လဗီးမားသည် ကမ္ဘာမြေဖက်
သို့ အစဉ်မျက်နှာလှည့်နေသည်။ သူ၏
နောက်ခစုပိုင်းမှာကား ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အ
စဉ်ကွယ်နေသည်။ ယခုကဲ့သို့ ကွယ်နေ
သောအပိုင်းကို ယခင်နှစ် အနည်းငယ်
ခန့်ကပင်လျှင် ရုရှတို့ ပထမဦးဆုံးဓာတ်
ပုံရိုက်ယူခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအ
ကြိမ်ကို ဒုတိယအကြိမ်ဟု ဆိုသည်။
ဤကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဗဟုသုတ
ဖြစ်စရာတို့ကို လူတို့ ထပ်မံ သိရှိလာကြရ
ပေပြီ။
အင်္ဂါဂြိုဟ်သည် သောကြာဂြိုဟ်မှ
လွဲလျှင် ကမ္ဘာနှင့်အနီးဆုံး ဂြိုဟ်ဖြစ်
သည်။ ကမ္ဘာနှင့်အကပ်ဆုံး ရာသီတွင်
အင်္ဂါဂြိုဟ်သည် ကမ္ဘာမှ မိုင်ပေါင်း ၃၄၇
သိန်းနီးပါးကွာဝေးသည်။ ကမ္ဘာနှင့်
အဝေးဆုံးရာသီတွင် ကမ္ဘာမှမိုင်ပေါင်း
၆၂၇ သိန်းနီးပါးကွာဝေးသည်။

အမေရိကန်အာကာသယာဉ်မှူးတို့ ရိုက်ကူးခဲ့သည့်
ဖလော်ရီဒါနယ်၏ တစ်ပတ်ဝန်းကျင်ပုံ

အင်္ဂါဂြိုဟ်၌ အင်္ဂါဂြိုဟ် သားများ
အသက်သင် ရှား ရှိနေကြလိမ့် မည်ဟုယူ
ဆကြသည်။ ဤသို့ ယူဆကြခြင်းမှာ
အင်္ဂါဂြိုဟ်၏ မျက်နှာပြင်၌ ရေနှင့်လေ
အလုံအလောက်ရှိသည်ဟု ယူဆကြခြင်း
ကြောင့် ဖြစ်သည်။
အင်္ဂါဂြိုဟ်၏မျက်နှာပြင်ကို အီတာ
လျံနက္ခတ် ပညာရှင် ဆာစီယားပရေလီ
(Schiaparelli)သည် ၁၈၇၇ ခုနှစ်
တွင် စံနစ်မြေပုံဆွဲ၍ မှတ်တမ်းတင်ခဲ့
သည်။ အင်္ဂါဂြိုဟ်ကိုမှန်ပြောင်းတင် မြင်
ရသောအခါ အချို့နေရာ၌ လိမ်မော်
ရောင်သန်းနေသည်။ အချို့နေရာ၌စိမ်း
ညိုညို၊ အချို့နေရာ၌ ပြာလဲ့လဲ့ရှိ
သည်။ လိမ်မော်ရောင်သန်းသောနေရာ
တို့သည် ကန္တာရများဖြစ်မည်။ စိမ်း
ရောင်ပြာရောင်သန်းသောနေရာတို့ကား
သစ်ပင်ဝါးပင်ကောက်ပဲသီးနှံ ပေါက်
ရောက်ရာဒေသနှင့် ပင်လယ်ရေမြင်များ
ဖြစ်မည်။ ဤသို့မှန်းဆကြသည်။ ထို့ပြင်
ဆက်သွယ်ပါရဲလီက မြောက်နှင့်တောင်
ဖြတ်သန်းနေသော တူးမြောင်းများကို
လည်းမြင်ရသည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုတူး

အာကာသယဉ် ဂျီမီနီတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည့် ကိရိယာတခု

လဗမာနှင့်ရှိသော အက်ကြောင်းကြီးများ ကဲ့သို့ ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်နိုင်ပေလိမ့်မည်။ အင်္ဂါဂြိုဟ်၏ မြေသား မြေဆီမြေလွှာတို့၌ ဘက္ကတိရိယားပိုး ပင်လျှင် အသက်ရှင်နိုင်ဖွယ်ရာအကြောင်းရှိဟု ဆိုသည်။

သို့သော် ဤအထဲတွင် အချို့ကလည်း အသက်ရှိချင်ရှိဦးမည်ဟု မြော်

မြောင်းများသည် အကျယ်အားဖြင့် မိုင်ပေါင်း ၁၄-မိုင်မှ ၅၀-အထိရှိသည်။ အရှည်ဆုံးတူးမြောင်းမှာ မိုင် ၃၀၀၀-အထိရှည်လိမ့်မည်ဟု တွက်ချက်ကြည့်ကြသည်။ ဤအချက်ကို ထောက်ရှု၍ အင်္ဂါဂြိုဟ်၌ ကမ္ဘာသို့ ကမ္ဘာသားတို့က သို့သော် အင်္ဂါဂြိုဟ်သားတို့ ရှိမည်ဟု တွေးကြ၏။

ထိုအဆိုကို လက်မခံနိုင်သော ပညာရှင်များလည်း ရှိပေသည်။ သို့သော် ယခုသေချာစွာ ဓာတ်ပုံရိုက်နိုင်သောအခါ အထင်နှင့်အမြင်ကွားခြားသည်ကို တွေ့ရပေသည်။

ဦးစွာ၌ အင်္ဂါဂြိုဟ်၏ မျက်နှာပြင်သည် လဗမာနှင့် မျက်နှာပြင်နှင့်တူနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဥက္ကာပျံ များ ကျရောက်ထိခိုက်ခြင်းဒဏ်ကြောင့် ချိုင့်ဝှမ်းများသည် လ၏မျက်နှာ၌ ရှိသော ကျောက် ပေါက်ဖေများနှင့် တထေရာထဲတူသည်။

လေထုသည် အလွန်အလွန် ပါးလွှာ၍ အောက်ကဆီဂျင် ရှိသလောက်ဖြစ်သည်။ ရေထုမှာလည်း လုံးဝမရှိချေ။ တူးမြောင်းနှင့်တူသော အထုတို့ကိုလည်း မမြင်ရသော်လည်း ဆိုသည်။ အလွန်ဆုံးဖြစ်နိုင်သည်မှာ အဆိုပါ တူးမြောင်းများမှာ

လင့်ဆဲပင်ဖြစ်သည်။ ဓာတ်ပုံများမှာ ရေယာ ကျဉ်းကျဉ်းကိုသာ ကွက်၍ရိုက်ထားခြင်းကြောင့် တူးမြောင်းများပေါ်သင့်သလောက် ပေါ်ဟုဆိုနေကြသေး၏။ ထို့ကြောင့် ၁၉၇၁ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂါဂြိုဟ်ပေါ်သို့ သိပ္ပံကိရိယာ တန်းဆာပလာများ တင်လွှတ်သောအခါ ကျမှပင် အတည်တကျသိရမည်ဟုဆိုကြသည်။

အင်္ဂါဂြိုဟ်နှင့်စာသော် လဗမာနှင့် မျက်နှာပြင်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ပို၍ပို၍ တိတိကျကျ သိလာပြီဖြစ်သည်။ ယခင်က ကျွန်ုပ်တို့ဘက်သို့လှည့်နေသော မျက်နှာကိုသာမြင်ရသည်။ ယခုမှ လမင်း၏ နောက်ဖေနှင့်တူသော တဖက်ကိုလည်း မြင်ရပြီဖြစ်သည်။

ရုရှ၏ဇောင်း ၃ ခေါ်သော ဂြိုဟ်တုမှ ဓာတ်ပုံရိုက်ကူးသောအခါ၊ ထိုတဖက်တွင် ကျယ်ပြန့်သော ကွန်တိနှင့်ခေါ်တိုက်ကြီးတိုက်ကိုတွေ့ရသည်။ ထိုတိုက်တွင် မျက်နှာပြင်၌ ရောမချိုင့်ဝှမ်းကြီးများ ထောင်သောင်း များစွာရှိသည်။ ထို့ပြင် လဗမာနှင့် မြေ ကပ်ဖက်တွင် ပင်လယ်ပြင်နှင့် တူသော နေရာကို တောင်တန်း ကြီးတခုက နှစ်ပိုင်းပိုင်းခြားထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ဓာတ်ပုံတခုတွင် ချိုင့်ဝှမ်းများကိုရေတက်ကြည့်

သောအခါ၊ ချိုင့်ဝှမ်းပေါင်း ၅၀၀ မျှရှိသည်။ ယင်းချိုင့်ဝှမ်းများမှာ အငယ်ဆုံး ၃၁ မိုင်ကျယ်သည်။ အကြီးဆုံးကား ၁၂၄ မိုင်ကျယ်သည်။ ချိုင့်ဝှမ်း၏အလယ်ဗဟိုတွင် တောင်ပူစွာများ ငေါ်၍ထွက်နေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ မြင်နေရသော လဗမာနှင့် မျက်နှာပြင်၏ မြောက်ဖက်၌ ပင်လယ်ပြင်နှင့်တူသော အနိမ့်ပိုင်းကြီးရှိသည်။ ကျွန်ုပ်တို့မြင်ရသော လဗမာ၏ နောက်ဖေပိုင်းမြောက်ဖက်၌ကား တိုက်ကြီးနှင့်တူသော ကုန်းပြင်ကြီးရှိသည်။

၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် သို့ရောက်သောအခါ ရုရှနှင့်အမေရိကန် ပညာရှင်တို့ တသီးတခြားသော်လည်းကောင်း၊ ပူးပေါင်း၍သော်လည်းကောင်း၊ သုတေသန ပြုကြခြင်းကြောင့် လ၏ အထုပတ္တိကို ကျွန်ုပ်တို့ ပို၍ကောင်းစွာ သိကြရဦးမည်ဖြစ်သည်။

မောင်ထင်

ယနေ့ အာကာသယဉ်မှူး ဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင်ထားသည့် အမေရိကန် အာကာသယဉ်မှူးတဦး၏ပုံ ဖြစ်ပါသည်။

အခြေခံ ဓာတ်ပုံပညာ

ရှေ့ဆောင်လူငယ် ဟူ ဟုမလေးတို့ရှေ့

အရင် အပတ်က ဆောင်းပါးမှာ ဓာတ်ပုံပညာရဲ့ ရာဇဝင်ကိုဦးဦးအတော်အတန် ရေးခဲ့ပြီပြီနော်။ ဓာတ်ပုံပညာရယ်လို့ ပေါ်ပေါက်စအချိန်က ဓာတ်ပုံဆေးသားတွေဟာ အလင်းရောင်စွဲအားနည်းပါးလွန်းလို့ နေပူကျဲကြီးထဲမှာ ရိုက်ကူးတဲ့ပုံတပုံကိုဘဲ (၈) နာရီလောက်ကြာအောင် အချိန်ပေး ရိုက်ကူးရကြောင်းလဲ ပြောပြခဲ့ဖူးဖြစ်တယ်။ အဲဒီအခြေကနေ တဖြေးဖြေး ကြံဆတီထွင်ရင်းနဲ့ ဓာတ်ပုံပညာရဲ့ ဖခင်ကြီး (L.T.M. Daguerre 1789-1851) ဟာ ၁၈၁၇-ခုနှစ် လောက်မှာ ဓာတ်ပုံရိုက်ချိန်ကို အလင်းရောင်အခြေ အနေလိုက်ပြီး မိနစ် နှစ်ဆယ်ကနေ သုံးဆယ်အတွင်း လျော့ချခဲ့တယ်။ အဲဒီလို အချိန်ကိုတိုအောင် လုပ်နိုင်ခဲ့ပေမယ့် မိနစ် ၂၀-၃၀ ဆိုတာဟာလဲ နည်းလှတဲ့ အချိန်မဟုတ်တော့ ဓာတ်ပုံရိုက်ကူးရာမှာ သက်ရှိလူပုဂ္ဂိုလ်များကို မရိုက်ကူးနိုင်

သေးဘဲ သက်မဲ့ဖြစ်တဲ့ အဆောက်အဦတို့ ရှုခင်းတို့လောက်သာ ရိုက်ကူးနိုင်ခဲ့တယ်ကွယ်။ ဒါကြောင့်လဲ ကမ္ဘာပေါ်မှာရှေးအကျဆုံးဓာတ်ပုံ ၃-ပုံလို့ ဆိုနိုင်တဲ့ (J.N. Niepce 1765-1833) ၁၈၂၆-ခုနှစ် လောက်မှာ ရိုက်ကူးခဲ့တဲ့ သူရဲ့ အိမ်ရှေ့ဝင်းခြံရှုခင်းပုံတို့ (W.H. Fox Talbot 1800-1877) ၁၈၃၅ ခုနှစ်မှာ ရိုက်ကူးခဲ့တဲ့ (Lacock Abbey) ဘုရားရှိခိုးကျောင်းက ပြတင်းပေါက်ပုံတို့ (L.J.M. Daguerre) ၁၈၃၇-ခုနှစ်မှာ ရိုက်ကူးခဲ့တဲ့ သက်ငြိမ် (Still Life) ပုံတို့ဟာ အားလုံးလူပုဂ္ဂိုလ်များမရှိဘဲ အဆောက်အဦတို့ ရှုခင်းတို့ သက်ငြိမ်အရာဝတ္ထုတို့သာ ဖြစ်ခဲ့တယ်။

(Daguerre) ရဲ့ ဓာတ်ပုံပညာတီထွင်မှုကို လူသိရှင်ကြား ကျေညာတဲ့ သက္ကရာဇ် ၁၈၃၉-ခုနှစ် လောက်တိုင် အောင်ဘဲ ဓာတ်ပုံတပုံရဲ့ ရိုက်ကူးချိန်ဟာ အလင်းရောင် နည်းများပေါ်မှာ လိုက်ပြီး ၅-မိနစ်ကနေ မိနစ် ၄၀-လောက်

ထိကြာမြင့်သေးတယ်။ ဒါပေမယ့် စီးပွားရေး အမြင်ကျယ်ကြတဲ့ သူတွေက (Daguerre) ရဲ့ ဓာတ်ပုံ ပညာဟာ အလားအလာ ရှိတာကို သိမြင်ကြပြီး (Daguerreotype) ခေါ်တဲ့ ဓာတ်ပုံများကို ရိုက်ကူးဘို့ရာ ဓာတ်ပုံစာင်မရာများကို စတင်ပြုလုပ် ရောင်းချကြတယ်။ အဖက်ဖက်ကလဲ တိုးတက်အောင် ကြိုးစားကြတယ်။ လူအများဟာလဲ (Daguerreotype) ခေါ်တဲ့ ဓာတ်ပုံရိုက်နည်းကို အရူးအမူး စိတ်ပါဝင်စားလာကြပြီး နေရာတစ်ခုမှာဘဲ တင်မရာများကိုထောင်ပြီး ရိုက်ကူးလာကြတော့တယ်။ ရှုခင်းများကိုသာမဟုတ်တော့ လူပုဂ္ဂိုလ်များကိုပါ စမ်းသပ်ရိုက်ကြည့်ကြရာမှာ လူကိုနေပူထဲမှာ အကြာကြီးမလှုပ်မရှားနေစေတော့ နေရောင်ရဲ့ စူးရှမှုဒဏ်ကို မခံနိုင်ကြလို့ ပုံတိုင်း လိုလိုမှာဘဲ မျက်စိမှိတ်လျက် ဖြစ်နေကြတယ်တဲ့ကွယ်။

အဲဒီလိုအခက်အခဲတွေကြားထဲကဘဲ (Daguerre) ဟာ ပထမဆုံး သက်ရှိပုဂ္ဂိုလ်တဦးရဲ့ ပုံကို သက္ကရာဇ် ၁၈၃၉-ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၃-ရက်နေ့မှာ ရိုက်

စာမျက်နှာ(၁၀)မှ အဆက်...

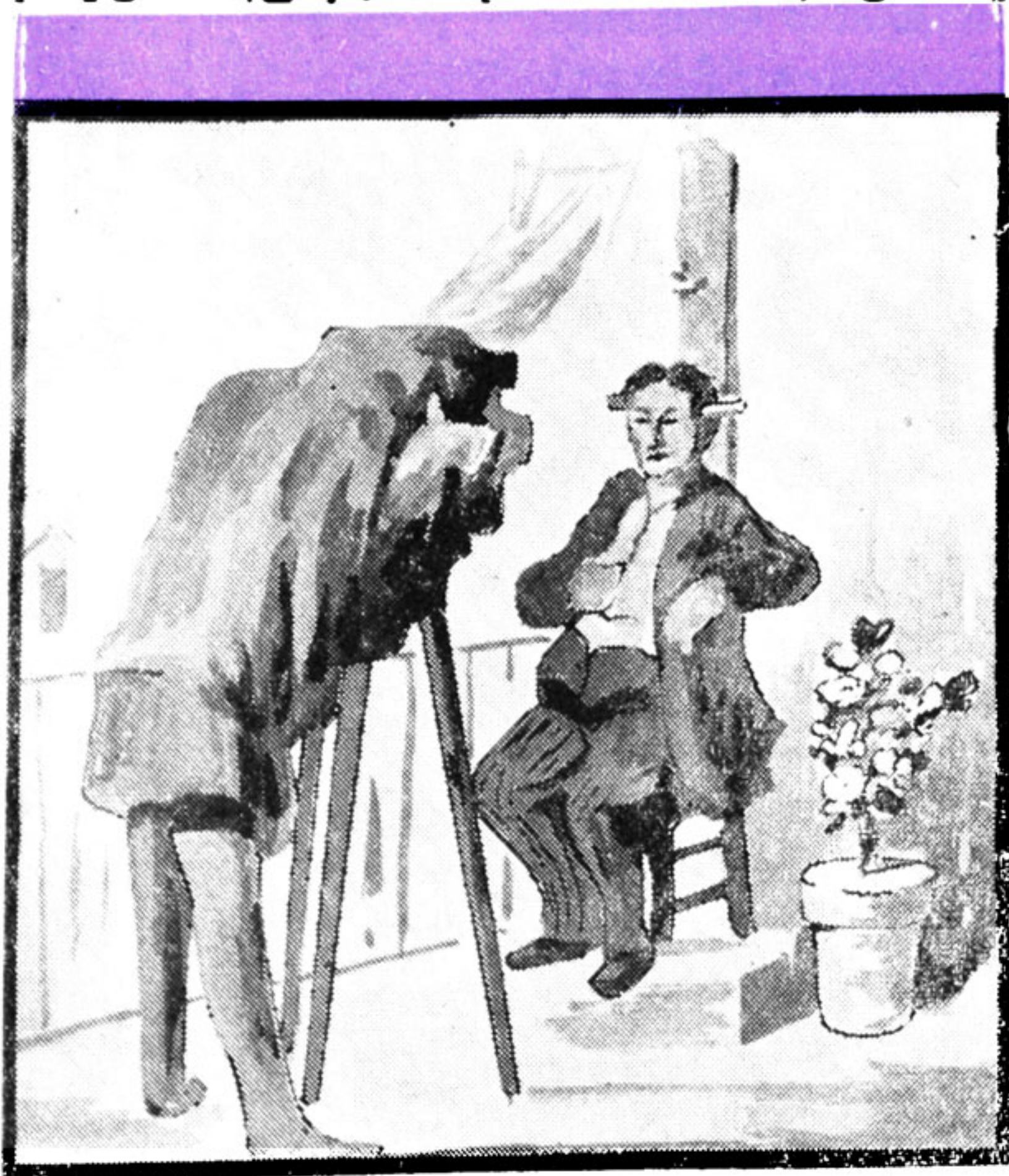
ကူးပြီး ပြင်သစ်ပြည် ဟီရစ်မြို့ သိပ္ပံ
အကယ်ဒမီ(Academy of Science Paris)ကြီးရှေ့မှာ တင်ပြနိုင်ခဲ့
တယ်။ အဲဒီနေ့ကပိုင်းတော့ အောက်
တိုဘာလ ၁၄-ရက်နေ့မှာ (Daguerre)ရဲ့ မိတ်ဆွေနဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်
တို့ဖြစ်တဲ့ (Monsieur Donne)
ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ဟီရစ်သိပ္ပံ အကယ်ဒမီ
မှာပဲ ပိုမိုကောင်းမွန်တဲ့ လူပုံတပုကို
တင်ပြကြပြန်တယ်။ နောက်နှစ်(၁၈၄၀
ခုနှစ်)ပြေလကျတော့ ဂျဏီပြည် ဘာ
လင်မြို့မှာ ပထမဆုံး လူပုံကို မြေတွေ့
ကြရတယ်။ အဲဒီနှစ်ထဲမှာပဲ အမေရိ
ကန်ပြည် နယူးယောက်မြို့မှာ (J.W
Draper)ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ပထမဆုံး လူ
ပုံကို ရိုက်ကူးတင်ပြပြန်တယ်။

ဒါတွေကိုကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ဓာတ်
ပုံပညာဟာ (Daguerre)လူသိရှင်
ကြား ကျေညာခဲ့တဲ့ ၁၈၃၉-ခု နှစ်ကနေ
တနှစ်အတွင်းမှာပဲ များစွာ တိုးတက်
လာတယ်လို့ ဆိုရလိမ့်မယ်။ တိုးတက်ရ
တာကလဲ နည်းသစ်လမ်းသစ်များကို

၁၈၄၇-ခုနှစ်က လူပုံရိုက်ကူးရာတွင်
ခက်ခဲပုံကို ပန်းချီဆရာကြီး (Henoer
Daumier) ကသရော်ထားပုံ။

မနားမနေ စမ်းသပ် ရှာဖွေနေကြတဲ့
ဓာတ်ပုံ ဘက်ဆိုင်ရာ ဓာတ်ပုံပညာ
ပညာရှင်များနဲ့ သိပ္ပံပညာရှင်
များကြောင့် ဖြစ်တယ်။ မူလအလွန်
နှေးကွေးပြီး အားနည်းလှတဲ့ ဓာတ်ပုံ

ဆေးသားကို ပိုမိုစွဲအားကောင်းလာ
အောင် အနည်းနည်း ကြိုးစားခဲ့ကြတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများထဲမှာ အင်္ဂလန်ပြည်လန်
ဒန်မြို့မှ (John Frederick Goddard
1795-1866)၊ ပြင်သစ်လူမျိုး

(Francois Jean Claudet 1797
1867) အင်္ဂလိပ်လူမျိုး (W.H.Fox
talbot) ဗီယင်နာမြို့က (Franz
Kratochwila)စတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ
ပါဝင်တာပေါ့။

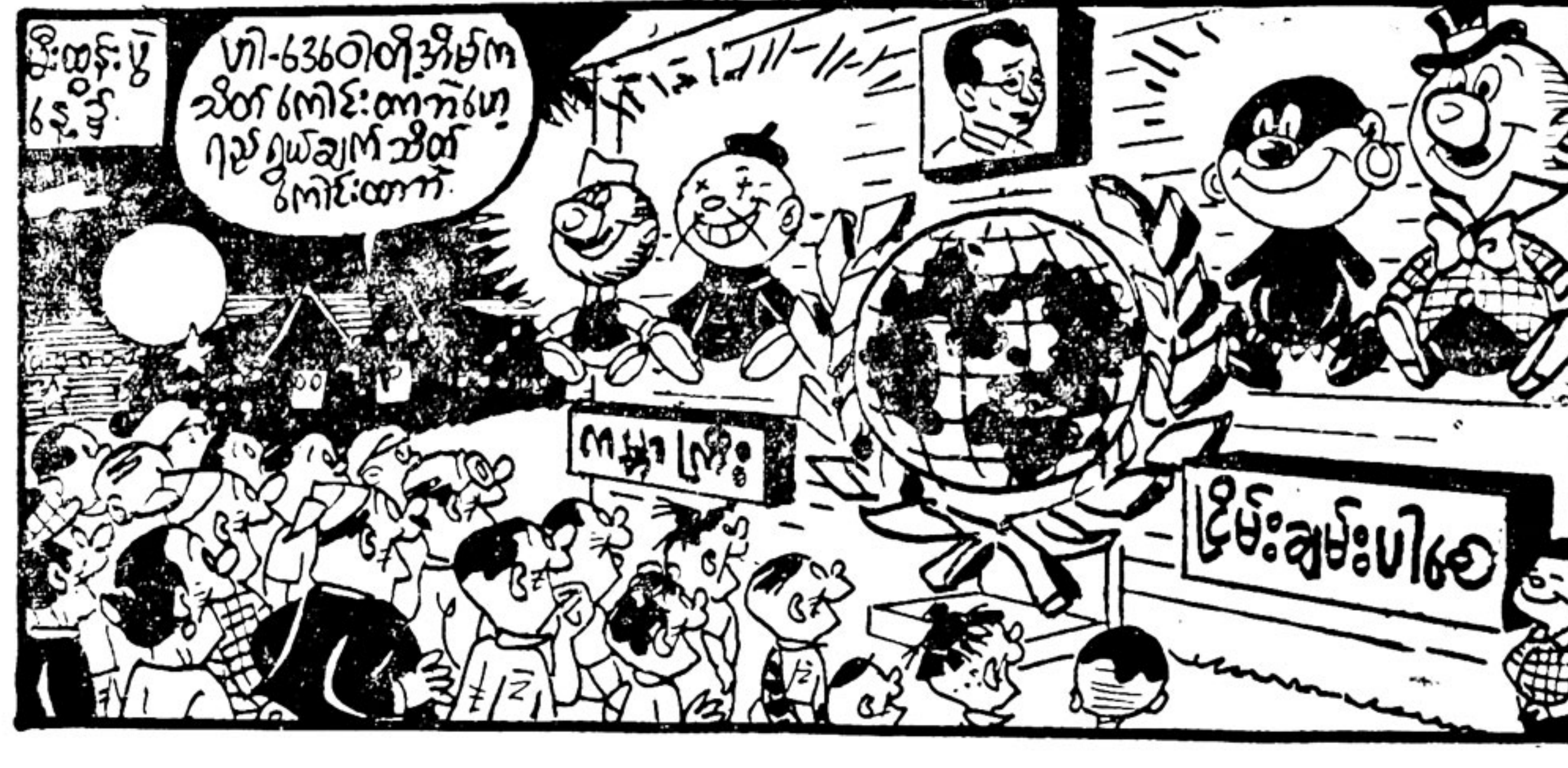
ဓာတ်ပုံ ဆေးသားတွေ အလင်း
ရောင်စွဲအားပိုမိုတောင်းမွန်လာတယ် ဆို
တာတောင် အခုခေတ်နဲ့ စာရင် မယှဉ်
သာအောင် နှေးကွေးသေးတယ်လို့ ဆို
ရမှာပဲ။ လူပုံရိုက်ကူးခြင်း ခေတ်စား
လာတဲ့အချိန် နှစ်ပေါင်း အတော်ကြာ
လာတာတောင် လူပုံကိုသက်သက်သာ
သာ အနေအထားနဲ့ ရိုက်ကူးဘို့မလွယ်
သေးဘူး။ ဒါကြောင့်ပဲ ၁၈၄၇-ခုနှစ်
မှာ ပြင်သစ်ပြည်ဟီရစ်မြို့က (Honore
Daumier)ဆိုတဲ့ ပန်းချီ ပညာရှင်
ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက ပူးတွဲပါပုံ (ပုံ-၁)ကို
ရေးဆွဲပြီး ဓာတ်ပုံပညာရှင်များနဲ့ ဓာတ်
ပုံရိုက်သူများကို သရော်ခဲ့တာပဲ။ ပုံ
ထဲမှာ တူ-တူမလေးတို့တွေတဲ့ အတိုင်း
ဓာတ်ပုံအရိုက်ခံသူရဲ့ နောက်မှာ မှီစရာ
နဲ့ ခေါင်းကို ငြိမ်ငြိမ် ထားနိုင်အောင်
ထိန်းညှပ်ထားတဲ့ ကိရိယာများကို ပြုလုပ်
ထားတယ်။ အချိန်ပေး ရိုက်ကူးနေတုန်း
မရွေ့လျှားအောင်လို့ ပေါ့ကွယ်။ မျက်

(Daguerre)အစောဆုံး ရိုက်ကူးခဲ့သော သက်ငြိမ် (Still Life) ပုံ(၁၈၃၇)

စိကိုလဲမမှတ်မသန်ရှေ့ကို အာရုံစူးစိုက်
ကြည့်ပြီး၊ မျက်နှာပေါ် ယင်ကောင်
နားတာတောင် မလှုပ်ရှားဘဲ ကျောက်
ရုပ်လို တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်နေရတယ်။
ပြင်သစ်လူမျိုး (Daguerre)ရဲ့
ဓာတ်ပုံနည်းကို တစ်ခွဲလုံးလိုလိုစိတ်
ဝင်စားခဲ့ကြတာကလဲ ဒီနည်းကို ပြင်
သစ်လွတ်တော်နဲ့ ပြင်သစ်သိပ္ပံပညာ အ
ကယ်ဒမီစသည့်တို့မှာ တင်ပြခဲ့ရတဲ့နိုင်ငံ

ရေးသမား အပြောစောင်း (Arago)
ရဲ့ ကျေးဇူးလဲမကင်းဘူးလို့ ဆိုရပေမယ်။
(Arago)ရဲ့ အဆွယ်ကောင်းမှု၊ ဝါဒ
ဖြန့်ကောင်းမှုကြောင့် (Daguerre)
ဟာ သူမတူအောင်ကျော်ကြားမှုကိုရရှိခဲ့
တယ်။ ငွေကြေးအနေနဲ့ ဆာ မကတ်
ထင်ပေါ်ကျော်စောမှုမှာလဲ အတော်ဘဲ
ရှာမှရှားအောင် ရရှိခဲ့ပေတယ်။ ပြင်သစ်
နိုင်ငံလွတ်တော် သံတမန်ကြီးတိုင်းက

Daguerre ရိုက်ကူးတဲ့ပုံတပုံမီ မိမိတို့ တာဝန်ကျ တိုင်းပြည်ကြီးများမှ ဘုရင်စေလွှတ်ရေးများကို လက်ဆောင်ပေး ကြလို့၊ အဲဒီဘုရင်တွေကစေလွှတ်တဲ့ထဲမှ ဆုလာဘ်များသာမကဘဲ ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူး ကိုပါ(Daguerre) ဟာ ရရှိခဲ့တယ်။ ဆိုပါတော့ကွယ်။ (Daguerre) ရဲ့ နည်းဟာ လူသိရှင်ကြား ကျေညာပြီး ရက်သတ္တပတ်အနည်းငယ်အတွင်းမှာဘဲ အင်္ဂလန်၊ ဂျာမနီ၊ အီတလီ၊ ဩစတြီးယား၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ ပိုလန်၊ စပိန်၊ အမေရိကန်စတဲ့ တိုင်းကြီး ပြည်ကြီးများကို ရောက်ရှိပြီး ဂန္ဓာအတွင်းမှာဘဲ ဟိုခေတ် အနေနဲ့ ဝေးလံလှတဲ့ တရပ်ပြည်နဲ့ ဂျပန်ပြည်တို့ကိုတောင် ပြန်နဲ့ခဲ့တယ်။ (Daguerre)ရဲ့ ဓာတ်ပုံ ရိုက်ကူးနည်း နိဿရ်စာအုပ်ဟာလဲ ဘာသာမျိုးစုံနဲ့ အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန် ထပ်ပြန်စာလဲ ထုတ်ဝေခဲ့ရတယ်။

ကျော်ကြားမှုတို့ ဆုလာဘ်တို့ဆိုတာ ဟာ ရထိုက်မှ ရတယ်လို့လဲ ဆိုနိုင် တယ်ကွယ်။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ (Daguerre)နဲ့ တနိုင်ငံထဲသားလဲ ဖြစ်ပြီး ခေတ်ပြိုင်လဲဖြစ်တဲ့ (J.N. Niepce)ဟာ အောင်မြင်မှု ကျော်

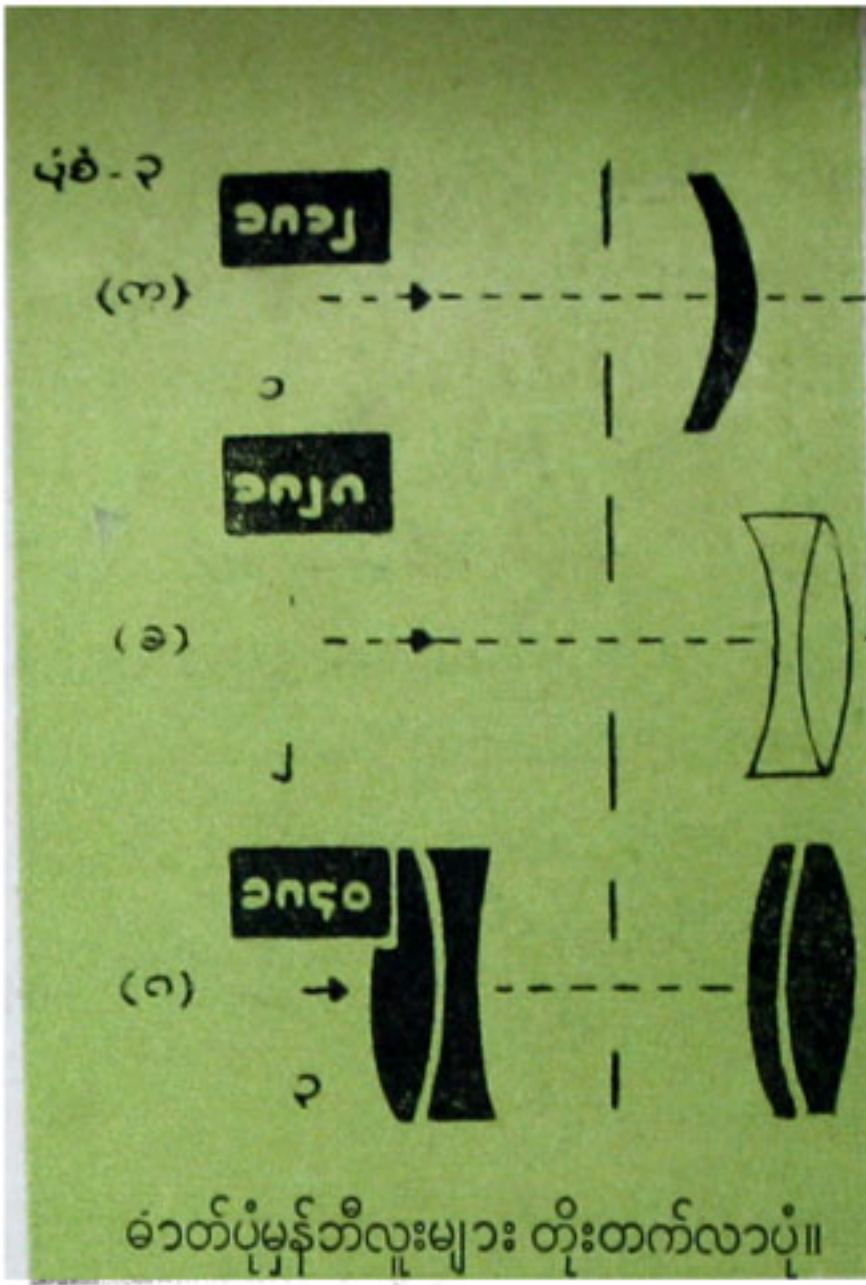
ကြားမှုကိုမရခင် ကွယ်လွန်ခဲ့ရတာတယ်။ နော်တယောက်ဖြစ်တဲ့ (Hippolyte Bayard 1801-87)ဆိုတဲ့ သူဟာလဲ ဓာတ်ပုံနည်းကို (Daguerre) နဲ့ ရှေ့နောက် မတိမ်းမယိမ်း တီထွင်ပါ လျက်ကနဲ့ ကျော်ကြားမှုရော ဆုလာဘ် ရော ခံစားသင့်သလောက် မခံစားရ ရှာဘူး။ တနည်းပြောရမယ်ဆိုရင် စည်းရုံးရေး ပိုမိုကောင်းလို့ အောင်မြင်ခဲ့ တာမို့ လို့လဲ ဝီရိယ ပိုလို့ ပိုပြီး အ ကြိုးခံစားရတယ် ဆိုရမှာဘဲ။

ဓာတ်ပုံပညာဟာ ပြင်သစ်လူမျိုး (Daguerre)က အရင်ဆုံး လူသိ ရှင် ကြား ကျေညာခဲ့တာမို့ သူ့ကိုဘဲ လူသိ များကြပေမယ် စင်စစ်တော့ အင်္ဂလန်တို့ ဂျာမနီတို့မှာလဲ မရှေး မနှောင်းလိုဘဲ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့တာ ဘဲကွယ်။ အင်္ဂလန်ပြည်က (Henry Fox Talbot) အကြောင်းတော့ ဦးဦး အရင်အပယ်ကရေးခဲ့လို့ တူတူမ လေးများ သိသင့်သလောက် သိပြီးကြ ပြီ။(Daguerre)တို့(Talbot)တို့နဲ့ ခေတ်ပြိုင်ပေါ်တာအတော့ ဂျာမနီပြည် သားများ ဖြစ်ကြတဲ့ (Franz von Kobell 1803- 75) ဆိုတဲ့ ဓာတ်

သတ္တုဘက် ဆိုင်ရာ ပါမောက္ခကြီးနဲ့ (Carl August von Steinheil 1801 - 1870)ဆိုတဲ့ မှန်ဘီလူးဘက် ဆိုင်ရာ သုတေသီ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတို့ဟာလဲ သတ္တုဘက် ၁၈၃၉-ခုနှစ် ပြေလ ၁၃-ရက် နေ့မှာ သူတို့ရိုက်ကူးထားတဲ့ ဓာတ်ပုံ စလှူနက်ဂတ်စ်များကို မြူနစ်မြို့ရှိ ဘာ ဗေရိယန်သိပ္ပံ အကယ်ဒမီကြီး Bava- rian Academy of Science Muntch) ရှေ့မှာ တင်ပြခဲ့ကြတယ်။

ဒါတွေကို ဦးဦး ရှာဖွေဖော်ပြနေ တာက ဓာတ်ပုံပညာဟာ တကယ် တော့ တဦးတယောက်တည်းရဲ့ တီ ထွင်မှုမဟုတ်ဘဲ အတိုင်းတိုင်း အပြည့် ပြည့်ရှိ သိပ္ပံပညာရှင်၊ ဓာတုဗေဒပညာ ရှင်စတဲ့ အသိပညာရှင်၊ အတတ်ပညာ ရှင်များရဲ့ ပိုင်းဝန်း တီထွင်ပျိုးထောင် မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာရတယ်ဆိုတာ ပေါ်လွင်စေချင်လို့ ပါဘဲ။ ဥပမာ ဆိုပါတော့ကွယ်။ ပြင်သစ် လူမျိုး (Daguerre)အသုံးပြုတဲ့(Camera Obscura) 'အမှောင်ခန်း' ခေါ်တဲ့ စင်မရာဟာ ရှေးကတဲ ပေါ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ အရင်က မှန်ဘီလူးမရှိတဲ့အပ် ပေါက်သာ ဖြစ်ပြီး နောက်ပိုင်း ကျမှ

(W.H.Wollaston 1766-1828) ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက သတ္တုဘက် ၁၈၁၂ ခုနှစ်မှာ(Meniscus Lens)ခေါ်တဲ့ 'အရိုးဆုံးမှန်ဘီလူးကို စတင်တီထွင်ခဲ့ပြီး မှန်ဘီလူးတပ် ကင်မရာဟာ စတင်မွေး ဖွားခဲ့ရတယ်။ အဲဒီမှန်ဘီလူးမျိုးကို ခု ထက်တိုင်အောင်ဘဲ ဈေးအပေါ်ဆုံးဖြစ် တဲ့(Box Camera)သေတ္တာပုံ ကင် မရာများမှာ တပ်ဆင် အသုံးပြုလျက်ဘဲ ရှိနေသေးတယ်ကွယ်။ ခုခေတ်မှာ ဖလင် ဆေးသားများဟာအလင်းရောင်စွဲအား ကောင်းမွန် လာမှုကြောင့် ယေဘုယျ အားဖြင့် မှန်ဘီလူးအကျယ်(f/14) သာသာမျှရှိတဲ့(Box Camera)များ နဲ့ နေရောင်ထဲမှာတဒ်(Snapshot) ဓာတ်ပုံ များကို ရိုက်ကူးနိုင်ကြပေမယ့် ဓာတ်ပုံ ဆေးသားများအလွန်နွေးကွေး ပြီး အလင်းရောင်စွဲအား နည်းသေးတဲ့ အဲဒီအချိန်ကတော့ နေပူကျကျမှာဘဲ ဓာတ်ပုံ တပုံကို ၅-မိနစ်မှ မိနစ် ၄၀ ကြာအောင် အချိန်ပေး ရိုက်ကူးခဲ့ကြရ တယ်။ အဲဒါကြောင့်လဲ အဲဒီအချိန် က သက်ငြိမ်ပုံ များသာရိုက်ကူးပြီး လူ ပု များကိုမရိုက်ကူးနိုင်ခဲ့တာဘဲ။ ဒါပေ မယ် အခက်အခဲကို ကျော်လွှားချင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက တွေ့ရှိရတဲ့အခက်အခဲတွေ ကိုဘဲ ရင်ဆိုင်ပြီး ရှားရှားပါးပါး လူ ပု များကို မရအရရိုက်ကူးခဲ့ကြတယ်ဆို တာလဲ ဒီဆောင်းပါးရှေ့ပိုင်းမှာ ဦးဦး ဖော်ပြခဲ့ပြီးပြီ။ အဲဒီလိုဖြစ်နိုင်အောင် လို့လဲ ဓာတ်ပုံ ဆေးသားများ ပိုမို အလင်းရောင် စွဲအား ကောင်းအောင် ကြိုးစားတဲ့သူတွေကကြိုးစားရှာဖွေခဲ့ကြ တယ်။ မှန် ဘီလူးဘက်ကလဲ တိုးတက် အောင်တီထွင်ခဲ့တယ်။ (Daguerre) ရဲ့ ဓာတ်ပုံ စပေါ်တဲ အချိန်မှာဆိုရင် (Meniscus)မှန်ဘီလူးကတဆင့် တိုး ကက်လာတဲ့ပြင်သစ်သား (Charles-

Louis Chevalier 1804-1859 သက္ကရာဇ် ၁၈၂၈ ခုနှစ်မှာ တီထွင်ခဲ့တဲ့ မှန်ဘီလူးကိုအသုံးပြုနေပြီဖြစ်တယ်။ ဒါ ပေမယ် လူရုပ်ပုံရိုက်ကူးတဲ့ခေတ်ကြီးကို တဟုန်ထိုး ပြောင်းလဲပစ်လိုက်တဲ့ သူက တော့ ဂျာမနီပြည် ဗီယင်နာမြို့သား သင်္ချာ ပါမောက္ခ(Professor Jos- ef Petzval 1807-91)ဆိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ကြီးပေဘဲ။ သက္ကရာဇ် ၁၈၄၀ခုနှစ်မှာ သူဟာ ပထမဆုံး သင်္ချာနည်းနဲ့တွက် ချက်ထားတဲ့ နှစ်ထပ် မှန်ဘီလူးကြံဆ ပြီး(Peter voigtlander 1812- 78)ဆိုတဲ့ သူနဲ့ အတူထုတ်လုပ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီမှန်ဘီလူးဟာ မှန်ဘီလူးအကျယ် (f/37)ရှိပြီး(Daguerre)လက်ရှိ အ သုံးပြုနေတဲ့ (Chevalier)မှန်ဘီလူး ထက်အလင်းရောင်စွဲအား၁၆-ဆရှိတယ်။ ဓာတ်ပုံ ဓါတုဗေဒဘက်ကလဲ ဆေးသား ကိုပိုမိုစွဲအားစောင်းအောင် (ဂါ) မြန် အောင်ပြုပြင်လာခဲ့သောသက္ကရာဇ်၁၈၄၁ ခုနှစ်လေဝံ့မှာဘဲအရင်ကနေပူထဲမှာ ၅-မိ နစ်က-မိနစ်ခန့်အချိန်ပေးရတဲ့ပုံ ကို၁-မိ နစ်လောက်နဲ့ ဘဲ ရအောင်ရိုက်နိုင်လာခဲ့ တယ်။ အဲဒီအချိန်တိုတိုနဲ့ ဓါတ်ပုံ ရိုက်နိုင် လာခြင်းဟာ လူပု (Portraiture)

ရိုက်ကူးခြင်းအတွက် အကြီးဆုံးအထော့် အပံ့ဖြစ်ခဲ့ပြီး လူပု ရိုက်ကူးတဲ့ ဓာတ်ပုံ ဆိုင်များ ပြန့်ပွားလာခြင်းရဲ့ အခံက အ ကြောင်းဘဲဆိုပါတော့။

မှန်ဘီလူးတွေ တိုးတက်လာပုံကို တူတူမ လေး များ လေ့လာချင်ရင် ခုဆောင်းပါးနဲ့ ပူးတွဲပါပုံစံ(၃)ကိုသာ ကြည့်ပေးတော့။ ပုံစံ(၃-က)ဟာ သက္က ရာဇ် ၁၈၁၂-ခုနှစ်မှာ (W.H.Wolla- ston) တီထွင်ခဲ့တဲ့ (Meniscus. Lens)မှန်ဘီလူးဘဲဖြစ်တယ်။ (၃-ခ) ဟာ သက္ကရာဇ် ၁၈၂၈-ခုနှစ် မှာ (Chevalier)ပြုပြင်တီထွင်ခဲ့တဲ့ မှန်ဘီ လူးဘဲကွယ်။ (Daguerre) သုံးခဲ့တာ ဒီမှန်ဘီလူးဘဲပေါ့။ နောက်မှ သက္ကရာဇ် ၁၈၄၀-ခုနှစ်မှာ (Petzval) သင်္ချာ နည်းနဲ့ တွက်ချက်တီထွင်ခဲ့တဲ့ (Petz- val Lens) (၃-ဂ)ဟာ ပေါ်လာ ခဲ့တယ်။ အဲဒီမှန်ဘီလူးသုံးခုကို နှိုင်းယှဉ် ကြည့်မယ်ဆိုရင် ထူးခြားချက်ကတော့ (၃-က)နဲ့ (၃-ခ)မှာအလင်းရောင်ဝင် ပေါက်(Diaphragm)ဟာမှန်ဘီလူး ရဲ့ရှေ့မှရိုးပြီး(၃-ဂ)မှာ အလင်းရောင် ဝင်ပေါက်ဟာ ရှေ့မှန်ဘီလူးနဲ့နောက် မှန်ဘီလူးများရဲ့ကြားမှာရှိတာကို တွေ ကြရလိမ့်မယ်။ ဓာတ်ပုံရိုက် မှန်ဘီလူး ထုတ်ဝေမှုမှာ (Petzval) ရဲ့ မှန်ဘီလူး ဟာ ပထမဆုံး စံနှစ်တကျ တွက်ချက် ထားတဲ့မှန်ဘီလူးဖြစ်ပြီး၊ အလင်းရောင် ဝင်ပေါက် (Diaphragm) ကိုလဲ အလယ်မှာ ပထမဆုံးထားခဲ့တာ ဖြစ် တယ်။ အဲဒီနောက်ပိုင်း တည်ဆောက်တဲ့ မှန်ဘီလူးတိုင်းဟာလဲ(Diaphragm) ကို အလယ်မှာဘဲ ထားကြတော့တယ်။

ကြုံမျှားရင့်သန်ကာအရည်အချင်းပြည့်ဝ ဘို့လုံလေသည်။လူတော်လူကောင်းမြော် မြားစွာပေါ်ထွန်းရေးမှာ ယနေ့ တိုင်း ပြည်၏ အဓိကလိုအပ်ချက်တရပ်ပင်ဖြစ် သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် လူငယ်များအား ကိုယ်စေ့ စိတ်ပါ အ ရည်မှီရေးအတွက် အစွမ်းကုန်ဖြည့်တင်း ပေးရန် သင်တန်းအမျိုးမျိုးဖွင့်လှစ်ခဲ့ကြ သည်။ ယင်းတို့အထဲတွင် သိုင်းသင်တန်း လည်း တခုအပါအဝင် ဖြစ်ပေသည်။

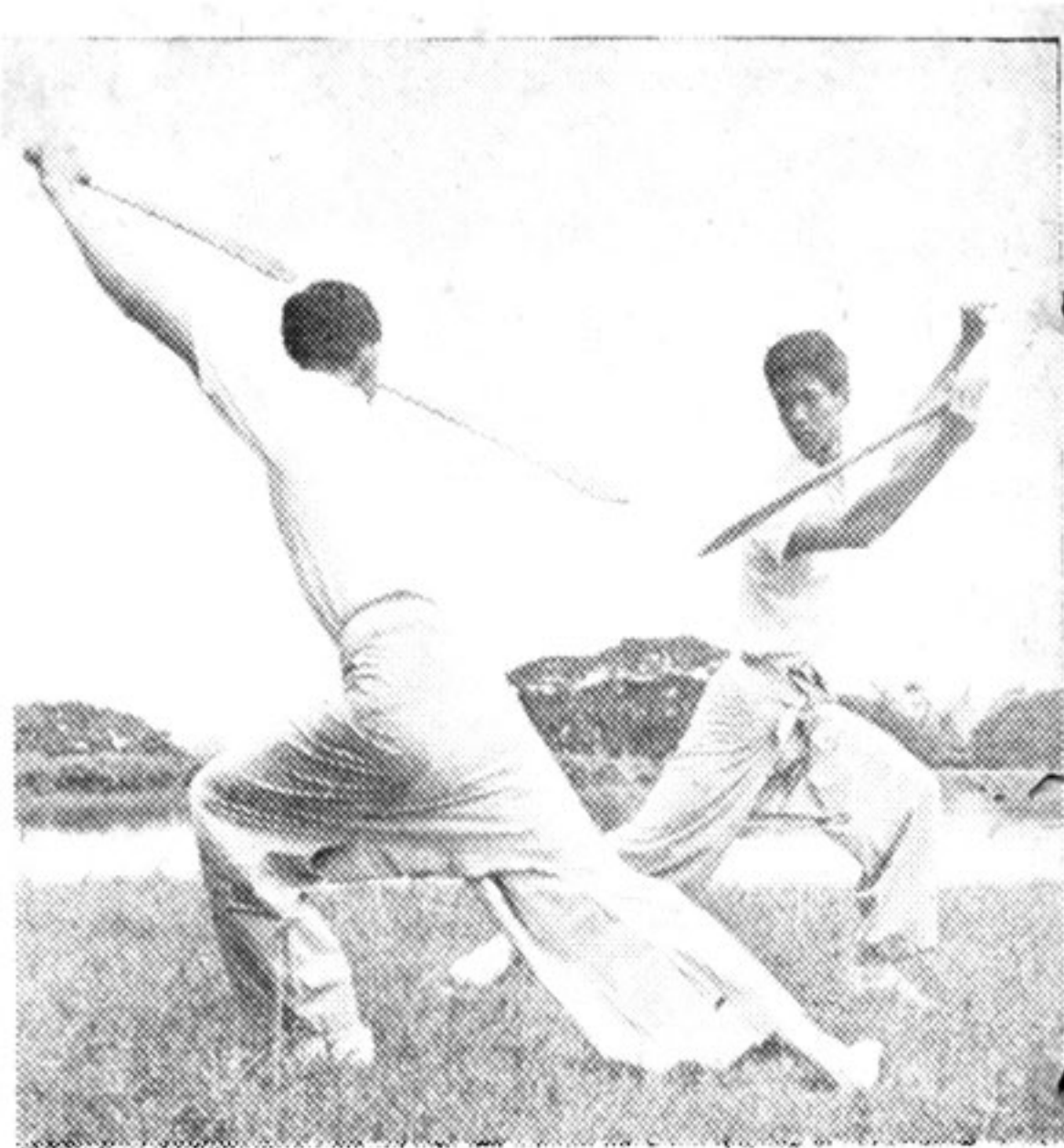
ကျွန်ုပ်တို့သည် သိုင်း သင်တန်းများ ကို အေစင်မြင်စွာဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေး ခဲ့၏။ ရန်ကုန်မြို့ရှိ အထက်တန်းကျောင်း များရှေ့ဆောင်လူငယ်အခြေခံသင်တန်း နှင့် ရှေ့ဆောင်လူငယ်ခေါင်းဆောင် သင်တန်းများ၊ကြို့ခိုင်ပျော်ရွှင်သင်တန်း များ၊ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံတက္ကသိုလ်၊စီးပွားရေး တက္ကသိုလ်၊ စက်မှုတက္ကသိုလ်နှင့် ပညာ ဓရ၊တက္ကသိုလ်များ၊ မန္တလေးရှိ ဆရာ ဆရာမများအပြင် ငပလီနှင့်အင်းလေး တွင်လည်း လူရည်ချွန်မောင်မယ်တို့အ တွက် သိုင်းသင်တန်းများဖွင့်လှစ် သင် ကြားခဲ့ပြီးဖြစ်ပေသည်။

၁၉၆၄-ခုနှစ်ကျောင်းသား အား က စား ပွဲတော်တွင်လည်း သိုင်းသင်တန်း

သား ၄၀၀-ကျော်တို့နှင့် ပါဝင်ကူညီ ပြသနိုင်ခဲ့ပေ သည်။

မြန်မာ့ သိုင်းပညာကို ထေ့လာ လိုက်စားသူ ကျောင်းသားလူငယ်များ သည် အားကစား ပညာ တရပ်ကို လေ့ကျင့်လိုက် စားရသဖြင့် ကိုယ်စိတ် ကျန်းမာကြံ့ခိုင်သည့် အပြင် မိမိ၏ ဘေးအန္တရာယ် ကိုလည်း အရေးကြုံလျှင် ခုခံကာကွယ်တိုက်ခိုက်လာ သည့် အတတ် ပညာပါ တပါတည်းတတ်မြောက်လာလေသည်။ ထို့ပြင် ခါးက၊ လှံကမူစ၍ လက်ရေး လက်သိုင်းတို့ကို လေ့ကျင့် ခြင်းဖြင့် ဗမာ့ အနုပညာတရပ်ဖြစ်သော (သိုင်း) အက ပညာကိုပါ တတ်မြောက်ခွင့်ရပြန် လေသည်။

ဤသို့တပြိုင်တည်း အကျိုးကျေးဇူး ကြီးများကို ပေးစွမ်းနိုင်သောကြောင့် မြန်မာ့သိုင်းပညာကို တနေ့ထက် တနေ့ လေ့လာလိုက်စားသူ များပြားလာလေ သည်။ ဤသို့လေ့လာလိုက်စားမှု အ

ကြောင်း တကြောင်းမှာလည်း ယနေ့ ကျောင်းသား လူငယ်များ၏ တိုးတက် သော အသိအမြင် များကြောင့် ဖြစ် လေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အသစ် အ ဆစ်သော နည်းစနစ်များကို ခေတ်နှင့် အညီ လေ့လာဆည်းပူးရမည် မှန်၏။ တဖက်မှလည်း မိမိတို့ရရှိ ဆည်းပူးထား သည့် နည်းစနစ်များကို ထိန်းသိမ်းလိုက် နာကျင့်သုံး ရပေဦးမည်။

မြန်မာ့သိုင်းပညာသည် အားကစား ပညာရပ် တခုလည်း ဖြစ်၏။ ကိုယ်ခံ ပညာအသွင်ဖြင့်လည်း ထင်ရှားကျော် စော လှလေသည်။ ထိုအားကစား ကိုယ်ခံ ပညာကို တိုင်းပြည်ရှိ လူတိုင်း လူတိုင်းတတ်ကျွမ်းထားကြလျှင် အရေး ကြုံသည့်အခါ တိုင်းပြည် တပြည်လုံး၏ ဘေးအန္တရာယ် အပေါင်းကိုလည်း ခုခံ ကာကွယ်နိုင် လိမ့်မည်ကို ယုံမှားသံသယ ဖြစ်စရာ မလိုပါချေ။ ဤသည်ကို ထောံ လျှင် ယနေ့ မြန်မာ့ သိုင်းပညာသည် ကျောင်းသား လူငယ်များမှ အစ လုပ် သားပြည်သူ များပါမကျန် လူတိုင်းလူ တိုင်း လေ့လာ လိုက်စားသင့်ကြောင်း ထင်ရှားပေါ်လွင်လှပေသည်။

ခင်မောင်

ဒီတခါတော့ ကိုကြီးရှေ့ဆောင် ထံရောက်ရှိလာတဲ့ ပြဿနာတူ ရှေ့ ဆောင်မောင်မယ် ကျောင်းသူကျောင်း သား (၂၀၀) နှစ်ရာကျော်ရဲ့ ပြဿနာ ဖြစ်တဲ့ စာပေသင်ကြားမှုမှာ အရေးလဲ ကြီးတဲ့ လုပ်သားပြည်သူ့ နေ့စဉ်သတင်း စာပါ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံ ငြင်းခုံနဲ့ ဆွေးနွေးမှုပြဿနာများနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အခါထဲ စုပေါင်း ဖြေကြားလိုက်ရပါ တယ်။ ဒီပြဿနာကို အသေးစိတ်မဖြေ ခင် သိစေချင်တာ တခုကတော့ အဲဒီ လုပ်သားပြည်သူ့နေ့စဉ်ပါ သတင်းစာ နဲ့က စာလုံးပေါင်း သတ်ပုံများသည် မှားသည်ဖြစ်စေ၊ မှန်သည်ဖြစ်စေ များ မကြာမီ အစိုးရက ဖွဲ့စည်းပေးထားတဲ့ မြန်မာစာပေပြုစုရေးနှင့် ဘာသာပြန် စောဒီမိုရှင်က ညှိနှိုင်းပြီး တနိုင်ငံလုံး တ မူထဲသုံးရမယ်။ မြန်မာစာသတ်ပုံကျမ်း ကြီး ထွက်လာလိမ့်မယ်ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ အခါကျတော့ခုလိုငြင်းခုံနဲ့ဆွေးနွေးနေ စရာ မလိုတော့တဲ့အပြင် ညီငယ်ညီမငယ် များအနေနဲ့လဲ ဒီဟာသံသယပွားစရာ မရှိနိုင်တော့ပါဘူးကွယ်။ ကနေ့သတင်း စာမှာ ဖော်ပြနေပုံအတော့မြန်မာစာ ပေလိုက်စားသူတွေနဲ့ကနေ့ မထုတ်ဝေ ရသေးဘဲ ပြုစုဆဲ၊ မြန်မာစာ သတ်ပုံ ကျမ်းကြီးကို ညှိနှိုင်းနေတဲ့ပညာရှင်တွေ အဖို့အချက်အလက် အစုံအလင်ရပါစေ ခ်တဲ့ စေတနာရှင်ချစ်သူချစ်သူနဲ့ ဖော်ပြ နေတာဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ညီငယ် ညီမငယ် တို့ ယူဆသလို ကနေ့ ကျောင်းသင် ခန်းစာတွေမှာ ပြင်ဆင်သုံးနှုန်းဖို့ တင် ပြနေတာမဟုတ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ဗဟု သုတဆည်းပူးတဲ့အနေနဲ့ တော့မှတ်သင့် ဖတ်သင့်ပါတယ်။ ညီငယ် ညီမငယ်တို့နေ့ စဉ် ရေးသားသုံးစွဲတဲ့နေရာမှာ လက်ရှိ ဆရာများ ဆင်ကြားနေတဲ့ သုံးနှုန်းပုံ အတိုင်း လိုက်နာသုံးစွဲ သင့်ပါတယ်။

မကြာမီ အစိုးရကပြဋ္ဌာန်းတဲ့ သတ်ပုံ ကျမ်းကြီးထွက်ပေါ်လာတဲ့အခါ များ ကြမှ တနိုင်ငံလုံးနဲ့ တူညီအောင်ပြင်ဆင် သုံးစွဲ ကြတာ ပေါ့ကွယ် ဟုတ်လား။ ကဲ... အရေးကြီးတဲ့ ပြဿနာမို့ စာလဲ အတော်ရှည်သွားပြီ။ တခြားပြဿနာတွေ ဆက်ဖြေကြရအောင်နော်။ မောင်ဌေး မောင်၊ အထက၊ ထုတ်လိုင်မြောက်ပိုင်း ချင်းတောင်ရဲ့ ပြဿနာဖြစ်တဲ့ အထက် တန်းကျောင်းသုံး ဦးဘသန်း ထုဝင်ပါ အလောင်းစည်သူ တိုင်း ခန်းလှည့်လည် တဲ့အခါ ဇမ္ဗူဒီပါကျန်းဦးသို့ ရောက် တယ်ဆိုတဲ့အကြောင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဇမ္ဗူဒီပါဆိုတာ အရှေ့မလေး ကျွန်း ဆွယ်လောက် ဖြစ်တယ်လို့ တချို့က သူတေသိပညာရှင်တွေက ယူဆကြတယ် လို့ ကြားသိရဘူးပါတယ်။

သင့်ပြဿနာ အဖြေရှာ

မောင်သန်းထွန်း၊ နဝမတန်း အထက သထုံမြို့ရဲ့ ပြဿနာဖြစ်တဲ့ မော်တော် စားကို ၁၈-ရာစု အလယ်လောက်အ စပြီး နိုင်ငံ အသီးသီးကစက်မှုပညာရှင် တွေအားလုံးကြိုးပမ်းခဲ့ရာမှာ ပထမဆုံး ဆိုလောက်သည့် မော်တော်စားကို ပြင် သစ်လူမျိုး “နစ်ကလပ်ကူသိုး” ဆိုသူ တီ ထွင်ပြီး ရေးနှေးငွေ့နဲ့ မောင်းတဲ့ ကား တစီးဟာ၁၇၀-ပြည့်လောက်မှာ ပေါ် ပေါက်ခဲ့တယ်လို့ ရှာဖွေတွေ့ရှိပါတယ်။ မောင်လှသော်၊ အထက၊ ကသာမြို့ရဲ့ ပြဿနာဖြစ်တဲ့ ရှေ့ဆောင်လူငယ် ဂျာ နယ်မှာ ယခု ဖော်ပြပါဝင်တဲ့ အခြေခံ ပန်းချီရေးဆွဲနည်းအပြင် ကာတွန်းဇရး ဆွဲနည်း အခြေခံပညာကိုပါ ဖော်ပြပေး စေချင်တဲ့ကိစ္စကို မကြာမီ ပညာရှင်များ

နဲ့ တိုင်ပင်ပြီး ဖော်ပြနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ စောင့်မြော် ဖတ်ရှုပါလို့ သက်ဆိုင်ရာ အယ်ဒီတာ အဖွဲ့ထံက စုံစမ်း သိရှိရပါ တယ်။

(မဘုတ်ဆုံ)၊ မတင်နဲ့၊ အဋ္ဌမတန်း၊ အထက၊ ထန်းတပင်မြို့ တောင်ငူခရိုင်ရဲ့ ပြဿနာဖြစ်တဲ့ အရပ်ပျဉ်း လူကဝနေ တဲ့ ဘဝတူ ကျောင်းသူ သူငယ်ချင်း ၁၀-ဦးကိုယ်စား အသားအရည်စစ်ပြီး ကျစ်လစ်တဲ့ ကိုယ်အနေအထားရအောင် ဘယ်သို့သော အားစားနည်းကို လေ့ ကျင့်ရမယ်။ ပြီးတော့ ပြုပြင်တတ်လျှင် ရှုတိုင်းယဉ်ကျေးမှုမှာ အရပ်ပျဉ်း ကိုယ်လုံး ကိုယ်ထည်ပြည့်ပြီး ဝတ်တတ်သူတွေအတွက် ဆံပင်အခန့်အထား၊ အဝတ်အစား ဘယ် လို ဝတ်ဆင်သင့်တယ်ဆိုတာ ဖော်ပြစေ ချင်ပါတယ်ဆိုတဲ့ ဆန္ဒကိုတော့ ကိုကြီး

ရှေ့ဆောင်အနေနဲ့ မကျွမ်းကျင်ပေတဲ့ သက်ဆိုင်ရာ အယ်ဒီတာများကို စုံစမ်း ကြည့်တဲ့အခါ မကြာမီမှာဘဲ ရှေ့ ဆောင်လူငယ်ကျောင်းသားများ အမျိုးသမီး စာတတ်တိုးချဲ့ဖော်ပြတော့မှာဖြစ်လို့ ညီမ ငယ် မဘုတ်ဆုံနဲ့တကွ ပြည်ထောင်စု တဝှမ်းလုံးက ရှေ့ဆောင်မယ် ဘုတ်ဆုံ ကလေးတွေအတွက် ကိုယ်လက်ကြံ့ခိုင် ရေး၊ ပြုပြင်တတ်လျှင် ရှုတိုင်းယဉ်ကျေး များသာမက အမျိုးသမီးတွေနဲ့ ပတ် သက်တဲ့ အိမ်တွင်းမှုသိပ္ပံ၊ ကျန်းမာရေး၊ စာတတ်များမှာပါ ဖော်ပြမယ်လို့ ဝမ်းသာ စရာကြားသိရပါတယ်။

မောင်တင်စိုး၊ အမှတ် ၁၆၄၊ ၈၁ လမ်း ကြား၊ မန္တလေးရဲ့ ပြဿနာဖြစ်တဲ့ ၁၃၁၂ ခု၊ ဒုတိယဝါဆိုလဆန်း ၈-ရက် နေ့ရဲ့

ရန်ကုန်မြို့ ဥပလမ်း၊ အမှတ် ၁၈၄၊ မြဝတီပုံနှိပ်တိုက် မှတ်ပုံတင်အမှတ်(၀၀၀၉)တွင် ဦးအုန်းကျော်က တည်းဖြတ်၍၊
ဦးအေးမောင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ထုတ်ဝေသူ မှတ်ပုံတင်အမှတ်(၀၀၁၂)က ထုတ်ဝေပါသည်။

သိုင်းပညာနှင့် အနာဂတ်ကြယ်ပွင့်

“ခမည်းတော်ရင်း၊ ပြည့်ရှင်မင်းလည်း၊ ဆင်မြင်းစီးနှင့်၊ ပစ်ငင်လေးမြား၊ လှံစားကာက၊ လွှားရေးစသည်၊ သင်ကြကုန်လေးတတ်လျှင်းခစ”ဟူ၍ သံဝရမျိုးတွင် လာရှိသည့်အတိုင်း မြန်မာ့သိုင်းပညာသည် လုပ်သားပြည်သူမှအစ အုပ်ချုပ်သူအဆုံး လေ့လာ လိုက်စားခဲ့သော ရိုးရာစစ်ပညာတရပ်၊ (၁၇) အားကစားပညာတရပ်ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

ယခုအခါတွင် သက်တမ်း အားဖြင့် နှစ်ပေါင်းတထောင်ကျော်မျှ ရင့်ကျက်ခဲ့ပြီဖြစ်သော မြန်မာ့ သိုင်းပညာသည် ရိုးရာ အားကစားအဖြစ်ဖြင့်သော်ရင်း၊ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု အနုပညာတရပ်အနေဖြင့်သော်ရင်း၊ ရိုးရာ စစ်ပညာတရပ်အနေဖြင့်သော်ရင်း၊ ထင်ရှားတည်ရှိလျက်ရှိ၏။ ယင်းသို့ ထင်ရှားတည်ရှိနေသော ပညာတရပ်ကို မပျောက်မပျက်၊ မတိမ်ကောရအောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရမည့်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့အတို့ သမိုင်းပေးတစ်ကြိမ်ထပ်ဖြစ်ပေသည်။

ဤသို့တာဝန်ရှိသည့်အတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့သည် သိုင်းပညာသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားခဲ့၏။ သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ပေးခြင်းဖြင့်လူငယ်များအား ကိုယ်စိတ်ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေး၊ အလုပ် ပိုမိုလုပ်နိုင်ရေး၊ ပညာကို စံနစ်တကျ လေ့လာနိုင်ရေး၊ ငွေထွက်မှု၊ အများနှင့်အတူပူးပေါင်းလုပ်ကိုင် လေ့ကျင့်နိုင်ရေး၊ စည်းလုံးညီညွတ်ရေး၊ မိမိချိတ်ကို မိမိသုံးကြည်စိတ် အပြည့်ရှိရေး၊ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးကို ချစ်မြတ်နိုးရေး၊ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုကို မပျောက်မပျက် ထိန်းသိမ်းလိုစိတ်ပွားများရေးနှင့် ချစ်မြတ်နိုးရေး၊ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုး၏ရန်ကို ကာကွယ်လိုစိတ် ထက်သန်ရေးနှင့် တာကွယ်နိုင်ရေးစသည့်အကျိုးကျေးဇူးများကို ဖြည့်တင်းပေးနိုင်ခဲ့ပေသည်။

နောင်တခေတ်တွင်တိုင်းပြည်၏တာဝန်ကို လွှဲယူထမ်းဆောင်ရမည့် ယနေ့လူငယ်များသည် အလေ့အကျင့်အတောအ

ာမျက်နှာ(၄၄) ချိတ်ကြည့်ပါ။

ရှေ့ဆောင်လူငယ်
၁၉၆၅-၇၅ ဘောက်တိုဘာလ ၁-ရက်
အမှတ် ၁၀၄၊ ၉၂-လမ်း၊ ရန်ကုန်
အစဉ် ၂ အမှတ် ၇
ထုတ်ဝေရက် ၁၇၅၇

မာတိကာ

ကျောင်းသားစွဲတော်.....	၁၀၃
ဦးလေးပြောမယ်.....	၁၀၄
အခြေခံပန်းချီပညာ.....	၁၀၅
ပျော်ရွှင်စရာကစားပါ.....	၁၀၆
ဝေဝေါ.....	၁၀၇
သုများမကောင်းကြ ကိုယ်အကျိုးပရှိ.....	၁၀၈
နန်ယန်ပိထောင်.....	၁၀၉
ထူးဆန်းစေ့လာ သိပ္ပံ အမြင်မှာ.....	၁၁၀
ဂဏန်းဥာဏ်စမ်း ဦးဟိန်စွန်း.....	၁၁၁
ရွှေမိုး ငွေမိုး ငါးမိုး ပုစွန်မိုး.....	၁၁၂
ရွာခြင်း.....	၁၁၃
မွေးညှင်း.....	၁၁၄
အကြီးဆုံးပန်းနှင့်အကြီးဆုံး.....	၁၁၅
သစ်ရွက်.....	၁၁၆
အမည်ထူးတဲ့လိမ္မော် အရိုးစောပုညှင်းခဏ.....	၁၁၇
ကလေးတို့မိတ်ဆွေ စောမြခက်.....	၁၁၈
ဝံနံရံရန်လိုသော.....	၁၁၉
ဆွေ့လာရေးခရီး.....	၁၂၀
ကဗျာဖြင့်.....	၁၂၁
ထူးမြတ်ပေစွာဆိုလို့ ရှမ်းကလေး.....	၁၂၂
စခန်းစနစ်နှင့် လူရည်ချွန်.....	၁၂၃
ရှေ့ဆောင်လူငယ်သိချမ်း.....	၁၂၄
မြေပဲသယ်လေးပောင်ငယ်ထွေး.....	၁၂၅
ခင်စန်းရီ.....	၁၂၆
သိပ္ပံပညာ၏ ရှေ့ဆောင်ကြိုးများ.....	၁၂၇
မောင်မြေသား.....	၁၂၈
စာပေကျေးဇူး.....	၁၂၉
ဂြိုဟ်တုသုတေသန.....	၁၃၀
အခြေခံဓာတ်ပုံပညာ.....	၁၃၁
အဆင်းစုစု.....	၁၃၂
သင့်ပြဿနာအဖြေရှာ.....	၁၃၃
ကိုကြီးရှေ့ဆောင်.....	၁၃၄
ညီလေးဆိုပေးစာ.....	၁၃၅
ချမ်း.....	၁၃၆

တန်ခိုး
— ၆၈: ၅၀ —